

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

16

СТУДЗЕНЯ 2018 г.

АЎТОРАК

№ 10 (28626)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Лядова-сямейнае шоу

Дзе
пажылому
пазнаёміцца?
СТАР. 7

Народныя
танцы —
на любы густ!
СТАР. 9

Шчырая гутарка
са спартсменкай
года
СТАР. 13

ЦЫТАТА ДНЯ

Лідзія ЯРМОШЫНА,
старшыня
Цэнтрвыбаркама:

«Праводзіць дзве буйныя
выбарчыя кампаніі —
на выбарах прэзідэнта
і парламенцкую —
у адзін год немэтазгодна.
Гэта можа
дэстабілізаваць
палітычную і грамадскую
абстаноўку. Таму, я
думаю, будуць разводзіць
гэтыя выбарчыя кампаніі.
Якія выбары пройдуць
першымі, а якія — крыху
пазней, пакуль невядома.
Аднак ідэальным часам
для правядзення адной
з выбарчых кампаній
стаў бы лістапад
2019 года».

Курсы замежных валют,
устаноўлены НБ РБ з 16.01.2018 г.

Долар ЗША		1,9955 ▼
Еўра		2,4374 ▲
Рас. руб.		0,0354 ▲
Укр. грыўня		0,0698 ▼

ISSN 1990 - 763X

9 771990 763008

ФОТА БЕЛТА

Нарэшце прырода падарыла нам сапраўдныя зімовыя выхадныя. Снегу пакуль няма (яго сіноптыкі абяцаюць крыху пазней), але тэмпература на дварэ ўжо дазволіла заліць каткі. Такой рэдкай у гэту зіму магчымасцю пакатацца на каньках

скарысталіся многія. Напрыклад, жыхар Віцебска Аляксандр ІЛЫН прыйшоў на каток — а іх на мясцовай плошчы Перамогі гарвыканкам арганізаваў аж два — з сынам Мікітам і дачкой Карынай.

■ Сітуацыя

ЗАВОД І ЛЮДЗІ

Ці пагражае экалогіі прысталічнага пасёлка
новае прадпрыемства?

Актыўныя карыстальнікі байнэту, напэўна, у курсе той сітуацыі, якая склалася вакол будаўніцтва новага завода холдынга «Амкадор» у ваколіцах прысталічнага аграгарадка Калодзішчы. Ужо некалькі месяцаў жыхары і мясцовыя дачнікі выступаюць супраць будаўніцтва. Ініцыятыўныя грамадзяне тлумачаць сваю пазіцыю клопатам пра сябе і сваіх дзяцей, бо ўпэўнены: новая вытворчасць негатыўна паўплывае на стан экалогіі. І гэта пры тым, што шматлікія эксперты кампетэнтных інстанцый, праведзеныя перад пачаткам будаўніцтва, у прынцыпе не дазволілі б будоўлю, калі б яна аказалася шкоднай. Пры гэтым былі праведзеныя грамадскія слуханні, некаторыя заўвагі мясцовых жыхароў ўлічылі. Чаму ж дагэтуль няма паразумення? Як зрабіць так, каб супрацьлеглыя бакі не толькі слухалі, але і пачулі адзін аднаго? «Звязда» паспрабавала разабрацца ў праблеме, выслушаўшы і жыхароў, і экспертаў.

■ Што плануець будаваць

Крытыку мясцовага насельніцтва выклікаў праект «Будаўніцтва завода па выпуску спецмашын з рэканструкцыяй дзейнай вытворчасці ў прамвузле Калодзішчы Мінскага раёна». У прамвузле аграгарадка, на месцы прадпрыемства холдынга «Амкадор», завода «Дармаш», плануецца арганізаваць вытворчасць пагрузчыкаў. Запланаваная магутнасць завода з поўным цыклам — 6000 пагрузчыкаў у год, ці 500 у месяц.

Паводле распрацаванай праектнай дакументацыі, новы завод плануець размясціць на чатырох пляцоўках — дзве з іх ужо існуюць, дзве дадаткова выдзяляюцца з зямель дзяржлесфонда ў адпаведнасці з Указам Прэзідэнта № 667. У прамвузле плануецца як мадэрнізацыя наяўных карпусоў, так і будаўніцтва новых. Прадугледжваецца, што на новым заводзе будзе створана 1200 новых працоўных месцаў, а агульная колькасць работнікаў складзе 1350 чалавек.

СТАР. 4

■ Жыллё маё

«Камунальныя» планы на 2018-ы:

інфармаванне праз месенджары,

дыспетчарызацыя і абавязковая замена вокнаў

Сёлета ў Мінску капітальна адрамантуюць каля 170 дамоў (875 тысяч м² жылля), заменяць 1629 ліфтаў, навядуць парадак у 3577 пад'ездах і добраўпарадкаюць дзесяць двароў. Гэтымі і іншымі навінамі сталічнай жыллёва-камунальнай гаспадаркі падзяліліся спецыялісты.

Ліфты ў мінусе, лампачкі — у плюсе

Жыхары будуць абавязаны ўдзельнічаць у цеплавой мадэрнізацыі дома падчас капрамонту. Чым большая эканомія ад цеплавой мадэрнізацыі дома будзе атрымана, тым больш сродкаў будзе выдзелена на гэта з бюджэту, раскажаў Ігар ГАНЧАРЫК, галоўны інжынер ДА «Мінская гарадская жыллёвая гаспадарка».

— Проста выкананая цеплавая мадэрнізацыя не дасць вялікага выніку. А калі замяніць вокны ва ўсіх кватарах у доме (хто не зрабіў гэта — павінен будзе зрабіць), устанавіць сістэмы аўтаматычнага рэгулявання на ацяпляльныя прыборы, рабіць па іх разлік — вынік будзе. Калі мяркуецца, што эканомія цяпла пасля ўцяплення дома складзе больш за 50%, то ад жыхароў спатрэбіцца аплата прыкладна 20% кошту мерапрыемстваў. Астатняе кампенсуе бюджэт.

СТАР. 6

ВЫСОКАЯ ПАДЗЯКА

За значны ўклад ва ўмацаванне беларускай дзяржаўнасці і ў сувязі з 80-годдзем з дня ўтварэння Мінскай вобласці Падзяка Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь аб'яўлена працаўнікам гэтага рэгіёна. Адпаведнае распараджэнне падпісаў кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка, паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Дакументам у сувязі з юбілейнай датай прадугледжана выдзяленне са сродкаў рэзервовага фонду Прэзідэнта Беларусі 1 млн рублёў на завяршэнне ў 2018 годзе будаўніцтва дзіцячай дашкольнай установы ў г. Фаніпаль Дзяржынскага раёна Мінскай вобласці.

Аляксандр Лукашэнка таксама падпісаў указ, у адпаведнасці з якім прадстаўнікі Мінскай вобласці ўдастоены ўзнагарод за шматгадовую плённую працу, высокі прафесіяналізм, вялікі асабісты ўклад у развіццё сельскай гаспадаркі і

перапрацоўчай прамысловасці, значныя дасягненні ў сферах адукацыі і культуры.

Медаль «За працоўныя заслугі» ўзнагароджаны дырэктар ААТ «Гама смаку» з Клецка Надзея Пальчынская, дырэктар ААТ «Гастэлаўскае» Мінскага раёна Станіслаў Сакалоўскі, трактарыст-машыніст сельскагаспадарчага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Саўгас «Рачкавічы» Беларускай чыгункі Міхаіл Фандэюхін.

Ганаровае званне «Заслужаны дзеяч культуры Рэспублікі Беларусь» прысвоена намесніку дырэктара па вучэбнай рабоце Маладзечанскага дзяржаўнага музычнага каледжа імя М. К. Агінскага Георгію Юрэвічу, «Заслужаны настаўнік Рэспублікі Беларусь» — дырэктару Нясвіжскага дзяржаўнага каледжа імя Якуба Коласа Алене Жураўлёвай, «Заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь» — генеральнаму дырэктару Мінскага раённага ўнітарнага прадпрыемства «Агракамбінат «Ждановічы» Рыгору Чуйко.

Прыёмная кампанія — 2018

ЗАКАЗ НА РАБОЧЫЯ КАДРЫ

Пастановай урада ўнесены карэктывы ў Правілы прыёму асоб для атрымання прафесійна-тэхнічнай адукацыі. Змяненні маюць на мэце, у першую чаргу, пашырэнне даступнасці атрымання рабочых прафесій.

Цяпер, калі абітурыент з уважлівай прычыны не зможа асабіста падаць дакументы ў прыёмную камісію ўстановы адукацыі, а такой прычынай можа быць, напрыклад, яго хвароба, удзел у міжнародных конкурсах, алімпіядах, спаборніцтвах, службовая камандзіроўка ці нейкія іншыя форс-мажорныя абставіны, за яго зрабіць гэта зможа законны прадстаўнік. Ці была прычына насамрэч уважлівай, будзе вырашаць прыёмная камісія на падставе прадстаўлення ёй законным прадстаўніком абітурыента дакументаў.

Прыняцце пастановы пашырае магчымасці ўстаноў прафесійна-тэхнічнай адукацыі па карэкціроўцы лічбаў прыёму ў выпадках фарміравання малакамплектных груп, а таксама пры ўзнікненні дадатковай патрэбы ад

ФОТА АНАТОЛЯ КЛІШЧУКА

арганізацыяў — заказчыкаў кадраў з улікам змяненняў, што адбыліся на рынку працы. Заснавальнікі устаноў прафесійна-тэхнічнай адукацыі атрымалі права карэкціраваць устаноўленыя раней кантрольныя лічбы прыёму не пазней за 15 жніўня (раней яны фарміраваліся да 1 красавіка). Быў спрошчаны таксама і парадак прадстаўлення інфармацыі аб адкарэктываным заказе на падрыхтоўку кадраў.

Як растлумачылі ў прэс-службе Міністэрства адукацыі, магчымасць карэкціроўкі кантрольных лічбаў прыёму прадугледжваецца не толькі ў мэтах задавальнення дадатковай патрэбы ў кадрах, пра якую заявіў заказчык, але таксама і ў сацыяльных мэтах. Так, пастановай урада ўстаноўлена, што ўдакладненне планаў прыёму можа ажыццяўляцца пры наяўнасці патрэбы для атрымання прафесійна-

тэхнічнай адукацыі асобамі з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця і інвалідамі. Пры гэтым кантрольныя лічбы прыёму па прафесіях, па якіх у перыяд уступнай кампаніі набіраюцца малакамплектныя групы, будуць карэкціравацца ў бок фарміравання груп па прафесіях, запатрабаваных асобамі з абмежаванымі магчымасцямі і інвалідамі.

Новай пастановай прадугледжана, што абітурыенты, якія падалі раней дакументы і апынуліся ў малакамплектнай групе, будуць праінфармаваныя ў рамках прыёмнай кампаніі аб наяўнасці месцаў па ідэнтычнай або роднаснай спецыяльнасці ў гэтай ці іншай установе адукацыі з мэтай перападачы імі дакументаў.

Акрамя таго, для ўдасканалення механізма прагназавання патрэбы ў падрыхтоўцы кадраў з прафесійна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай і вышэйшай адукацыяй, пастановай урада ўводзіцца норма, якая дазваляе прыцягваць да гэтага працэсу арганізацыі прыватнай формы ўласнасці.

Надзея НИКАЛАЕВА,
nikalaeva@zviazda.by

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

АБАС ЗАЯВІЎ, ШТО УСХОДНІ ІЕРУСАЛІМ МОЖА БЫЦЬ СТАЛІЦАЙ АДНОЙ ТОЛЬКІ ПАЛЕСЦІНЫ

«Гэта наш горад і наша зямля, мы не пакінем яго», — адзначыў палесцінскі лідар Махмуд Абас. Паводле яго слоў, «палесцінцы перажываюць зараз лёсавызначальны момант у сваёй гісторыі, ад якога залежыць іх будучыня». «Мы не скорымся дыктату з чыйго-небудзь боку і не паўторым памылак мінулага, — падкрэсліў Абас. — Ніякай «здзелкі стагоддзя», пра якую кажуць амерыканцы, не будзе».

Ён назваў «ганьбай» пагрозы, якія гукаць на адрас палесцінскага народа з боку Вашынгтона, а таксама рэзка раскритыкаваў намеры адміністрацыі прэзідэнта ЗША Дональда Трампа спыніць фінансавую дапамогу аўтаномнай адміністрацыі.

«Для нас больш непрымальна, каб Злучаныя Штаты заставаліся пасярэднікам паміж намі і Ізраілем, — заявіў Абас. — Мы зноў звернемся ў ААН, каб палесцінская дзяржава стала паўнапраўным членам міжнароднай супольнасці».

ПРЭЗІДЭНТ АФГАНІСТАНА ЗАЯВІЎ, ШТО БЕЗ ПАДТРЫМКІ ЗША ўРАД КРАІНЫ НЕ ПРАТРЫМАЕЦЦА І ПАЎГОДА

Прэзідэнт Афганістана Ашраф Гані ў інтэрв'ю тэлеканалу CBS прызнаў, што яго краіна не пратрымаецца і паўгода без падтрымкі з боку ЗША.

Прэзідэнта спыталі, ці згодны ён з тым, што калі ЗША пакінуць рэспубліку, яго «ўрад раваліцца праз тры дні». «З пункту гледжання рэсурсаў гэта абсалютна правільна. Мы не можам падтрымліваць нашу армію на працягу шасці месяцаў без амерыканскай падтрымкі і патэнцыялу», — адзначыў Гані.

Журналіст папрасіў пацвердзіць, ці казаў прэзідэнт менавіта пра тое, што без падтрымкі ЗША армія Афганістана не пратрымаецца і шасці месяцаў. «Так, таму што ў нас няма грошай», — адказаў ён.

ЗША, па звестках тэлеканала, на 90 % пакрываюць выдаткі абароннага бюджэту Афганістана, што выўляецца ў штогадовай ваеннай дапамозе на суму ў больш чым 4 млрд долараў. Яшчэ \$30 млрд было выдаткавана на аднаўленне рэспублікі.

«У гэтай краіне дзейнічае 21 міжнародная тэрарыстычная групка. Пасылаюцца дзясяткі тэрарыстаў-смяротнікаў. Ёсць цэлыя «Фабрыкі смяротнікаў, мы знаходзімся ў аблозе», — сказаў прэзідэнт Гані.

Усяго за чатыры месяцы мінулага года, па інфармацыі тэлеканала CBS, больш за 4 тысячы афганскіх ваенных і паліцэйскіх былі паранены, яшчэ 2,5 тысячы — забітыя. З таго часу прэзідэнт адмовіўся публікаваць даныя аб страхах.

ПРЭЗІДЭНТ ФРАНЦЫІ ў 16 ГАДОЎ НАПІСАЎ ЭРАТЫЧНЫ РАМАН ДЛЯ СВАЁЙ БУДУЧАЙ ЖОНКІ

Будучы прэзідэнт Францыі Эмануэль Макрон у 16-гадовым узросце напісаў эратычны раман для сваёй настаўніцы Брыжыт, якая стала пасля яго жонкай. Аб гэтым піша часопіс Closer, спасылаючыся на біяграфію жонкі, якая рыхтуецца да выхаду ў свет.

У кнізе прыводзяцца словы суседа Макрона, які ў 1993 годзе зарабляў наборам тэкстаў. «Аднойчы ён папрасіў мяне надрукаваць трыста старонак кнігі, якую ён толькі што напісаў. Гэта быў смелы раман, пікантны! Імёны, вядома, былі выдуманымі, але, думаю, ён хацеў выказаць тое, што адчуваў у той час», — адзначаецца ў біяграфіі Брыжыт Макрон.

Кніга пра першую лэдзі Францыі з'явіцца на прылаўках 17 студзеня. Эмануэль Макрон ажаніўся з Брыжыт, якая выкладала французскую мову ў школе і вяла тэатральныя гурток, у 2007 годзе. Жонка прэзідэнта Францыі старэйшая за яго на 24 гады. У пары няма агульных дзяцей, але Макрон усынавіў сына і дзwoх дачок жонкі ад першага шлюбу.

Погляд

Тэхналогіі, прамысловасць, аграрны сектар

Перспектывы 2018 года ў ЕАЭС

2018 год мы сустрэлі са значна больш пазітыўнымі чаканнямі, чым сустрэлі 2017-ы, улічваючы, якая няпростая сітуацыя ў эканоміцы была ў 2015—2016 гадах. 2017 год скончыўся ростам эканомікі для ўсіх без выключэння членаў ЕАЭС. Што абяцае нам 2018 год, якія важныя дасягненні мы можам чакаць у рамках ЕАЭС?

Адзначым адразу, што не ва ўсіх краін ЕАЭС аднолькавыя прыярытэты ў чаканнях ад змен заканадаўства, запланаваных у арганізацыі. Можна адразу адзначыць, напрыклад, што для Кыргызстана, Казахстана і Арменіі было важна дабіцца стварэння на агульным рынку працы ўмоў для свабоднага перамяшчэння грамадзян паміж краінамі саюза для выдзялення працоўнай дзейнасці, забеспячэння іх роўных эканамічных правоў, асабліва для Кыргызстана і Арменіі, улічваючы маштаб працоўнай эміграцыі грамадзян і долю ў эканоміцы сродкаў, якія пералічваюцца мігрантамі сваім сем'ям. Такая магчымасць у ЕАЭС імі ўжо атрымана. Між тым для Беларусі гэта зноў не вельмі актуальна з-за паспяховага фактарам, паколькі ў рамках Саюзнай дзяржавы задоўга да ЕАЭС ужо былі створаны ўмовы для свабоднага перамяшчэння грамадзян. У 2018 годзе Арменія, Казахстан і Кыргызстан спадзяюцца на падпісанне Дагавора аб пенсійным забеспячэнні працоўных дзяржаў-членаў. Яго мэта — фарміраванне і рэалізацыя пенсійных правоў працоўных на тых жа ўмовах, што і для грамадзян дзяржавы працаўладкавання. Але для Беларусі гэта зноў не вельмі актуальна з-за паспяховага будаўніцтва Саюзнай дзяржавы. У адносінах паміж Расійскай Федэрацыяй і Рэспублікай Беларусь ужо дзейнічае Дагавор аб супрацоўніцтве ў галіне сацыяльнага забеспячэння ад 24 студзеня 2006 года, які рэгламентуе пытанні пенсійнага страхавання і забеспячэння грамадзян бакоў, якія пражываюць на іх тэрыторыях (артыкул 2 Дагавора).

Але ёсць пытанні, якія важныя менавіта для нашай краіны. Так, для Беларусі адным з найважнейшых вынікаў 2017 года ў ЕАЭС стала прыняцце ў канцы снежня 2017 года ўрадам Расіі рашэнне аб зняцці забароны на допуск праграмага забеспячэння (ПЗ), якое паходзіць з краін Еўразійскага эканамічнага саюза (ЕАЭС), да закупаў для дзяржаўных і муніцыпальных патрэб. Яна была ўстаноўлена ў 2015 годзе пастановай урада РФ. Еўразійская эканамічная камісія кваліфікавала забарону як бар'ер, які перашкаджае свабоднаму руху тавараў і паслуг на ўнутраным рынку Саюза, і ў адпаведнасці з пастановай урада Расійскай Федэрацыі ад 20 снежня 2017 года № 1594, якая ўступіла ў сілу з 1 студзеня 2018 года, зацверджаны правілы фарміравання і выдзялення адзінага рэестра расійскіх праграм для электронных вылічальных машын і баз даных і аналагічнага рэестра для ПЗ з Саюза. У выніку для праграмага забеспячэння з краін ЕАЭС умовы допуску да дзяржаўнага закупаў у Расіі стануць роўнымі ўмовам для расійскіх праграм. Гэта важна для Беларусі, улічваючы, што наш ПВТ здольны вырабіць многае для рынку Расіі, але пакуль што асноўны экспарт ідзе ў заходнія краіны.

Таксама для нас важнае нарошчванне супрацоўніцтва ў прамысловасці і аграрным сектары. У 2018 годзе будзе працягнуты курс на рэалізацыю стратэгіі Асноўных кірункаў прамысловага супрацоўніцтва па двух ключавых кірунках — у традыцыйных базавых і інвацыйных галінах. Як адзначыў міністр ЕЭК Сяргей Сідорскі, прыярытэтамі павінны стаць развіццё лічбавай трансфармацыі прамысловасці і АПК, паглыбленне кааперацыі ў прыярытэтных галінах і практычная рэалізацыя рашэнняў ЕАЭС у інвацыйнай сферы — Еўразійскія тэхналагічныя платформы, стварэнне Еўразійскай сеткі прамысловай кааперацыі і субкантрактацыі, рэалізацыя кааперацыйных праектаў з ЕАБР. Што датычыцца АПК, то сёлета нам трэба выбудаваць эфектыўныя механізмы ўзаемадзеяння па асноўных сельгаставах з мэтай зніжэння залежнасці ад імпортных паставак і выхаду на знешнія рынкі. Да ліку перспектываў кірункаў адносяцца праекты з высокай дабаўленай вартасцю ў малочнай і мясной жывёлагадоўлі, птушкагадоўлі, садаводства, цукровай, алейна-тлушчавай і іншых галінах. Іх галоўная мэта — імпартазамышчэнне.

ЕАЭС таксама рухаецца па шляху фарміравання агульнага фінансавога рынку дзяржаў. Міністр ЕЭК Цімур Жаксылыкаў адзначыў, што ЕЭК працуе над адпаведнай канцэпцыяй, мяркуючы, што стварэнне агульнага фінансавога рынку будзе спрыяць актывізацыі інвестыцыйнага супрацоўніцтва і стане магутным імпульсам для ўстойлівага эканамічнага росту нашых краін.

Таксама ў 2018 годзе могуць завяршыцца поспехам перамовы па заключэнні пагадненняў аб свабодным гандлі паміж ЕАЭС і трэцімі краінамі. У ліку краін, якія могуць выйсці на фінішную прамую, лічацца Сербія, Сінгапур, Егіпет, Ізраіль, Індыя і Іран. Рэалізацыя падобных пагадненняў можа надаць эканомікам ЕАЭС дадатковую дынаміку за кошт росту экспарту на рынкі гэтых краін.

Сяргей КІЗІМА, доктар палітычных навук

Сакратарыят Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю былога начальніка ўпраўлення інфармацыі Сакратарыята Савета Рэспублікі МАТРАШЫЛЫ Леаніда Станіслававіча і выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім.

■ Беражыце сябе!

Такі падманлівы лёд

Пасля Новага года раптоўна вярнулася зіма. Вадаёмы пачалі замярзаць, і туды пацягнуліся аматары парывабычы ды пакатацца на каньках. Ды вось толькі забыліся пра тое, што мінімальна таўшчыня лёду павінна складаць сем сантыметраў. Як вынік — лічыльнік патанулых пачаў набіраць абароты. За 14 дзён ужо загінула дзевяць чалавек.

Рыбалову неабходна апраць выратавальную каміэльку, узяць з сабой «кіпцоры» — выратавалкі, доўгі лін, свісток. Напрыклад, у Віцебскай вобласці на возеры быў выпадак, калі пачалі тануць двое рыбакоў. На адным з іх была выратавальная каміэлька, ён выплыў на паверхню. А другі, які быў без амуніцыі, пайшоў на дно. Глыбіня на тым возеры складае 8—12 метраў, плошча — 18 квадратных кіламетраў. Цела знайсці для вадалазаў вельмі праблематычна.

Але неўзабаве настане час, калі да вадаёмаў адправіцца яшчэ больш людзей. 19 студзеня адзначаецца Вадохрышча. Чакаецца, што акунца прыйдуць каля 105 тысяч чалавек.

Прычым 50 тысяч з іх мы чакаем на пастах і станцыях Гомельскай гарадской арганізацыі Таварыства ратавання на водах, — працягвае Анвар Ігамбердыёў. — З кожным годам колькасць удзельнікаў толькі павялічваецца. Але некаторыя з іх прыходзяць у не вельмі цвярозым стане, забываючыся,

што там могуць знаходзіцца і іншыя людзі. У тым ліку і са злачыннымі намерамі. Быў аднойчы выпадак у Мінску. Мужчына папрасіў незнаёмага чалавека патрымаць гадзіннік і тэлефон. А калі вярнуўся з вадаёма, то «памочніка» і след прастыў.

Як паведаміў старшыня Мінскай гарадской арганізацыі Таварыства ратавання на водах Фёдар КЛЮКАЧ, у сталіцы і прылеглым раёне вадохрышчанскія купанні будуць арганізаваны паблізу васьмі дзеючых выратавальных станцый. Гэта станцыі Заслаўе-1 і Заслаўе-2 на Мінскім моры, Вяча, Пціч, Крыніца. А ў Мінску па традыцыі людзей чакаюць на вадасховішчах Цянскім і Дразды і на Камсамольскім возеры. У адным з месцаў за кошт спонсара будуць устаноўлены нават палаткі з падагрэвам і лазняй. На пастах будуць дзяжуріць карэты хуткай дапамогі. Сагрэцца пасля акупання можна будзе з дапамогай гарчай гарбаты.

Але перш чым лезці ў халодную ваду, трэба цвяроза ацэньваць свае магчымасці,

каб не адправіцца пасля на працягла тэрмін на бальнічны.

— Людзям з не вельмі добрым здароўем варта ўстрымацца ад такіх купанняў, — кажа галоўны пазаштатны спецыяліст па камбустыялогіі Міністэрства аховы здароўя Аляксей ЧАСНОЙЦЬ. — Напрыклад, у «чорным спісе» — сасудзісты захворванні. Гэта варыкозная хвароба, атэрасклероз, якія пагаршаюць кровазабеспячэнне аддаленых участкаў цела. І таму пераахладжэнні ў такіх пацыентаў могуць здарацца нашмат часцей. Нейкіх адмысловых метадаў падрыхтоўкі да купанняў у халоднай вадзе не існуе.

Надвор'е, якое ўсталявалася ў Беларусі, спрыяе ўзнікненню абмаражэнняў. Маразы крыху аслабеюць, але на змену ім прыйдуць снег і моцны парывісты вецер. Першая думка ў неспрактываванага чалавека — што алкаголь дапаможа сагрэцца. Ды вось толькі эффект выходзіць зусім адваротны.

— 15—20 хвілін чалавек можа адчуваць пэўны прыліў цяпла, — працягвае Аляксей Часнойць. — Але пасля абавязкова наступіць спазм сасудаў. Тэмпература цела знізіцца, асабліва на руках і нагах. Таму ў нецвярозым стане на мороз лепш не выходзіць... Летасць з абмаражэннямі на лячэнне патрапіла каля 150 чалавек. 60 працэнтам з іх давялося рабіць ампутацыі і выдаляць пашкодзаныя тканкі.

Валяр'ян ШКЛЕННИК.
schklennik@zviazda.by

■ Надвор'е

На Вадохрышча зноў з плюсам

19 студзеня ўначы 1—7 марозу, а ўдзень — ад мінус 3 да плюс 2 градусаў

Антыцыклон, які прынёс у нашу краіну марознае надвор'е, сыходзіць на Паволжа. На гэтым тыдні ў краіне ўзмоцніцца ўплыў атлантычных цыклонаў, якія змяшчаюцца з Заходняй Еўропы. Надвор'е пачне змяняцца. Атмасферныя фронты прыносяць снег, які будзе суправаджацца завяяй і парывістым ветрам. Нягледзячы на тое, што маразы аслабеюць, з-за парывістага ветру будзе некамафортна, паведамлілі ў Рэспубліканскім цэнтры па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У аўторак надвор'е будзе вызначаць перыферыя антыцыклону, так што яшчэ будзе без істотных ападкаў. Удзень па захадзе Беларусі чакаецца моцны парывісты вецер. Тэмпература паветра максімальная днём ад мінус 2 градусаў па паўднёвым захадзе да мінус 10 градусаў па паўночным усходзе краіны. У сярэдзіне тыдня надвор'е пачне мяняцца. У сераду на большай частцы тэрыторыі чакаюцца снег, завіруха. У сераду атмасферныя фронты прыносяць на большую частку тэрыторыі краіны снег і завіруху. Уначы і раніцай у многіх раёнах, а ўдзень па паўночным усходзе чакаецца моцны парывісты вецер. На асобных участках дарог утворыцца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе мінус 6—11 градусаў, па паўднёвым захадзе краіны мароз аслабне да мінус 3—5 градусаў, у другой палове дня чакаецца ад мінус 4 да 1 цяпла. У чацвер у асобных раёнах краіны пройдзе кароткачасовы снег, на дарогах месцамі галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 2 да мінус 7 градусаў, удзень будзе ад мінус 4 да плюс 1 градуса.

Згодна з доўгатэрміновым прагнозам айчныхных сіноптыкаў, у пятніцу раёвая сістэма атмасферных фронтаў выкліча ў многіх раёнах краіны снег, днём месцамі — мокры снег. Таксама чакаецца парывісты вецер і мяцеліца. На асобных участках дарог захаваецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе 1—7 марозу, удзень будзе ад мінус 3 да плюс 2 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

«Мазгавы цэнтр» тэхналагічнай вытворчасці

Адзіны рэспубліканскі вучэбна-навукова-вытворчы кластар ствараюць Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт, Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт харчавання і Віцебскі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт.

Яго мэта — фарміраванне інавацыйных падыходаў да тэхналагічнай адукацыі і падрыхтоўкі інжынерных кадраў. Прадугледжваецца самы шырокі спектр супрацоўніцтва трох ВНУ ў рамках рэалізацыі акадэмічнай мабільнасці студэнтаў на аснове інтэграцыі рэсурсаў устаноў адукацыі, правядзенне сумесных мерапрыемстваў па абмене вопытам і вынікамі работ у інавацыйнай, навукова-тэхнічнай і адукацыйнай сферах дзейнасці. З'явіцца магчымасць выкарыстоўваць матэрыяльна-тэхнічныя і інфармацыйна-адукацыйныя рэсурсы кластара для далейшага нарошчвання інавацыйных тэхналогій і рэсурсаў у рамках адукацыйнага працэсу, а таксама рэалізоўваць міжнародныя навукова-даследчыя праекты і гранты, якія ўяўляюць узаемны інтарэс. Акрамя таго, будуць ажыццяўляцца сумесныя фундаментальныя і прыкладныя даследаванні ў інавацыйнай, навукова-тэхнічнай і адукацыйнай сферах, уключаючы патэнтавую дзейнасць і трансфер тэхналогій.

Таксама запланавана рэалізацыя сумесных адукацыйных праграм падрыхтоўкі кадраў найвышэйшай кваліфікацыі і дадатковай адукацыі дарослых, сімпозіумаў, семінараў, канферэнцый, круглых сталюў, курсаў павышэння кваліфікацыі і прафесійнай перападрыхтоўкі, майстар-класаў і прафесійнай стажыроўкі. Пры гэтым усе ўдзельнікі кластара захоўваюць сваю юрыдычную самастойнасць.

Сакрэты засваення кітайскіх іерогліфаў

Вучэбна-метадычны дапаможнік «Навучанне кітайскаму іерогліфічнаму пісьму студэнтаў моўнай ВНУ» выдадзены ў Беларускім дзяржаўным універсітэце. Яго аўтарам выступіла дацэнт кафедры кітайскай філалогіі філалагічнага факультэта ўніверсітэта Юлія Малаткова. Над дапаможнікам яна працавала з 2010 года.

Для Беларусі выданне з'яўляецца ўнікальным і першым у гэтай сферы. Пры падрыхтоўцы падручніка аўтар абапіралася на вынікі навуковых эксперыментаў у вывучэнні іерогліфічнага пісьма, якія былі атрыманы ў працэсе выкладання курса «Асновы іерогліфікі» на філалагічным факультэце БДУ. Даследчык раскрыла лінгвістычныя асаблівасці знакавай сістэмы, а таксама псіхалагічныя заканамернасці яе засваення. Малады навуковец распрацавала эфектыўную метадыку навучання іерогліфічнаму пісьму, якая грунтуецца на агульных падобных прыметах іерогліфаў, што могуць супадаць па напісанні, гукалітарным стандарце і значэнні.

Тэарэтычны матэрыял у дапаможніку падмацаваны практычнымі заданнямі. Усяго падручнік уключае 1000 іерогліфаў, якія прызначаны для асваення пісьма на першым годзе навучання. Выданне прызначана для лінгвістаў, выкладчыкаў кітайскай мовы, студэнтаў, магістрантаў, а таксама ўсіх, хто цікавіцца кітайскай мовай і іерогліфічным пісьмом.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

ФАКТЫ

ЗА МЕСЯЦ — БОЛЬШ ЗА 8,5 ТЫСЯЧЫ ПАСАЖЫРАЎ

Беларуская чыгунка ў перасадачных зносінах Мінск—Брэст—Варшава перавезла за месяц больш за 8,5 тысячы пасажыраў, паведамлілі ў прэс-службе магістралі.

З 10 снежня мінулага года на БЧ былі арганізаваны штотдзённыя перасадачныя зносіны Мінск—Брэст—Варшава.

Пры набыцці білетаў у Беларусі афармляюцца два праязныя дакументы: адзін — ад Мінска да Брэста і другі — ад Брэста да неабходнай станцыі на тэрыторыі Польшчы, аналагічна пры руху ў зваротным напрамку. Пры набыцці білетаў у Польшчы афармляецца адзін праязны дакумент на ўвесь шлях следавання і дзве плацкарты з указаннем канкрэтнага месца ў цягніках.

Набыцц праязны дакумент таксама можна праз інтэрнэт, прычым на цягнік Брэст—Мінск—Брэст аказваецца паслуга электроннай рэгістрацыі на праезд. Для праезду ў цягніку Варшава—Брэст—Варшава неабходна атрымаць аплачаны праязны дакумент (білет) у касе.

Перасадка пасажыраў з цягніка ў цягнік ажыццяўляецца на адной платформе Варшаўскага боку вакзала станцыі Брэст-Цэнтральны. Пагранічны і мытны кантролі праводзяцца непасрэдна ў састане цягніка Польшкіх чыгунак.

ДЗІЦЯ ПАЦЯРПЕЛА 3-ЗА БАТАРЭІ МАБІЛЬНІКА

У сталіцы трохгадовы хлопчык пацярпеў з-за батарэі мабільнага тэлефона, якая ўспыхнула.

Разбурэнне батарэі апарата 2015 года выпуску адбылося ў кватэры дома па вуліцы Грушаўскай. Як паведамілі ў Мінскім гарадскім упраўленні МНС, у выніку пацярпеў трохгадовы хлопчык, які з апёкам

ПАДЗЕІ

НАГІ БЫЎ ДАСТАЎЛЕНА У БАЛЬНІЦУ. ПАДРАЗДЗЯЛЕННІ РАТАВАЛЬНІКАЎ НЕ ПРЫЦЯГВАЛІСЯ. ПРЫЧЫНА ЗДАРЭННЯ ВЫСВЯТЛЯЕЦА.

ЛЮДЗЕЙ ПЕРАПРАЎЛЯЮЦЬ НА КАТАРАХ

Пантонная пераправа цераз Прыпяць часова разведзена

З-за высокай інтэнсіўнасці шарашу пантонна-маставая пераправа цераз Прыпяць часова разведзена. Пакуль ратавальнікі на катарах перапраўляюць людзей з аднаго берага на другі. Па стане на 6.00 панядзелка работнікі МНС перавезлі 509 чалавек, з іх — 54 дзіцяці. Таксама перапраўлена 550 кілаграмаў грузу.

Як вядома, у ноч на 14 студзеня з-за рэзкага змянення умоў надвор'я было сарвана мацаванне пантоннага моста цераз Прыпяць у Жыткавіцкім раёне, які быў наведзены Мінабароны і МНС 10 снежня як часова мера, каб замяніць трэснуты стацыянарны аўтамабільны мост. Камісіяй па надзвычайных сітуацыях было прынята рашэнне апераўтыўна аднавіць пераправу пасля ўсталявання спрыяльных умоў надвор'я — пасля праходжання шарашу.

Насельніцтва навакольных раёнаў апавешчана аб часовым спыненні работ пантоннай пераправы. Паромныя пераправы каля Петрыкава і вёскі Снядзін Петрыкаўскага раёна часова не функцыянуюць з-за высокай інтэнсіўнасці шарашу. Праезд велікагрузных транспартных сродкаў арганізаваны па рэспубліканскіх дарогах праз Жыткавічы (М10) — Калінкавічы (Р131) — Мазыр (Р36) — г. п. Лельчыцы (Р128) — Тураў і праз Жыткавічы (М10) — Пінск (Р6) — Столін (Р88) — г. п. Давыд-Гарадок — Тураў. Адпаведнымі службамі ўстаноўлены інфармацыйныя знакі, арганізавана і ўстаноўка часовых пунктаў прыпынку для пасажырскага транспарту.

НАВІНЫ

ЗАПУСЦІЎ КУР'ЕРА У КВАТЭРУ, А САМ УКРАЎ ФОТААПАРАТ

Супрацоўнікі ўпраўлення крымінальнага вышуку ГУУС Мінгарвыканкама і крымінальнага вышуку Першамайскага РУУС затрымалі 40-гадовага грамадзяніна Расіі, які здзейсніў рабаванне ў адносінах да кур'ера інтэрнэт-крамы.

Да злачынства мужчына рыхтаваўся старанна, прадумаў усе дэталі, нават купіў жаночыя курткі, капялюш і абутак 36-га памеру. Гэтыя рэчы павінны былі стварыць у кватэры атмасферу прысутнасці жанчыны. Аднойчы такім чынам зламаўнік не пусціў у жыллё гаспадыню, у якой здымаў кватэру. Вось і кур'ера жаночыя рэчы ў вітальні павінны былі заспакоіць.

Расіянін прыехаў у Мінск для сустрэчы з сяброўкай, але гэтага не адбылося. Мужчына тым не менш вырашыў затрымацца ў горадзе і зняў кватэру на суткі. Гаспадыні пад рознымі прычынамі паказваць пашпарт для заключэння дагавора ён адмаўляўся, хоць за жыллё плаціў спраўна. У нейкі момант расіянін вырашыў набыць у інтэрнэт-краме фотаапарат за шэсць тысяч рублёў і зрабіў заказ. Сустрэча з кур'ерам адбылася ў машыне, пасля чаго мужчына запраціў таго ў кватэру. Зламаўнік адмаўляў дзверы, прапусціў прадстаўніка крамы і... Зачыніў іх. А каб ахвяра не магла пазваць на дапамогу, ён загадзя зняў ручкі з вокнаў. Дарэчы, з кватэры расіянін загадзя вынес прас, які схавав пад лесвіцай у пад'ездзе.

Мужчыну затрымалі праз восем гадзін, за гэты час ён паспеў зняць нумар у хостэле. Пры ім былі і фотаапарат, і прас. Міліцыянерам злачынца растлумачыў свой учынак крыўдай на расійскую інтэрнэт-краму. Цяпер яму працягае да васьмі гадоў пазбаўлення волі.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

ЗАВОД І ЛЮДЗІ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Здавалася б, новае прадпрыемства — добрая навіна для мясцовага насельніцтва. Бо гэта не толькі працоўныя месцы, але і падаткі ў мясцовы бюджэт. Акрамя таго, амаль паралельна з будаўніцтвам завода плануецца добраўпарадкаваць і дарогу, станам якой ужо шмат часу былі незадаволеныя калодзішчанцы. Але вось парадокс — усе гэтыя выгады ад развіцця прамысловасці чамусьці не пераканалі жыхароў аграгарадка Калодзішчы, а таксама членаў мясцовых садовых таварыстваў у неабходнасці будаўніцтва. Што ж не задаволіла іх у гэтым праекце?

Сажалка — на месцы лесу?

Невялікі ўчастак лесу за чыгункай, каля Міхайлавага Кута — адно з любімых месцаў адпачынку мясцовых жыхароў. Яшчэ нядаўна калодзішчанцы хадзілі сюды ў грыбы ды дзеля чыстага паветра. А сёння гэты лес ператварыўся ў адно з гаюўных месцаў «бітвы» супраць новага завода.

Менавіта тут знаходзіцца дадатковая пляцоўка, дзе плануецца будаўніцтва сажалкі-выпарніка для збору ліўневых сцёкаў. Апошняя забяспечыць прыём, выпарванне і фільтрацыю дажджавога сцёку з вытворчай пляцоўкі. Гэта значыць, што мясцовая прырода страціць 3 га зялёных угоддзяў. Усяго ж, паводле інфармацыі, пададзенай у праекце, плануецца высечка 8429 ліставых і хваёвых дрэў і 3 хмызнякоў, перасадка 47 дрэў і 18 хмызнякоў.

Каб абараніць гэты ўчастак ад высечкі, жыхары аграгарадка звярнуліся да навукоўцаў. І аказалася, што лес — не толькі выдатная перашкода для выкідаў чыгункі і прамузла. Па інфармацыі Інстытута эксперыментальнай батанікі імя В. Ф. Купрэвіча, тут знаходзіцца каля 50 экзэмпляраў прадстаўніка Чырвонай кнігі — сна раскрасытага.

Сітуацыя з гэтым участкам лесу не засталася без увагі і дзяржаўнага органаў. Як расказалі ў Міністэрстве архітэктуры і будаўніцтва, у сувязі з неаднаразовымі зваротамі грамадзян у розныя інстанцыі па пытанні будаўніцтва сажалак-выпарнікаў, у пачатку снежня адбылося пасяджэнне з удзелам прадстаўнікоў Міністэрства, Мінскіх абл- і райвыканкамаў, Калодзішчанскага сельвыканкама, ААТ «Амкадор — кіруючая кампанія холдынга», Інстытута прыродаахоўнага НАН Беларусі, Інстытута эксперыментальнай батанікі імя В. Ф. Купрэвіча, Інстытута «Белпрамбудпраект», УП «БелНДІ-горадабудаўніцтва». Па выніках пасяджэння праектнаму інстытуту было даручана прапрацаваць варыянт тэхнічнага рашэння збору, ачысткі і скіду ліўневых водаў у існуючую сажалку аграгарадка з пракладкай калектара ад завода, што будзе, да месца ўрэзкі ў існуючую сетку, а таксама разгледзець тэхнічную магчымасць ачысткі ліўневых водаў непасрэдна на тэрыторыі прадпрыемства з прымяненнем сучаснага абсталявання.

Калі будзе прынятае канчатковае рашэнне аб размяшчэнні збудаванняў для збору, ачысткі і скіду ліўневых водаў з тэрыторыі праектнага прадпрыемства ў сажалку, што ўжо існуе ў Калодзішчах, сажалкі-выпарнікі на тэрыторыі ляснага масіву будавацца не будуць, падкрэслілі ў міністэрстве.

Праблемная дарога

Парадаксальная сітуацыя склалася і адносна будучага рамонтна вуліцы Прамысловай — заканчэння вуліцы Мінскай. Мясцовыя жыхары даўно скардзіліся на перагружанасць гэтай двухпалоснай вуліцы. Яна праходзіць каля мясцовай школы, дзіцячага сада і паліклінікі, а таксама ахоплівае ўсю прамысловую зону. Таму тут заўсёды шмат аўтатранспарту, у тым ліку і грузавога.

Дарэчы

Заканадаўствам не прадугледжана правядзенне грамадскіх абмеркаванняў такіх аб'ектаў, як будучы завод у Калодзішчах, але па ініцыятыве групы кампаній «Амкадор» і Мінскага райвыканкама грамадскасць праінфармавалі аб плануемай дзейнасці і прадставілі матэрыялы для вывучэння грамадскай думкі.

экспертызе Рэспубліканскага цэнтра дзяржаўнай экалагічнай экспертызы і павышэння якасці жыцця Мінпрыроды Андрэй ШАХЭМІРАЎ. — Так адбылося і ў гэтым выпадку, але даныя былі адкарэктраваныя і дапрацаваныя да патрабаванняў заканадаўства.

Па інфармацыі Цэнтра, на пляцоўцы, дзе плануецца будаўніцтва завода, ёсць як дзейныя крыніцы выкідаў, так і праектуемыя. Частка крыніц ліквідуецца, частка (77 крыніц) забяспечваецца газаачышчальнымі ўстаноўкамі. Пасля рэалізацыі праектных рашэнняў будзе функцыянаваць 395 стацыянарных крыніц выкідаў шкодных рэчываў.

Сумарны выкід шкодных рэчываў ад будучага прадпрыемства складзе 128,991 т/год. Прыкладна такія ж аб'ёмы выкідаў даюць дзве буйныя вуліцы сельскага населенага пункта ў ацяпляльны сезон. Пры гэтым спіс шкодных рэчываў, якія трапляюць у паветра як у першым, так і другім выпадку, прыкладна аднолькавыя.

Працоўныя месцы і экалогія

Усяго некалькі хвілін у дарозе — і маршрутка спыняецца на прыпынку каля чыгуначнай станцыі Калодзішчы. Адсюль да пляцоўкі холдынга «Амкадор» — каля двух кіламетраў. Некаторых калодзішчанцаў, асабліва старэйшага ўзросту, што жывуць недалёка ад станцыі, не вельмі цікавіць тэма новага завода. Але многія ведаюць пра тую супярэчнасць, якія ўзніклі вакол яго будаўніцтва.

— Для мяне няма розніцы, пабудуюць гэты завод, ці не, — кажа **Аляксей ГАЦКО**, што чакае электрычку на чыгуначнай станцыі. — Ведаю, што шмат карыстальнікаў мясцовага сайта супраць гэтага будаўніцтва. Кажуць — навошта так шмат заводаў. Але ёсць і тыя, хто за. Ведаю, што цяпер за чыгункай цяжка знайсці працу. А калі з'явіцца завод, з'явіцца і новыя працоўныя месцы.

Маладая мама **Кацярына ПІМАНАВА** і за, і супраць будаўніцтва завода: «За — таму што гэта новыя працоўныя месцы, прытым, побач з домам. Супраць — з-за хваляванняў за дзіцяй, іх дабрабыт. Бо экалагічная сітуацыя адразу зменіцца. Але ў сучасным свеце цяжка зрабіць адназначны выбар», — падкрэслівае яна.

На вуліцы Мінскай сустракаем маладую маму **Яўгенію**.

— Я жыву недалёка ад прамысловай зоны і, мабыць, як і большасць, супраць будаўніцтва, — расказвае яна. — Калодзішчы растуць

і становяцца ўсё больш загазаванымі аўтамабілямі. Напэўна, і гэты завод не будзе для нас экалагічна бяспечным. Нам так хутка не будзе чым дыхаць. Мы спецыяльна выехалі з горада больш за пяць гадоў таму, каб жыць у экалагічна больш чыстым месцы. Таму я і падпісвала зварот супраць будаўніцтва завода.

Віктар жыве ў Калодзішчах з 1961 года. Ён упэўнены — у цэлым у аграгарадку ўсё добра, і існуючы экалагічнаму становішчу Калодзішчаў завод «Амкадор» не нашкодзіць. І новыя прадпрыемствы тут, на яго думку, неабходныя: «Магчыма, палепшыцца занятасць у Калодзішчах, бо ведаю, што тут ёсць шмат беспрацоўных. Але галоўнае, каб гэтыя прадпрыемствы не шкодзілі экалогіі».

А вось **Святлана**, якая таксама жыве ў Калодзішчах вельмі даўно, іншай думкі:

— Я, зразумела, супраць. Калодзішчы хоць і не цікі цяпер, але добры пасёлак. І завод тут дакладна не патрэбны. Тут шмат маладых сем'яў жыве — нашто ім гэты завод? Такія прадпрыемствы, на маю думку, лепш размяшчаць дзесьці ў лесе, далей ад людзей. Таму што разам з працоўнымі месцамі будзе і больш шкоднасці для наваколя. А пры жаданні мясцовыя беспрацоўныя могуць знайсці працу і ў іншым месцы.

Увогуле, пытанні экалогіі для жыхароў Калодзішчаў — адно з самых галоўных.

— Мы асцерагаемся, што прадпрыемства будзе аказваць негатыўнае ўздзеянне на здароўе людзей, сярод якіх шмат дзяцей і пенсіянераў. А таксама, што прадукцыя, якая вырошчваецца на прысудзібных участках і тэрыторыі садовых таварыстваў, стане небяспечнай для здароўя, — так выказваюць сваю пазіцыю ініцыятывы грамадзяне.

Экспертыза. Вынік — станоўчы

Па словах Андрэя Шахэмірава, праектная дакументацыя двойчы паступала на дзяржаўную экалагічную экспертызу. Першы раз — у ліпені 2017 года, яна мела вельмі нізкую якасць і была накіравана на дапрацоўку.

— Эксперты выявілі ў праекце невыкананне патрабаванняў заканадаўства, розначытанні ў колькасці крыніц выкідаў шкодных рэчываў, недасканалую ацэнку ўздзеяння на атмасфернае паветра аб'екта і інш., — тлумачыць ён прычыны такога рашэння.

Калі будзе прынятае канчатковае рашэнне аб размяшчэнні збудаванняў для збору, ачысткі і скіду ліўневых водаў з тэрыторыі праектнага прадпрыемства ў сажалку, што ўжо існуе ў Калодзішчах, сажалкі-выпарнікі на тэрыторыі ляснага масіву будавацца не будуць.

У пачатку верасня праектная дакументацыя зноў трапіла ў Цэнтр, а 15 верасня было зацверджана заключэнне аб дзяржаўнай экалагічнай экспертызе — дакументацыя адпавядае заканадаўству ў вобласці аховы навакольнага асяроддзя.

У апошнім, дарэчы, закладзе на прэзумцыя патэнцыйнай небяспекі плануемай дзейнасці. Гэта значыць, што пры праектаванні аб'ектаў неабходна даказаць: такая дзейнасць не нясе шкоду кампанентам прыроднага асяроддзя. Усе разліковыя метадыкі, якія выкарыстоўваюць спецыялісты для ацэнкі выкідаў шкодных рэчываў, ацэньваюць найгоршы варыянт развіцця сітуацыі. Але, па словах эксперта, шматгадовы вопыт кантрольнай дзейнасці і статыстычныя паказ-

чыкі гавораць пра тое, што фактычныя валавыя выкіды шкодных рэчываў могуць быць на 20—50 % меншыя, чым дазволеныя.

— Была праведзена ацэнка на ўсе кампаненты прыроднага асяроддзя, якія патэнцыйна закранаюць праектныя рашэнні. Калі б такая ацэнка паказала, што будзе пагаршэнне экалагічнай сітуацыі, то ніколі падобныя праекты не былі б рэалізаваныя, — падкрэслівае Андрэй Шахэміраў.

Сярод заўваг, якія калодзішчанцы прад'явілі да праекта, — адсутнасць у ім ацэнкі ўздзеяння на навакольнае асяроддзе. Але эксперт лічыць па-іншаму. Згодна з Законам аб дзяржаўнай экалагічнай экспертызе, стратэгічнай экалагічнай ацэнцы і ацэнцы ўздзеяння на навакольнае асяроддзе, праект будаўніцтва завода аднесены да аб'ектаў дзяржаўнай экалагічнай экспертызы, паколькі ён размешчаны ў межах тэрыторыі, што падлягае спецыяльнай ахове (у межах санітарнай аховы крыніц пітнага водазабеспячэння). Для гэтага аб'екта не праводзіцца ацэнка ўздзеяння на навакольнае асяроддзе (АУНА), таму што базавы памер яго санітарнай ахоўнай зоны складае 100 метраў (як машынабудаўнічае прадпрыемства з металапрацоўкай, пафарбоўкай, без ліцыя). Да аб'ектаў жа АУНА адносяцца вялікія аб'екты з САЗ 300 і больш метраў і аб'екты з малавывучанымі, новымі тэхналогіямі для краіны без вызначанага памеру САЗ.

— Памеры санітарнай ахоўнай зоны ўстанаўліваюцца не ад граніцы пляцоўкі, а ад крыніц выкідаў шкодных рэчываў. Пры гэтым прадпрыемства можа яе скараціць, калі будзе выкарыстоўваць больш экалагічна чыстыя тэхналогіі. Усё гэта прадугледжана адпаведным заключэннем Міністэрства аховы здароўя, — адзначае эксперт.

Каб зменшыць магчымае шкоднае ўздзеянне, на будучым заводзе плануецца выкарыстоўваць тэхналогіі парашковага афарбоўвання — яны больш экалагічныя, чым выкарыстанне звычайных фарбаў, у тым ліку і па выкідах шкодных рэчываў. Акрамя таго, прадугледжана ўвядзенне абаротнай сістэмы водазабеспячэння і кампенсатыўныя выплаты за шкоднае ўздзеянне на аб'екты жывёльнага свету і іх асяроддзе пражывання.

Высокатэхналагічная вытворчасць з выкананнем экалагічных стандартаў — у ідэале прамысловасць будучыні выглядае менавіта так. У нашай краіне шмат робіцца для таго, каб гэтыя планы сталі рэальнасцю: на заводах і фабрыках укараняюцца экалагічна чыстыя тэхналогіі, ствараюцца новыя «зялёныя» працоўныя месцы, многія прадпрыемствы больш адказна пачынаюць ставіцца да вырашэння сваіх экалагічных праблем.

Але не менш важным фактарам поспеху з'яўляецца і інфармаванасць людзей, якія жывуць побач з падобнымі вытворчасцямі. Сёння многія грамадзяне больш актыўна цікавяцца ўмовамі, створанымі для іх пражывання, імкнучыся атрымаць максімальна поўную інфармацыю пра бяспечнасць мясцовых прадпрыемстваў і іх уплыў на здароўе. Сацыяльны фактар становіцца моцнай сілай, з якой трэба лічыцца падчас рэалізацыі любога праекта ў прамысловай сферы.

Магчыма, каб супрацоўніцтва з людзьмі было паспяховае, а такой сітуацыі, што склалася ў Калодзішчах, увогуле не ўзнікала, варта задумацца аб стварэнні «інстытута кансультантаў» — экспертаў, якія б мелі зносіны з насельніцтвам, максімальна поўна расказвалі ім аб плануемай дзейнасці, раскрывалі яе мінусы, так і плюсы праектаў, а таксама дапамагалі ўлічваць патрэбы і пажаданні мясцовых жыхароў пры іх рэалізацыі.

Вераніка КОЛАСАВА.
kolasava@vziazda.by

РЭГІЁНЫ РАЗВІЦЦА

Учора чатыры вобласці нашай краіны — Віцебская, Гомельская, Магілёўская і Мінская адзначылі 80-гадовы юбілей. Калі такога самавітага ўзросту дасягае чалавек, на свяце найперш згадваюцца поспехі і добрыя справы юбіляра. Уласна, па гэтаму ж шляху рашылі пайсці і мы, бо аб кожным з рэгіёнаў сапраўды ёсць што сказаць.

Віцебшчына: прыцягальная сіла

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай ШАРСНЁў адзначае:

— Віцебшчына, паўночны рэгіён Беларусі, мае асаблівую прыцягальную сілу. Хто аднойчы сюды трапіла, хоча зноў абавязкова вярнуцца. Гасцей у нас прымаюць з асаблівай чалавечай цеплынёй.

Непаўторныя прыродныя комплексы, помнікі архітэктуры, багатыя народныя традыцыі нікога не пакінуць абыякавымі. Жыхары вобласці ганарацца тым, што Полацкае княства ў IX стагоддзі стала калыскай беларускай дзяржаўнасці. Полацк яшчэ і радзіма першадрукара Францыска Скарыны. Летась, нагадаю, адсвяткавалі 500-ю гадавіну беларускага кнігадрукавання. Шмат помнікаў прыязджаюць, каб пакланіцца прападобнай Ефрасінні Полацкай...

Сёння Віцебская вобласць па вытворчасці электраэнергіі — самая магутная ў краіне, шмат зроблена па мадэрнізацыі Лукомскай ДРЭС. Мы рэалізуем маштабныя інвестыцыйныя праекты, сярод якіх — увод каскада гідрэлектрастанцый на

Летась у Полацку адкрылі памяtnы знак «Сталіца беларускай дзяржаўнасці».

Заходняй Дзвіне. Прыродны газ прыйшоў ва ўсе гарады і пасёлкі рэгіёна, дзякуючы газіфікацыі высковае жыллё набліжаецца да гарадскога.

Паступова крочыць у будучыню аграпрамысловы комплекс, павялічваецца аб'ём вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі, створаны буйныя аграхолдынгі, якія вызначаюць шляхі да харчовай бяспекі і стабільнасці.

Па выніках мінулага года на Віцебшчыне адбыўся

ўстойлівы рост ва ўсіх сферах эканомікі. Прамысловасць працуе з ростам чыстага прыбытку і рэнтабельнасці продажаў. Хуткімі тэмпамі павялічваюцца пастайкі тавараў на экспарт. Прадукцыя з віцебскай маркай пастаўляецца ў 90 краін свету. Ствараюцца новыя прадпрыемствы і вытворчасці.

Гэтыя і іншыя факты — добрая падстава для годнага святкавання 80-гадовага юбілею вобласці.

Гомельшчына: індустрыяльны лідар краіны

Сёння Гомельская вобласць — самая буйная ў Беларусі па плошчы, якая складае 40,36 тысячы квадратных кіламетраў, — пятая частка тэрыторыі нашай краіны. Па памерах Гомельская вобласць большая за Албанію, Бельгію, Люксембург, Кіпр, Сальвадор. Жыве на Гомельшчыне зараз 1 мільён 418 тысяч чалавек — гэта амаль 15 % агульнай колькасці насельніцтва рэспублікі. У эканоміцы занята каля 590 тысяч чалавек.

Сёння Гомельская вобласць з'яўляецца індустрыяльным лідарам у краіне. У вобласці працуе больш за 250 буйных і сярэдніх, а таксама больш за тысячу малых прадпрыемстваў, якія складаюць пятую частку прамысловай вытворчасці Беларусі. Ужо ў XXI стагоддзі аб'ём прамысловай вытворчасці павялічыўся ў 2,2 раза, прадукцыі сельскай гаспадаркі — у 2 разы, таваразварот гандлю — у 5,1 раза, інвестыцый у асноўны капітал — у 3,2 раза.

На тэрыторыі вобласці размешчаны шэраг прамысловых гігантаў, якія шырока вядомыя ва ўсім свеце: ААТ «Мазырскі нафтаперапрацоўчы завод», ВА «Беларуснафта», ААТ «Беларускі металургічны завод», холдынг «Гомсельмаш», ААТ «Гомельскі хімічны завод». У Гомельскую вобласць за перыяд з 2011 года прыцягнута замежных інвестыцый на суму больш за \$6 млрд з больш чым 40 краін свету.

Зусім хутка плануецца ўвесці завод па вытворчасці сульфатнай белавай целюлозы магутнасцю 400 тысяч тон у год у ААТ «Светлагорскі ЦКК». ААТ «Гомельшкло» завяршае праект па выпуску энэргазахавальнага шкла. Завяршаецца рэалізацыя вытворчасці новых відаў кардону на Добрушскай папяровай фабрыцы «Герой працы».

Між тым каля 6 % усяго аб'ёму прадукцыі прадпрыемстваў Гомельшчыны пастаўляецца на экспарт.

Напрыканцы мінулага года ў Рэчыцкім раёне былі адкрытыя два новыя радовішчы нафты.

80-годдзе стварэння Гомельскай вобласці — гэта свята для ўсіх, хто ў розныя гады ўклаў працу, веды, талент і энэргію ў прымнажэнне багаццяў роднай зямлі, адзначае старшыня Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта Уладзімір ДВОРНИК:

— За гэты дзесяцігоддзі змянілася шмат пакаленняў, перабудоўвалася дзяржаўная сістэма, змяняўся эканамічны курс, ставіліся новыя мэты. Нязменным для нас заставаўся галоўнае — жыць у міры, апрацоўваць зямлю, будаваць дамы, гадаваць дзяцей, паважаць старэйшых, дапамагаць бліжнім. А яшчэ — беражліва захоўваць і ганарыцца гісторыяй нашага роднага дома — Гомельскай вобласці.

Міншчына: прывабная для інвестараў

Мінская вобласць — гэта пятая частка усіх прыцягнутых у асноўны капітал інвестыцый, што дазволіла рэгіёну стаць лідарам у краіне па асноўных паказчыках дзейнасці ў гэтай сферы. Інвестыцыйны патэнцыял не абмежаваны толькі Кітайска-беларускім індустрыяльным паркам і Свабоднай эканамічнай зонай. Нягледзячы на тое, што найбольшую цікавасць у інвестараў выклікаюць пляцоўкі ў Мінскім раёне, кожны райвыканкам актыўна працуе па фарміраванні дастойных прапаноў для фінансавых укладанняў і пошуку патэнцыяльных інвестараў.

Інвеставанне ажыццяўляецца як дзеючымі прадпрыемствамі, так і шляхам стварэння новых, у тым ліку з замежным капіталам. Больш як 170 інвестыцыйных праектаў запланавана да рэалізацыі ў 2018 годзе. Асаблівую цікавасць у інвестараў апошнім часам выклікае будаўніцтва смеццэперапрацоўчых прадпрыемстваў па самых найноўшых тэхналогіях. Ужо праведзены папярэднія перамовы з інвестарамі з Бельгіі і Германіі. Таксама чакаецца, што новыя рэзідэнты Індустрыяльнага парка, а іх ужо 25, прыступяць да актыўнага асваення будаўнічых пляцовак і стварэння сучасных вытворчасцяў.

На ўрачыстым сходзе, прысвечаным юбілею вобласці, старшыня Мінскага аблвыканкама Анатоль ІСАЧАНКА адзначаў:

— За восемдзесят гадоў вобласць прайшла няпросты, але паспяховы шлях. Яна з'яўляецца цэнтральным рэгіёнам краіны і трывала ўтрымлівае лідарства ў аграпрамысловым комплексе. Вядзецца мэтанакіраваная работа па мадэрнізацыі вытворчасці, укараненні новых інтэнсіўных тэхналогій, машын і механізмаў, высокатэхналагічнай дысцыпліны кадраў усіх узроўняў. Дынамічна развіваюцца прамысловасць, будаўніцтва, іншыя галіны эканомікі. Нашы тавары купляюць больш як у 130 дзяржавах, а такія прамысловыя гіганты як «Беларуськалій», «БелАЗ» вядомыя ва ўсім свеце. Пазітыўныя перамены адбыліся ў адукацыі, культуры, фізкультуры і спорце. З кожным днём пераўтвараюцца да лепшага нашы гарады і сёлы. У вобласці вядзецца будаўніцтва жылля, школ, дзіцячых дашкольных устаноў, клубаў, фізкультурна-аздараўленчых комплексаў. Але галоўным багаццем нашага краю заўсёды былі людзі. Дзякуючы стваральнай і добрасумленнай працы жыхароў Міншчыны вобласць мяняецца з кожным годам, становіцца лепшай і прыгажэйшай.

Беларуска-кітайскі індустрыяльны парк «Вялікі камень» — прыцягальная пляцоўка для інвестараў.

Магілёўшчына: эстафета добрых спраў

Сёння Магілёўшчына з'яўляецца галоўным у краіне вытворцам хімічных валокнаў, цэменту, цэглы, будаўнічых блокаў, жалезабетонных рэк, тканін. У цяперашні час аблвыканкамамаў заключана каля 50 дакументаў аб супрацоўніцтве ў гандлёва-эканамічнай, навукова-тэхнічнай і культурнай сферах з рэгіёнамі Расійскай Федэрацыі, краін СНД, блізкага і далёкага замежжа.

Юбілейны год вобласці было вырашана адзначыць эстафетай добрых спраў. У рамках праекта, на працягу месяца з 14 снежня па 15 студзеня ўсе прыемныя падзеі — адкрыццё сацыяльна значных і вытворчых аб'ектаў, канцэрты і творчыя конкурсы, спартыўныя спаборніцтвы і дабрачынныя мерапрыемствы — прысвячаюцца юбілейнай даце.

У раёне Казіміраўкі ў Магілёве адкрыўся трохпавярховы дзіцячы садок на 240 месцаў, а для абласнога анкадыспансера пабудаваны новы аперацыйны блок, дзе акрамя васьмі аперацыйных боксаў размясціліся рэанімацыйна-анестэзіялагічнае і цэнтральнае стэрэлізацыйнае аддзяленні. У Клімавічах адкрыўся кіназал у Цэнтры культуры, у Кіраўскім раёне

Дзіцячы садок у Казіміраўцы — адна з добрых спраў, прысвечаных юбілею Магілёўскай вобласці.

здадзены першы пускавы комплекс малочнатаварнай фермы ААТ «Рассвет імя К. П. Арлоўскага», у Глускім раёне на базе «Веснаўскага дома-інтэрната для дзяцей-інвалідаў з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця» створана аддзяленне набыцця жыццёвых навываў. Кожны раён прыклаў намаганні, каб нешта ўкладзі ў скарбонку добрых спраў.

— Гэты юбілейны год павінен стаць для нас годам новых значных спраў і новых вытворчых вынікаў, — падкрэсліў старшыня Магілёўскага аблвыканкама Уладзімір ДАМАНЕЎСКИ. — Юбілеі свайго роду бягучы радок памяці, калі ў плыні штодзённых клопатаў мы на імгненне спыняемся, даём ацэнку зробленаму, вызначаем планы на буду-

чыню. А яшчэ — разуменне таго, што мы не першыя і не апошнія на гэтай зямлі, хтосьці быў да нас, хтосьці будзе пасля нас, і ў іх будучы сваё юбілеі, а мы станем для іх гісторыяй.

Па традыцыі ў дзень нараджэння вобласці да капліцы на Буйніцкім полі былі ўскладзены «кветкі памяці» ад кіраўніцтва вобласці і горада, дэпутатаў, ваенізаваных службаў, працоўных калектываў, грамадскіх аб'яднанняў, ветэранаў, моладзі. У гонар тых, хто змагаўся за незалежнасць сваёй радзімы, хто загінуў, яе вызваляючы, адбылася хвіліна маўчання і прагучаў трохразовы ружэйны залп. У гэты ж дзень у аблвыканкаме адбыўся круглы стол з удзелам заслужаных людзей вобласці.

«Камунальныя» планы на 2018-ы...

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

На капітальны рамонт у сталіцы, дарэчы, летась пайшло 52,6 млн рублёў адлічэнняў жыхароў і ўласнікаў і 68 млн — з бюджэту. На сёлетні капрамонт плануецца накіраваць 46,5 млн рублёў адлічэнняў насельніцтва і 62 млн з бюджэту.

На 2018-ы па праграме «Камфортнае жыллё і спрыяльнае асяроддзе» запланавана замяніць 1629 ліфтаў. Летась з запланаваных да замены 163 ліфта памянлі толькі 231.

Затое работа па замене звычайных лямпачак у месцах агульнага карыстання на святлодыёдныя святльнікі з датчыкамі гуку ці руху за 2017-ы выканана на 285 %. Грошы былі выдзелены на замену 49 тысяч святльнікаў, а памянлі — 121 тысячу. Сёлетняя колькасць пакуль удакладняецца

Прыборы ўліку,

сістэмы рэгулявання,

пад'езды і двары

Прыборамі індывідуальнага ўліку цяпла (ІПУ) у Мінску аснашчана 819 дамоў. З іх 737 — маюць прампаказваючыя прыборы ўліку, а 123 дамы аснашчаны размеркавальнікамі цеплаэнергіі. Пры гэтым разлічваюцца па паказчыках толькі 568 дамоў, заўважыў Ігар Ганчарык:

— Разлік па прыборах уліку ў сталіцы робяць тры падрадных арганізацыі. Згодна з даручэннем Саўміна, у Мінску вызначаны яшчэ дзве арганізацыі, якія будуць дадаткова займацца абслугоўваннем прыбораў індывідуальнага ўліку. Гэтыя структуры будуць створаны на базе ЖЭУ Першамайскага раёна і УП «Белсантэхэнерга». Яны сёння гатовы ўдзельнічаць у гэтай рабоце. А непасрэдна разлікамі зоймецца Цэнтр інфармацыйных тэхналогій.

Абслугоўванне ІПУ летась каштавала ад 5,1 да 10,8 рубля ў залежнасці ад арганізацыі і спосабу, якім рабіўся разлік: адзіны пераразлік пасля заканчэння ацяпляльнага перыяду або раз на месяц. Паверка прыбору ўліку цяпла са зняццем і наступнай устаноўкай абыходзіцца ў 63—70 рублёў, аднак паверку цяпер робяць толькі пры неабходнасці, калі прыбор выйшаў са строю, дадаў спецыяліст.

Летась 26 сталічных дамоў абсталявалі 50 сістэмамі аўтаматычнага рэгулявання цеплаэнергіі. 63 сістэмы з тэрмінам эксплуатацыі больш за дзесяць гадоў былі заменены.

Карысны саюз

Крыміналістыка з навуковым падыходам

Пагадненне аб супрацоўніцтве заключана паміж Нацыянальнай акадэміяй навук і Дзяржаўным камітэтам судовых экспертаў Рэспублікі Беларусь. Акадэмія праводзіць навуковыя даследаванні ў розных галінах, цікавых і судовым экспертам. Гэта геномныя тэхналогіі, штучны інтэлект, нанаматэрыялы, біятэхналогіі і іншыя сферы.

Цяпер судмедэксперты змогуць выкарыстоўваць у сваёй рабоце самыя апошнія распрацоўкі вучоных. Супрацоўніцтва будзе праходзіць па некалькіх напрамках. Адным з іх з'яўляецца выкарыстанне банка ДНК Інстытута генетыкі і цыталогіі НАН Беларусі пры правядзенні судова-геномных экспертаў. Мяркуюцца, што праз паўтара-два гады па біялагічных слядах невядомага злчынецца можна будзе атрымаць звесткі пра яго ўзрост, пол, колер

вачэй, валасоў, памеры носа, вушэй і іншыя параметры, неабходныя праваахоўнікам для затрымання падазраванай асобы.

Эксперты таксама зацікаўлены ў выкарыстанні лазерных устаноў Інстытута фізікі імя Б. І. Сцяпанавы для ўстанаўлення характару і даўнасці паталагічных змен у біялагічных тканках чалавека. Варта адзначыць, што камітэтам ужо распрацоўваюцца тэхналогіі даследавання фрагментаў драўніны для

ідэнтыфікацыі месца, дзе магло расці дрэва.

Для судова-экспертнага даследавання дэталю транспартных сродкаў супрацоўнікі камітэта атрымаюць доступ да абсталявання Інстытута парашковай металургіі Акадэміі навук.

Акрамя таго, Дзяржаўны камітэт зацікаўлены ў распрацоўцы камп'ютарных праграм на аснове алгарытмаў саманавучання (нейрасеткавых сістэм). Такія праграмныя прадукты запатрабаваныя па многіх напрамках экспертна-крыміналістычных даследаванняў, напрыклад у мэтах аператыўнага высятлення асобы чалавека па базах даных. Абмяркоўваюцца распрацоўка тэхналогій 3D-мадэлявання, спецыялі-

зваючы зменшыць затраты на камунальныя паслугі, — адзначыла яна. — Вялікі ўплыў аказвае таксама рэалізацыя механізма ўстанавлення планава-разліковых цэн. Прадпрыемствы першапачаткова разлічваюць свае затраты на паслугі, пасля чаго тарыфы ўзгадняюцца ва ўвязцы з гэтымі затратамі.

Сёлета тарыфы на ЖКП павышаць пасля студзенскага падаражання больш не плануецца. Лічбы «жыровак», якія атрымаюць у лютым за студзень жыхары двухпакаёвай кватэры з прапісанымі ў ёй трыма жыхарамі пры ўмове нарматыўнага расходу камунальных рэсурсаў павялічацца прыкладна на 10 рублёў, дадала спецыяліст.

Чат-бот і месенджары ў службе 115

Атрымліваць аператыўную інфармацыю пра адключэнне інжынерных сетак праз Viber або Telegram сёлета змогуць беларусы, якія зарэгіструюцца на партале «Мой Горад» 115.бел. і пагодзяцца на рассылку. Пра гэта расказаў Ігар КІРЫЛЕНКАУ, начальнік упраўлення «Кантакт-цэнтра» КУП «Цэнтр інфармацыйных тэхналогій Мінгарвыканкама».

— Чат-бот, уведзены ва ўжытак у жніўні 2017-га, за пяць сутак запуску ацяпляльнага абсталявання больш за 347 тысяч разоў дапамог мінчанам даведацца, калі ў іх кватэрах з'явіцца цяпло. Так што гэта добры памочнік для кантакт-цэнтра, — падкрэсліў спецыяліст. — А ўвогуле кожны суткі паслугамі чат-бота карыстаецца 500—700 мінчан.

Ігар Кірыленкаў нагадаў, што летась спецыялісты «Кантакт-цэнтра» ЖКП Мінска прынялі больш за 1,6 млн званкоў, на падставе чаго зарэгістравана звыш 1,9 млн заявак, каля 800 тысяч з якіх — гэта ўдакладненне пэўнай інфармацыі. Асноўныя катэгорыі, што па-ранейшаму валююць людзей, — водазабеспячэнне, электраработы і санітарны стан.

Як і раней, заяўкі аварыйнага або перадаварыйнага характару ў начны час і святочна-выхадныя дні накіроўваюцца для выканання ў гарадскую аварыйную службу. Летась спецыялісты службы газу, напрыклад, выканалі больш за 114 тысяч такіх заявак.

Службу 115 да канца 2018-га плануецца ўкараніць ва ўсіх абласных гарадах Беларусі.

Ірына СІДАРОК. sidarok@zviazda.by

Пытальнік

«Ніяк не магу купіць гумаваыя галёшы»

Вытворчасць гэтага абутку закансервавана...

Дарагая газета «Звязда», дапамажы ў няпростай сітуацыі. Памажыце нам, старым, абуцкам, бо гэта вялікая праблема — як з веснавым абуткам, так і з зімовым. Акрамя тапачак для старых нічога няма. Нам патрэбны галёшы, але іх нідзе днём з агнём не знайсці. Дзеці адзежак павыкідваюць, у нас ёсць краўчыкі, дык сшыюць з гэтага валёнкі ці буркі: і мякка, і цёпла. Але няма галёшаў. Звярталіся ў мясцовае райспажыватарыства, там паспачувалі, але нічым дапамагчы не змаглі, бо Крычаўская фабрыка, якая выпускала галёшы, ужо іх не вырабляе, а толькі боты гумаваыя.

Вера Яфімаўна КЛІМОВІЧ,

вёска Сцяцкі Стаўцоўскага раёна.

Напачатку ў якасці невялікага адступлення хацу зазначыць, што, па-першае, аб праблеме Веры Яфімаўны ведаюць — дзе прама (нават прозвішча заяўніцы не давалася называць, усе разумелі, пра каго гаворка), дзе ўскосна — і ў Стаўцоўскім раённым спажывецкім таварыстве, і на Крычаўскім заводзе гумаваых вырабаў ААТ «Белшына». А, па-другое, паўсюдна імкнуцца ёй дапамагчы, як могуць, але... Але аб усім па парадку.

У канцэрне «Беллепрам» нам паведамілі, што на сённяшні дзень у яго складзе няма прадпрыемстваў па вырабе гумаваых галёш. Вытворчасцю гэтай прадукцыі займаецца Крычаўскі завод гумаваых вырабаў ААТ «Белшына» (раней гэты абутак выпускалі яшчэ ў Гомелі).

Калі так, чаму ў Стаўцоўскім раённым спажывецкім таварыстве не могуць загадаць патрэбнае? На сайце Крычаўскага завода ў каталогу прадукцыі пазначана, што такі абутак у наяўнасці маецца. Пачуўшы гэта пытанне, начальнік аддзела нехарчовых тавараў Лідзія Далідовіч праясніла сітуацыю.

— Насамрэч завод можа прапанаваць толькі садовую прадукцыю з ПВХ, гумаваых вырабаў у іх няма — знялі з вытворчасці. Прычым, у якасці рэшткаў засталіся толькі мужчынскія галёшы вялікіх памераў. Я ім літаральна нядаўна зноў тэлефанавала, бо вельмі хочацца дапамагчы гэтай жанчыне. Нават на базы званіла — можа, дзе што захавалася, але безвынікова, — эмацыянальна растлумачыла Лідзія Аляксандраўна.

У аддзеле збыту Крычаўскага завода гумаваых вырабаў ААТ «Белшына» таксама паспачувалі нашай чытачцы. Але мусілі канстатаваць: вытворчасць галёшаў для валёнка для абароны абутку ад вады і снегу з фармаванай гумы закансервавана. Пакуль закансервавана, а як яно будзе далей, пакуль ніхто не ведае. Фармаваная гума — гэта так званая чыстая, яна дарагая, ад яе выкарыстання адыходзіць ва ўсім свеце, замяняючы на ПВХ. Да таго ж менавіта фармаваная жаночыя галёшы прадпрыемства і так не выпускала. Былі толькі мужчынскія мадэлі. Зараз засталіся толькі рэшткі, якія распрадаюцца са зніжкамі, па акцыях. Ды і тут памерны рад ужо «прасеў» — засталіся толькі галёшы 43, 44 і 45 памераў... Напрыканцы размовы паралі нашай чытачцы не адчайвацца і падбадзёрылі: «У рэшце рэшт, якія зараз зімы?»

Сапраўды, калі гаворка ідзе, як піша чытачка, пра цёплы і мяккі зімовы абутак, дык па-ранейшаму можна набыць валёнк, як некалі. І галёшы, каб хадзіць па вуліцы, патрэбныя не будуць — сучасныя мадэлі ідуць ужо з цвёрдай прыклеенай падэшвай. Можна набыць валёнк без апошняй — каб хадзіць па хаце. Такі адмысловы варыянт тапачак для пажылых. Яны яшчэ мякчэйшыя за першыя, карацейшыя і лягчэйшыя.

Можна набыць і сучасныя галёшы з ПВХ — уцепленыя, на цвёрдай падэшве — як самастойны абутак. У іх, калі што, і з хаты можна выходзіць. Атрымаўшы ліст чытачкі, зайшоў у абутковую краму каля работы. Калі ласка, абутак так і называецца — «Галёшы жаночыя ўцепленыя». Вытворчасць Расіі, 36-ы памер каштуе 12 рублёў. Можна нават па колеры выбраць. Проста галёшы таго ж памеру, без уцяплення, можна набыць за 8,32 рубля. Зноў жа расійскія. Дарэчы, ёсць і мужчынскія аналагічны абутак розных памераў, каштуе крыху даражэй за жаночы. Тут жа стаяць жаночыя сабо — фактычна тыя ж уцепленыя галёшы. Цана пытаньня — 13 рублёў. Не падабаюцца гэтыя варыянты? Можна ўзяць сучасныя лёгкія боцікі на сінтэпоне на ліпучках з халявамі да калена. Каштуюць 28 рублёў за пару. Зноў жа, ёсць і мужчынскія такі ж абутак. Усё пералічанае адрознівае шырокая калодка — якраз на старэчыя ногі, яшчэ і шарсцяныя шкарпэткі можна будзе нацягнуць. І гэта толькі ў бліжэйшай абутковай краме. Пра асартымент высокіх уцепленых дамашніх тапачак і бурак маўчу — выбраць таксама ёсць з чаго.

Але, думаецца, усё гэта чытачка зможа набыць, нават не ездзячы ў сталіцу. А гумаваыя галёшы... Як слухна падказала Лідзія Далідовіч, іх цяпер хіба з рук у каго можна купіць.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

■ Сацыяльная ініцыятыва

АПЫНУЦЦА ЎНУТРЫ П'ЕСЫ...

Гомельскі тэатр прапануе атмасферныя спектаклі для невідущых

Які від мастацтва даступны людзям са слабым зрокам або невідущым? Напэўна, вы адразу падумаеце пра музыку. А як наконт тэатра? Ці можа сляпы чалавек наведаць спектакль і атрымаць задавальненне ад пастаноўкі? Аказваецца, так, можа — у Гомелі.

Вядома, тэатр лічыцца пераважна візуальным відам мастацтва. Але малады гомельскі тэатр Team Theatre нядаўна стварыў праект, які зраўняў магчымасці людзей з любым зрокам, і назваў яго «Атмасферныя спектаклі для невідущых».

— Пачалося ўсё з таго, што ў мінулым годзе нас звёў лёс з беларускім драматургам Андрэем Курэйчыкам. Ён дазволіў нам скарыстацца яго п'есай «Накцюрн». Мы паставілі па ёй спектакль. І, раз п'еса нам дасталася бясплатна, мы ў сваю чаргу таксама вырашылі ўнесці ў спектакль сацыяльны складнік, — кажа дырэктар, мастацкі кіраўнік тэатра Андрэй БАРДУХАЕЎ-АРОЛ.

На прэм'еры спектакля глядачоў папрасілі завязаць вочы і пагрузіцца ў тое, што адбываецца, з дапамогай усіх іншых органаў пачуццяў. Гэта аказалася зусім нескладана,

калі акцёр ідзе — выразна чуваць яго крокі, калі адкрываецца акно — з'яўляецца свежы вецер... Глядач нават з завязанымі вачыма выдатна можа ўявіць сабе ўсе калізіі паста-

фактычна сярод глядачоў. Можна нават сказаць, што дзеянне спектакля разгортваецца не проста побач — на самай справе глядачы аказваюцца практычна ўнутры падзей.

«Мы атрымалі адабрэнне крытыкі і вырашылі, што можам рухацца далей у гэтым кірунку», — расказвае Андрэй Бардухаеў-Арол.

Тут якраз тэатр атрымаў п'есу ад расійскага драматурга Аляксея Нелаева «Прывіды», і таксама на бязвыплатнай аснове. І яе таксама паставілі ў Team Theatre ў стылі атмасфернага спектакля. Усё атрымалася і на гэты раз. Так канчаткова аформілася ідэя — зраўняць шанцы звычайнага глядача і глядача, у якога праблемы са зрокам, і паставіць усіх у аднолькавыя ўмовы. У Беларусі яшчэ ніхто не рабіў нічога падобнага...

Дарэчы, у дзясятым конкурсе сацыяльных праектаў Social Weekend, які нядаўна прайшоў, гомельскі тэатр Team Theatre выйграў грант, дзякуючы якому зможа закупіць новае абсталяванне для сваіх пастацовак. Збіраюцца набыць новыя акустычныя сістэмы, мікрафоны, а таксама дым-машыны, якія дазваляюць араматызаваць паветра і інш.

Цяпер работа над пастаноўкамі ў тэатры вядзецца з удзелам кансультантаў — людзей з інваліднасцю па зроку. А ў будучыні паглядзець атмасферныя спектаклі змогуць не толькі гамельчане — Team Theatre плануе гастролі па ўсёй краіне. Так што да тэатральнага мастацтва змогуць дакрануцца амаль у літаральным сэнсе гэтага слова і іншыя жыхары рэспублікі, у тым ліку і людзі, якія слаба бачаць, і невідущыя, якіх, дарэчы, на сёння ў Беларусі налічваецца каля 25 тысяч

таму што пастаноўка завязана на музычным суправаджэнні — жывая ігра піяніста плюс рэплікі, словы, дыялогі акцёраў...

ноўкі і адчуць яе атмасферу. Гэтакім спрыяе і той факт, што тэатральная пляцоўка невялікая і акцёры размаўляюць і рухаюцца

■ 50+: жыццё цікава

ДЗЕ ПАЖЫЛОМУ МІНЧАНІНУ ЗНАЙСЦІ НОВЫЯ ЭМОЦЫІ І НАТХНЕННЕ?

«Мы ходзім у тэатры, віншваем артыстаў,

арганізоўваем юбілейныя мерапрыемствы для творчых людзей...»

Як заставацца шчаслівым, як жыццё радасна і яркава, калі вам ужо за ...? Тут чытач можа ўстаіць сваю ўласную лічбу, якой ён баіцца. А вось некаторыя бясстрашныя мінчанкі лічаць, што, раз ніхто ў гэтым свеце не зможа ўцячы ад узросту, трэба знаходзіць станоўчыя моманты і радавацца жыццю, колькі б гадоў вам ні было. Галоўнае, каб быў занятак, які грэе душу. У мастацтвазнаўцы і тэатразнаўцы Галіны Махаевай, паэтэсы Лізаветы Палеес і музыказнаўцы Алы Агаркавай ёсць адна агульная страць — мастацтва. Тры гады таму яны аб'ядналіся і стварылі Клуб здароўя і культуры «Маэстра» пры сталічным Палацы культуры ветэранаў і цяпер не толькі атрымліваюць значна больш задавальнення ад жыцця самі, але і робяць жыццё многіх іншых мінчан больш радасным і шчаслівым.

— Усё пачалося яшчэ ў 2013 годзе, і спачатку гэта быў клуб толькі для артыстаў, — расказвае адна з заснавальніц клуба «Маэстра» Галіна Махаева. — Але потым мы падумалі: артысты маюць свае творчыя саюзы, навошта ствараць для іх яшчэ адзін? І вырашылі выкарыстаць свае магчымасці — знаёмствы ў творчай сферы і ў сферы культуры, — каб стварыць клуб для ўсіх ахвотных, у першую чаргу для ветэранаў. Прычым сярод задач клуба — не толькі прапаганда беларускай культуры і мастацтва, але і культываванне здаровага ладу жыцця. Для пажылых людзей вельмі важнае здароўе. Бо хадзіць у тэатры і на выстаўкі можа толькі здаровы чалавек, для нездаровага ўсё гэта зачынена...

Два разы на месяц у клубе праходзяць заняткі, якія складаюцца з дзвюх частак. Першая — гэта лекцыя на медыцынскую тэму,

другая — сустрэча з прадстаўніком якога-небудзь творчага саюза: пісьменнікам, мастаком, кампазітарам. Лекцыі на медыцынскія тэмы тут чытаюць прафесіяналы найвышэйшага класа — выкладчыкі, кандыдаты медыцынскіх навук і прафесары з Белдзяржмедуниверсітэта і Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі (БелМАПА). І ўсё гэта — дзякуючы арганізатарскаму таленту стваральнікаў клуба — для пажылых людзей цалкам бясплатна. Акрамя лекцый медыкі таксама праводзяць практычныя заняткі і адказваюць на пытанні слухачоў.

Таксама на сустрэчах клуба ўжо пабывалі самыя розныя дзеячы мастацтва, цікавыя творчыя людзі.

— Вельмі многія годныя прадстаўнікі творчай інтэлігенцыі, таленавітыя людзі застаюцца невядомыя шырокай публіцы, — са шка-

даваннем кажа Галіна Махаева. — А мы запрашаем іх выступіць перад намі. Для творчых людзей гэта вельмі важна — быць пачутымі. Мастакі, як дзеці, маюць патрэбу ва ўвазе да канца свайго жыцця — гэта асаблівае творчай асобы. Мастак мае патрэбу ў публіцы — глядачах і слухачах — і мы гэтую публіку яму даём, прычым наша публіка вельмі ўдзячная. Мы слухаем, што называецца, раскрыўшы вочы і раты, цікавімся падрабязнасцямі, задаём шмат пытанняў, а потым прыходзім на канцэрт, спектакль, выстаўку... Таму творчыя людзі любяць бываць у нашым клубе.

Вось, напрыклад, хто стварыў новы чыгуначны вакзал у Мінску? Хто архітэктар новага будынка музея Вялікай Айчыннай вайны? Нацыянальнай бібліятэкі? Спытаеш — адкажа далёка не кожны. А гэта ўсё адзін чалавек — Віктар Крамарэнка, выдатны беларускі архітэктар. Ён лаўрэат міжнародных прэмій, прафесар Міжнароднай акадэміі архітэктуры. Нацыянальная бібліятэка Беларусі, між іншым, увайшла ў спіс 100 найцікавейшых будынкаў. Ён таксама пабываў на адной з сустрэч клуба «Маэстра», як і народная артыстка Рэспублікі Беларусь Марыя Захарэвіч і як спявак, заслужаны артыст Беларусі Алег Мельнікаў і многія іншыя дзеячы мастацтва.

«Мы ходзім у тэатры, віншваем артыстаў, арганізоўваем юбілей-

ныя мерапрыемствы для творчых людзей. Апошняе такое мерапрыемства — юбілейны вечар нашай беларускай паэтэсы Лізаветы Палеес, прысвечаны яе 70-годдзю (дарэчы, гэта адна з заснавальніц клуба)», — расказвае наша суразмоўніца.

На сустрэчы і заняткі, якія праводзіць клуб «Маэстра», прыходзіць шмат народу. Людзі ва ўзросце падсілкоўваюцца тут натхненнем, пашыраюць свой круггляд, а творчыя людзі шчодро дэлеюцца з імі сваімі эмоцыямі. Пры клубе арганізавана пярвічная ветэранская арганізацыя Цэнтральнага раёна Мінска для ветэранаў працы. «Ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны, на жаль, засталася ўжо вельмі мала, у нас толькі адна такая жанчына ў нашай арганізацыі», — кажа Галіна Махаева.

Усё гэта стала магчыма ў тым ліку і дзякуючы сталічнаму Палацу культуры ветэранаў і яго дырэктару Міхаілу Пінчуку, які выдзеліў памяшканні для клуба і забяспечыў тэхнічнае абслугоўванне. «Без яго мы проста не існавалі б!» — эмацыянальна расказвае наша суразмоўніца.

А зусім нядаўна, у кастрычніку, у клубе «Маэстра» правялі ўнікальную акцыю «Людзі, якія перамаглі час». З 600 мінскіх ветэранаў вайны і працы былі адабраны 20 чала-

Мастак мае патрэбу ў публіцы — глядачах і слухачах — і мы гэтую публіку яму даём, прычым наша публіка вельмі ўдзячная. Мы слухаем, што называецца, раскрыўшы вочы і раты, цікавімся падрабязнасцямі, задаём шмат пытанняў, а потым прыходзім на канцэрт, спектакль, выстаўку... Таму творчыя людзі любяць бываць у нашым клубе.

век ва ўзросце ад 85 гадоў і вышэй, якія працягваюць працаваць — на грамадскай працы ці на дзяржаўнай службе — настаўнікамі, дактарамі, навукоўцамі, ваеннымі. Усё гэта дзівосныя людзі, пра кожнага можна напісаць кнігу!

І наперадзе ў сяброў клуба мноства планаў і задумаў. У найбліжэйшы час тут плануецца падключыць заняткі фізкультурай, бо здароўя не бывае без руху! Зараз клуб наладжвае сувязі з Беларускім дзяржаўным універсітэтам фізкультуры і чакае ад навучальнай установы валанцёраў, якія будучы праводзіць заняткі па стрэтчынг (расцяжцы)

Матэрыялы падрыхтавала
Святлана БУСЬКО.
busko@zviazda.by

■ Шануй сваё!

ГАЛОЎНАЕ — БЫЛА Б ЗІМА

А валёнкаў хопіць усім

Традыцыйнае шапавальства — рамяство, без якога на нашых землях здаўна немагчыма было абысціся. У любой мясцовасці знаходзіліся ўмельцы, здольныя забяспечыць жыхароў усіх навакольных вёсак цёплымі і ўтульнымі валёнкамі. Часы змяніліся — цяпер выбар зімовага абутку больш шырокі: гэта і боты, і чаравікі, і модныя пару сезонаў таму угі. Аднак і традыцыйныя валёнкі ўсё-такі не страцілі свае пазіцыі — іх найчасцей надзяваюць тыя, хто працуе на вуліцы. Здрааецца, для свайго гардэробу іх выбіраюць і найлепшыя моднікі. Больш за тое, у Беларусі ёсць цэлая фабрыка, дзе вырабляюць валёнкі. І запатрабаваныя яны, між іншым, не толькі ў нас, але і ў блізкім і далёкім замежжы.

Па Смілавіцкай валюшна-лямцавай фабрыцы мне пашчасціла здзейсніць сапраўдную экскурсію. І было адчуванне, што гэта не проста машынная вытворчасць, а працэс, дзе многае робіцца рукамі і, вядома ж, з натуральных матэрыялаў.

Пра асаблівасці і сакрэты вырабу айчынных валёнкаў раскажаў намеснік дырэктара Смілавіцкай валюшна-лямцавай фабрыкі Уладзімір КУЛАГІН: «На прадпрыемстве можна ўбачыць гатовыя валёнкі. Яны ўтульныя, мяккія, пры жаданні на іх надзяваюцца галёшы. Аднак такія абутак часам дапрацоўваецца: на яго прыклеіваюць падэшву, якую дадаткова прашываюць. Часам дадаецца аплікацыя, пэўны ўзор. Вялікай папулярнасцю карыстаюцца валёнкі, зробленыя ў форме берцаў, — аднак зазвычай іх пастаўляюць за мяжу, напрыклад ва Украіну і Узбекістан, дзе яны найлепш раскупляюцца. Гэта лёгка і зручна для носкі валёнкі».

Фабрыку будавалі ў свой час мясцовыя жыхары, якія зацікавіліся тым, каб вырабляць зручны абутак для зімы.

Фабрыка працуе з усімі буйнымі ўнівермагамі ў абласцях нашай краіны. Аднак і за межамі Беларусі смілавіцкія валёнкі хутка разлітаюцца. Яны трапляюць у Польшчу, Украіну, Фінляндыю, Эстонію, Нарвегію. Але асноў-

ныя пакупнікі — гэта Расія і Казахстан. У невялікай колькасці валёнкі заказваюць нават з-за акіяна — Канада і Амерыка. А нядаўна паступіў заказ з Італіі — на валёнкі з натуральным футрам: цяпер гэта ў іх хіт сезона.

Штогод у Смілавічах вырабляецца каля 70 000 пар

— Выраб валёнкаў на фабрыцы — напалову ручная праца, — адзначае Уладзімір Кулагін. — Натуральна, гэта не шапавальства, калі валёнкі цалкам робяцца ўручную дома, сушацца ў печы (асабліва такая традыцыя захавалася ў Віцебскай вобласці, дзе вырабляюць якасныя валёнкі). Дарэчы, фабрычныя валёнкі даўжэй носяцца. А перавага валёнкаў шапавалаў у тым, што яны больш мяккія.

Мы пацікавіліся, натуральна, які кошт такога цёплага задавальнення? Аказалася, Гатовыя валёнкі на гумовай падэшве, якія часта выкарыстоўваюць рабочыя на будоўлях, леснікі на прыродзе, каштуюць зусім недарага.

мі заможныя людзі. Таму за апошнія паўтара года тут ні разу не павысілі кошт.

— На сённяшні дзень у нас ёсць вялікая праблема — гэта адсутнасць дызайнера. Яна звязаная з тым, што мы знаходзімся за 20 кіламетраў ад Мінска, у той жа час не можам прапанаваць вельмі высокі заробак, — расказвае намеснік дырэктара. — Аднак, бывае, мы робім пэўныя калекцыі, супрацоўнічаючы з канкрэтным расійскім ці беларускім дызайнерам. Напрыклад, з Наталляй Вадап'янавай, Сяргеем Шырокім, якія цяпер працуюць у Маскве. Апошнія год-два звярталіся да ін-

якія зацікавіліся тым, каб вырабляць зручны абутак для зімы. Раней прадпрыемства змяшчалася не ў вялікім цагляным будынку, а ў маленькай драўлянай хаціне. Там працавала невялікая арцель з 2-5 шапавалаў, якія ўручную выраблялі валёнкі.

Цяпер на прадпрыемстве працуюць каля 100 чалавек. У лепшыя часы было 200 чалавек. Але літаральна адна-дзе халодныя зімы — і вытворчасць зноў істотна павялічыцца.

эмблемай БАТЭ — зробленыя ў свой час адмыслова для футбольнай каманды ў колькасці 1000 пар. Ёсць тут і валёнкі з эмблемай Салігорскага калійнага камбіната, завода імя Казлова, Беларускага.

Зазвычай валёнкі вырабляюць белага, шэрага, чорнага, часам карычневага колераў. Іх не прынята фарбаваць у нейкія колеры: тут прытрымліваюцца экалагічнай тэхналогіі.

Варта адзначыць, што зусім хутка ў Смілавіцкай валюшна-лямцавай фабрыцы дзякуючы яму, — упэўнены Уладзімір Кулагін. — Раней аналагічныя ўстановы былі яшчэ ў Бабруйску і ў Навагрудку. Але цяжкія 90-я гады гэтыя фабрыкі не перажылі. А нам удалося выстаяць... Фабрыку будавалі ў свой час мясцовыя жыхары,

Наш дырэктар Васіль Сабан адпрацаваў на фабрыцы каля 40 гадоў, на пасадзе кіраўніка — каля 30 гадоў. У многім прадпрыемства захавалася менавіта дзякуючы яму, — упэўнены Уладзімір Кулагін.

Раней аналагічныя ўстановы былі яшчэ ў Бабруйску і ў Навагрудку. Але цяжкія 90-я гады гэтыя фабрыкі не перажылі. А нам удалося выстаяць... Фабрыку будавалі ў свой час мясцовыя жыхары,

завітаўшы ў своеасаблівы вытворчы музей фабрыкі, можна ўбачыць валёнкі з

валёнкаў. Аднак гэта лічба апошняга часу, калі попыт на такі абутак крыху ўпаў. Літаральна 6-7 гадоў таму тут выраблялі штогод 200 000 пар валёнкаў. Затое цяпер на фабрыцы шыюць яшчэ і коўдры, і падушкі ў паўтарадва разы большым аб'ёме, чым раней.

За валёнкі-берцы давядзецца аддаць крыху больш, бо іх складаней вырабіць — трэба і разрэзаць, і падшыць, і падагнаць. На прадпрыемстве адзначаюць, што вельмі хацелі б прадаваць свае вырабы даражэй. Аднак на дадзены момант яны разумеюць, што іх пакупнікі не вель-

шых спецыялістаў. Сам валёнак зазвычай дызайнеру кранаць не трэба (калі яго разрэзаць, выраб ужо не будзе настолькі добра захоўваць цяпло) — ён аздабляецца толькі зверху.

Завітаўшы ў своеасаблівы вытворчы музей фабрыкі, можна ўбачыць валёнкі з

■ Ці чулі?

ЛЮБАНСКАЯ 10+

Выйшаў зборнік найгрышаў для навучання танцам

Нядаўна пабачыў свет зборнік танцавальных найгрышаў «Любанская дзясятка плюс» у дзвюх частках. Аснову зборніка складаюць найгрышы да агульнавядомых танцаў, такіх як лямонаха, кракавяк, карпет, барыня і іншыя. Рэгіянальныя варыянты харэаграфіі дзесяці гэтых танцаў і ўтвараюць «Любанскую дзясятку» танцаў. Але ў зборніку змешчана больш танцавальных найгрышаў дзеля лепшага прадстаўлення танцавальнай традыцыі Любаншчыны.

У першую частку зборніка ўвайшлі 26 найгрышаў найбольш вядомых танцаў Лю-

баншчыны ў выкананні тутэйшых музыкаў-самавукаў Васіля Семашкевіча (гармонік) і Мікалая Юніцкага (вясельны барабан). Для запісу найгрышаў выкарыстаныя менавіта гэтыя інструменты, бо яны маюць найбольш звыклае для сучаснікаў гучанне.

Найгрышы запісаныя ў павольным тэмпе і прызначаныя для дапамогі ў развучанні танцаў.

Другая частка зборніка запісаная з удзелам Васіля Семашкевіча (гармонік), Мікалая Юніцкага (вясельны барабан), Дзяніса Сухога (дуда, скрыпка), Станіслава Чавуса (дуда, скрыпка), Сяргея Чубрыка (дуда, цымбалы), Рамана Яраша (кларнет, ці «бэйна»).

Найгрышы запісаныя ў адпаведным тэмпе і выкананыя на музычных інструментах, найбольш характэрных для часоў шырокага бытавання танцаў. Мелодыі да самых старажытных танцаў выкананыя на дудзе, да пазнейшых — на скрыпках і цымбалах, да самых блізкіх нашаму часу — на гармоніку і кларнеце, ці «бэйне», як называлі яго на Любаншчыне. Скрозь, як і было традыцыйна, гучыць барабан.

Такім чынам, зроблена спроба размеркаваць музычныя найгрышы па перыядах узнікнення музычнага матэрыялу і інструментаў ад «дудовай» музыкі да музыкі «гармонікавай». Зборнік створаны пры падтрымцы Любанска-

Дызайн вокладкі дыска распрацавала Настасся ЯНКОЎСКАЯ.

га раённага цэнтра культуры». Укладанне дыска — Сяргей Выскварка. Каардынатарам праекта выступіла Настасся Кухарэнка

■ Рыштаванні Бацькаўшчыны

ХТО КЛАПОЦІЦА ПРА АДНАЎЛЕННЕ?

Абвешчаны збор сродкаў на падрыхтоўку дакументаў першачарговых супрачарговых работ у касцёле былога калегіума езуітаў XVII стагоддзя ў горадзе Мсціславе. Гэта звязана з тым, што ў былым езуіцкім касцёле абрынулася частка сцяны, якая трымала на грузку зводу будынка.

Мясцовы дабрачынны фонд «Адраджэнне гісторыка-архітэктурных помнікаў Мсціслава» пачаў збор сродкаў, таксама адкрыты разліковы рахунак, інфармацыя пра які размешчана на сайтах Мсціслаўскага, Кіраўскага, Крыначэскага, Бабруйскага, Асіповіцкага райвыканкамаў, Міністэрства культуры. Варта адзначыць, што ў папярэднія гады з прыцягненнем дабрачынных ахвяраванняў ажыццёўлена замена вежы на камяніцы ў Нясвіжы, праводзіліся работы па захаванні касцельнай вежы ў Навагрудку.

У Міністэрстве культуры растлумачылі, што, паводле заканадаўства ў сферы аховы гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі, забеспячэнне захаванасці гісторыка-культурных каштоўнасцяў ускладаецца на іх уласнікаў (карыстальнікаў). Пры падпісанні ахоўнага абавязальства ўласнікі прымаюць абавязкі па захаванні нерухомых гісторыка-культурных каштоўнасцяў. Рашэнне аб неабходнасці правядзення работ на аб'ектах прымаюць мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы, што прадугледжана палажэннем аб парадку падрыхтоўкі і выдачы дазвольнай дакументацыі на будаўніцтва аб'ектаў, зацверджаным Саветам Міністраў. З рэспубліканскага бюджэту штогод, зыходзячы з інвестыцыйных магчымасцяў,

накіроўваюцца сродкі для забеспячэння захаванасці гісторыка-культурных каштоўнасцяў, якія знаходзяцца ва ўласнасці Беларусі, і доступу да іх, а таксама гісторыка-культурных каштоўнасцяў для адраджэння аб'ектаў спадчыны. Сярод такіх работ, што выконваюцца за кошт ахвяраванняў, — аднаўленне палаца ў Ружанах Пружанскага раёна Брэсцкай вобласці, прапрацоўка праектнай дакументацыі па Старым замку ў Гродне.

Можна казаць таксама аб рэстаўрацыі гісторыка-культурных каштоўнасцяў за кошт сродкаў уласнікаў — сядзібы ў вёсцы Краскі Ваўкавыскага раёна Гродзенскай вобласці, вёсцы Лынтупы Пастаўскага раёна Віцебскай вобласці і іншае.

У наш час у Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Беларусі ўключана 5563 аб'екты, у тым ліку помнікі архітэктурны, горадабудаўніцтва, запаведныя месцы — 1824; помнікі гісторыі — 1204; помнікі мастацтва — 61; помнікі археалогіі — 2263; нематэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці (абрады, традыцыі, тэхналогіі, якія адлюстроўваюць традыцыйную беларускую культуру) — 119, рухома матэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці (прадметы мастацтва, гербы) — 92

Навагрудку, у вёсцы Крэва Смаргонскага раёна, у вёсцы Гальшаны Ашмянскага раёна.

За апошнія гады са сродкаў рэспубліканскага бюджэту была зроблена рэстаўрацыя на такіх значных аб'ектах спадчыны, як палац Румянцавых — Паскевічаў у Гомелі, палац у Крычаве, замкі ў горадзе Нясвіжы і гарадскім пасёлку Мір. Цяпер гэтыя аб'екты з'яўляюцца іміджавымі для Беларусі і дазваляюць прыцягваць турыстаў.

Разам з тым ёсць і прыклады зацікаўленасці мясцовых органаў улады, якія прымаюць захады па пошуку спонсарскіх сродкаў для адраджэння аб'ектаў спадчыны. Сярод такіх работ, што выконваюцца за кошт ахвяраванняў, — аднаўленне палаца ў Ружанах Пружанскага раёна Брэсцкай вобласці, прапрацоўка праектнай дакументацыі па Старым замку ў Гродне.

Можна казаць таксама аб рэстаўрацыі гісторыка-культурных каштоўнасцяў за кошт сродкаў уласнікаў — сядзібы ў вёсцы Краскі Ваўкавыскага раёна Гродзенскай вобласці, вёсцы Лынтупы Пастаўскага раёна Віцебскай вобласці і іншае.

У наш час у Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Беларусі ўключана 5563 аб'екты, у тым ліку помнікі архітэктурны, горадабудаўніцтва, запаведныя месцы — 1824; помнікі гісторыі — 1204; помнікі мастацтва — 61; помнікі археалогіі — 2263; нематэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці (абрады, традыцыі, тэхналогіі, якія адлюстроўваюць традыцыйную беларускую культуру) — 119, рухома матэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці (прадметы мастацтва, гербы) — 92

■ Калекцыя

Малюнкi Старога Запавету

Шпалера «Самсон на балі ў філістымлян» з прыватнай калекцыі ўчора была прадстаўлена на выстаўцы ў сталічным Нацыянальным мастацкім музеі. Гэта твор з серыі тканін «Гісторыя Старога Запавету». Іх выконвалі па кардонах мастака Сымона Вуэ ў XVII стагоддзі ў майстэрнях Парыжа. Яшчэ пэўны час шпалеры можна будзе пабачыць у экспазіцыі Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі.

Сюжэт заснаваны на біблейскім паданні аб старазапаветным герою Самсоне, які змагаўся супраць філістымлян, што зняволілі яго народ. Дзякуючы сваім доўгім валасам Самсон валодаў вялікай фізічнай сілай — сакрэт гэты ён старанна захоўваў. Адночы Самсон горача захаўся ў філістымлянку Далілу. Тая падманам даведалася яго таямніцу і раскрыла яе філістымлянам. У Самсона, калі ён спаў, абстрыглі валасы, і герой страціў сваю моц. Філістымляне схпілі Самсона, асляпілі яго, закавалі ў ланцугі і кінулі ў турму. У падзяку багам за перамогу над Самсонам філістымляне зладзілі бяседу ў храме і загадалі прывесці на балі героя для забавы. Да гэтага часу валасы Самсона паступова адрасталі і сіла да яго вярнулася. Хлопчык-павадыр па просьбе Самсона падвёў яго да цэнтральных слупоў храма. Абапёршыся рукамі аб дзве калоны, якія падтрымлівалі звод, Самсон разбурыў будынак, і ўсе, хто баляваў там, загінулі.

Сымон Вуэ (1590—1649) — мастак-манументаліст, партрэтчыст, дэкаратар. З 1630 года стаў першым мастаком караля Людовіка XIII і паспя-

хова кіраваў майстэрняй каралеўскіх шпалер. Адна з серыі кардонаў для майстэрняў прысвячалася гісторыі Старога Запавету і ўключала самім каралём для ўпрыгожвання палацавых інтэр'ераў у Луўры. Шпалера вядомая ў некалькіх паўторах, якія належаць розным французскім майстэрням XVII стагоддзя. Прадстаўленая на выстаўцы работа, магчыма, выканана ў парыжскай майстэрні Аляксандра Команса ў першай палове стагоддзя

■ Сваімі словамі

НАРОДНЫЯ ВЕЧАРЫНКІ — САПРАЎДНЫ ЦУД!

Начныя клубы — месцы не для ўсіх. Хтосьці ходзіць туды выключна для таго, каб патанчыць, — аднак алкагольныя рэкі, што ліюцца вакол, буйныя клубы цыгарэтнага дыму — не самае лепшае асяроддзе для нязмушаных танцаў. Яшчэ адзін мінус — адбываецца ўсё глыбокай ноччу, калі, па логіцы, трэба адпачываць і набірацца сіл для наступнага дня. І гэта не вечарынка, якая пачынаецца ўвечары і крыху закранае начную пару, — дзейства ў самой сваёй сутнасці запланавана на глыбокую ноч. Чамусьці начныя клубы часта наведваюць маладыя людзі, якія знаходзяцца на мяжы паўналецця. Камусьці яшчэ няма васьмнаццаці — і яны зноў выбіраюць установы, у якіх не правяраюць пашпарты на ўваходзе. Іншыя толькі год-два-тры як адсвяткавалі першы юначы юбілей — і гэта акурат пастаянныя наведвальнікі начных клубаў. Як так склалася ў нашай культуры, што начныя ўстановы працуюць для зусім маладых людзей, адказаць складана... Ды не ў гэтай калонцы трэба шукаць адказы. Аднак нядаўна я задумалася: што ж рабіць, калі хочаш патанцаваць? У начны клуб дакладна не пойдзеш — з-за шэрагу азначаных (і не азначаных) вышэй прычын. Як ні дзіўна, адказ прыйшоў вельмі хутка.

Мае сябры з Маладзечна раз на некалькі месяцаў ладзяць вечарыны традыцыйных танцаў. Арандуецца для гэтай патрэбы памяшканне таго ж начнага клуба. Аднак адбываецца асноўнае дзейства не ўначы, а з 18 да 21 гадзін вечара.

Найпершая асаблівасць такой імпрэзы — гэта жывая музыка. Некалькі дудароў, бубнач, скрыпачка, гарманіст. Музыка ў жывым выкананні ў любым выпадку робіць сваё станоўчае ўздзеянне: крышачку расслабляе, дадае адчування чагосьці жывога і сапраўднага. Па-другое, як той казаў, танцуюць усе!

даведаўся пра танцы. Так супала, што на той момант мне захацелася адчуць зусім новыя эмоцыі ў жыцці, таму я і вырашыў схадзіць да колаўцаў на Вячоркі дзеля эксперымента. А на другі раз адразу трапіў на танцы ў Міханавічы і мяне «накрыла»... Адчуваю як агульная атмосфера такіх вечарын пранікае ў мяне і выштурхвае адтуль увесь негатыв, які набіраўся за тыдзень. Беларускія народныя танцы — гэта спалучэнне музыкі, людзей, рухаў — усё разам зліваецца, утвараючы добрую атмосферу. І ты перанараджаешся, набіраешся энергіі для магчымасці

Танцы зазвычай парня ці ў карагодках. Адседзеца тут не атрымаецца — камусьці не стае пары, і ён абавязкова выцягне цябе на танцпляц. І гэта зусім не тое, што «павольныя» танцы, распаўсюджаныя на традыцыйных дыска-тэках. Ты танцуеш з кімсьці ў пары не таму, што марыш пабудоваць з ім романтичныя адносіны, а таму, што гэта проста патрабуе сама ўмова танца. З іншага боку, магчымасць запрасіць кагосьці цікавага, пазнаёміцца, пагутарыць застаецца. І, па-трэцяе, ёсць чалавек ці пара, якія вучаць прысутных, як трэба танцаваць пад пэўную мелодыю — польку, кракавяк, мазурку. Такім чынам, вывучаючы танцы, што здаўна бытавалі на нашых землях, ты далучаешся яшчэ і да культурнага кода краіны. Дробязь — а прыемна!

Знаўцы сцвярджаюць, што народныя танцы — лепшыя за любы фітнес! І я з гэтым пагаджуся. Бо ў папулярным сёння ў гараджан фітнесе шмат розных кірункаў, кожны з якіх накіраваны на пэўную групу цягліц. А ў народным танцы, зазвычай досыць бадзёрым і актыўным, задзейнічана ўсё цела. Натуральна, найперш напружваюцца цягліцы на нагах, але і астатнія ні хвілінкі не застаюцца нерухомымі. Таму тут, сапраўды, і фізкультура, і маральнае задавальненне.

Адзін з заўсёднаў народных танцавальных вечарын гісторык-архівіст Віталь Назарэвіч так расказвае пра сваё захапленне гэтай культурай:

— Як і большасць людзей, доўгі час я насцярожана ставіўся да гэтай з'явы. Але аднойчы пазнаёміўся з удзельнікамі этнаграфічнага клуба KOLA з Маладзечна, з Воляй Трубач, ад якіх больш

глядзець на свет пазітыўна. Народныя танцы — гэта сапраўдны цуд!

Адметна, што такая танцавальная культура распаўсюджваецца не толькі ў Маладзечне ці, скажам, у Мінску. На адмысловым сайце svajetancy.ethno.by можна знайсці расклад танцавальных вечарын у розных гарадах Беларусі. Акрамя абласных цэнтраў (за выключэннем Брэста), гэта яшчэ і Полацк, Любань, Баранавічы, Маладзечна, Барысаў, Бабруйск. Асноўная частка такіх імпрэз ладзіцца ў межах праекта «Свае танцы» — грамадскай ініцыятывы Студэнцкага этнаграфічнага таварыства па папулярызацыі традыцыйнай танцавальнай культуры ў Беларусі.

Варта прыгадаць і ініцыятыву «Дударскага клуба», які ўжо 8-ы сезон ладзіць сярэднявечныя танцы ў сталіцы. Раз на месяц здымаецца адмысловае прасторнае памяшканне, збіраюцца музыкі (і не толькі дудары) і шматлікія ахвотныя патанцаваць. Здараецца, на такіх вечарынах яблыку няма дзе ўпасці! Цеплыня атмосферы падтрымліваецца шматлікімі аднадумцамі, проста цікавымі асобамі, якія збіраюцца разам, каб патанчыць, і выбіраюць для гэтага не папсовую музыку, а тую, што нясе пэўны сэнс.

Падаецца, так і павінна быць — у час, які імкліва паскараецца, руйнуе адметнасці, быццам бы злучае людзей, але ў той жа час кожны застаецца на адлегласці — сваё, роднае-народнае, трэба берагчы. Як тую глебу, што дапамагае больш трывала ўмацавацца на гэтым свеце. І як надзею і разуменне сваёй блізкасці і далучанасці да канкрэтнай культуры

В связи с утратой круглой печати ЧТУП «Надежная миля» с реквизитами Республика Беларусь, город Минск, Частное транспортное унитарное предприятие «Надежная миля» считать ее недействительной. УНП 191819842

ООО «БелТурОтдых» УНП 591503800 сообщает об уменьшении уставного фонда, о чем извещает кредиторам.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА по продаже имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, 6 марта 2018 г. в 14.00

Лот № 1: изолированное помещение с инв. № 700/D-98282, наименование – административное помещение, общая площадь 114,7 кв. м, расположенное по адресу: г. Могилев, ул. Симонова, 77-7.

Начальная цена снижена на 20 %: 38 880 бел. руб. 00 коп., **задаток** – 3 888 бел. руб. 00 коп.

Организатор аукциона: Унитарное предприятие по оказанию услуг «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты», г. Могилев, ул. Циолковского, 1, сайт: www.mogilevccci.by.

Место проведения аукциона: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 203, УП «Могилевское отделение БелТПП».

Лот № 1 продается без условий на аукционе в форме открытого аукциона с применением метода повышения начальной цены, с шагом 5 (пять) процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену.

К участию в аукционе допускаются резиденты и нерезиденты Республики Беларусь, которые своевременно подали заявления на участие в аукционе, внесли в установленном порядке задаток, который перечисляется на расчетный счет УП «Могилевское отделение БелТПП»: IBAN: BY55PJCВ3012301857100000933 BIC: PJCBВY2X в «Приорбанк» ОАО ЦБУ 300, УНП 700016628.

Оплата стоимости приобретенного на аукционе объекта недвижимого имущества осуществляется не позднее 20 рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Кроме того, победителем аукциона (покупателем) уплачиваются затраты на организацию и проведение аукциона.

Аукцион состоится 6 марта 2018 г. в 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 203.

Срок подачи заявления: с момента выхода публикации настоящего извещения в рабочие дни с 9.00 до 12.30 и с 13.15 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 104. Последний срок подачи заявления – 5 марта 2018 до 12.00.

Регистрация участников аукциона состоит с 6 марта 2018 г. с 13.30 до 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 104.

Телефоны для справок: (0222) 778042, 778041, (029) 6927492 (Velcom). Дополнительная информация размещена на сайте организатора в разделе «Торги» по адресу: www.mogilevccci.by.

РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки» извещает о проведении 16 февраля 2018 г. в 10.00 открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего Открытому акционерному обществу «СП-Строй» на праве собственности

№ лота	Наименование, краткая характеристика объекта	Начальная цена, рублей (в т. ч. НДС по ставке 20 %)	Задаток, рублей (в т. ч. НДС по ставке 20 %)
1	Грузовой специальный кар ЗИЛ-133-GYA KS 3575A, рег. знак АК 2404-3, год выпуска не определен, цвет голубой. Номер кузова (рамы): 13104	8 040,00	804,00
2	Автомобиль легковой универсал GREAT WALL HOVER, рег. знак 1007 AP-3, год выпуска 2007, черный металл. Номер кузова (рамы): LGWFF3A597B071398	6 360,00	636,00
3	Трактор с бульдозерным оборудованием Т-130, рег. знак ЕВ-3 8434, год выпуска 2008. Заводской номер: 85121801. Двигатель Д-160Б № 774329	9 240,00	924,00

Местонахождение имущества: г. Гомель, ул. Могилевская, 26
Шаг аукциона – 5 %

Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артема, 23. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2–6 по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 14 февраля 2018 г. включительно. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 10.00 16 февраля 2018 г.

Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов. Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить предмет торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; индивидуальный предприниматель – паспорт, копию свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидент РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписание документов (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с BY84ALFA30122305700080270000 в ЗАО «Альфа-Банк», г. Минск, BIC: ALFABY2X. Получатель платежа – РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», УНП 490318588. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по лоту №___ согласно извещению в газете «Звезда» от 16 января 2018 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (единственным участником, выразившим согласие купить Объект), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителями аукциона (единственным участником, выразившим согласие купить Объект), Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. **Победитель торгов (единственный участник, выразивший согласие купить объект) обязан:** в течение 3 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере четырех процентов от цены продажи Объекта, сформированной в установленном порядке; в течение 10 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта; в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объекта, сформированную в установленном порядке. Если между Продавцом и Победителем аукциона (единственным участником, выразившим согласие купить Объект) в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи Объекта, не достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты Объекта, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней с момента заключения договора купли-продажи Объекта.

Организатор: РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артема, 23, тел.: 8 (0232) 32-46-47; 32-18-95. www.gino.by e-mail: auction-gino@gino.by Продавец: ООО «СП-Строй», г. Гомель, ул. Рабочая, 16, тел.: 8 (029) 608-15-74; 8 (0232) 59-17-56

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 47-20-56

Продавец: ОАО «АТЭК» г. Витебск, г. Витебск, ул. Терешковой, д. 11, 8 (0212) 26-12-10

Лот № 1. Изолированное помещение с инв. № 200/D-182199 площадью 96,5 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Терешковой, 11-5, наименование – помещение специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей, назначение – помещение транспортного назначения. Примечания: прочие конструктивные элементы: крыльцо(а). Помещение ТП, площадью 19,8 кв. м – помещение общего пользования между изолированными помещениями: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, которое в случае возникновения в капитальном строении совместного домовладения будет относиться к общему имуществу. Вход в указанное помещение предусмотреть посредством установления сервитута через тамбур площадью 2,5 кв. м и коридор площадью 24,1 кв. м. Помещение РУ-2 площадью 9,5 кв. м – помещение общего пользования между помещениями: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, которое в случае возникновения в кап. строении совместного домовладения будет относиться к общему имуществу. Вход в указанное помещение предусмотреть посредством установления сервитута через помещение для ремонта и тех. обслуживания автомобилей площадью 112,1 кв. м. Помещение венткамеры площадью 98,5 кв. м – место общего пользования между изолированными помещениями 1 и 5. Вход в указанное помещение предусмотреть посредством установления сервитута через помещение для ремонта и тех. обслуживания автомобилей площадью 100,7 кв. м. **Нач. цена:** 41 160 руб. без НДС. **Задаток:** 4 116 руб.

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 16.02.2018 в 11.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатков и приема документов:** с 16.01.2018 с 8.30 по 15.02.2018 до 17.30. Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней со дня проведения аукциона, оплата за объект производится в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи. Условие аукциона: возмещение затрат по оценке объектов продажи, изготовлению технической документации на изолированные помещения, оплата НДС сверх цены продажи объекта. Ранее опубликованные извещения: газета «Звезда» 12.07.2017, 12.09.2017

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с/чет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ – доверенность (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица – документ, подтверждающий его полномочия. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) обязан перечислить затраты на организацию и проведение аукциона, возместить затраты по оценке имущества на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона, в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. **Задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № BY93МТВК30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТВКВY22, УНП 390477566.** Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Доп. информацию можно получить по тел.: (0212) 47-20-56, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by.

Извещение о проведении повторного открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 47-20-56.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка

Лот № 1. Земельный участок с кадастровым № 24010000001013439, площадью 0,0901 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пер. Туловский, № 11 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: охранная зона линий электропередачи напряжением до 1000 В. **Нач. цена:** 17 721,26 руб. **Размер задатка:** 1 000 руб.

Лот № 2. Земельный участок с кадастровым № 240100000003009786, площадью 0,0836 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Сенненская, участок № 3 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: охранная зона сетей и сооружений водоснабжения. **Нач. цена:** 25 112,36 руб. **Размер задатка:** 1 000 руб.

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 31.01.2018 в 16.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатка и приема документов:** с 16.01.2018 с 8.30 по 30.01.2018 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. **Условия аукциона:** установить сроки выполнения работ по подготовке проектной документации при заключении в уст. законом порядке договора подряда на выполнение проектных и изыскательских работ, предусмотрев срок выполнения данных работ не более одного года со дня принятия решения (по лоту № 1), со дня гос. регистрации (по лоту № 2); разработать ПСД в соответствии с действующими ТНПА; согласовать ПСД с главным архитектором г. Витебска; при необходимости провести гос. экспертизу ПСД; получить в уст. порядке разрешения на строительство объекта, в том числе при необходимости удаления, пересадки объектов растительного мира до начала строительных работ получить разрешение на проведение компенсационных посадок либо осуществление компенсационных выплат, в соответствии с ПСД; в течение 6 месяцев (для юр. лиц) и 1 года (для граждан) со дня утверждения проектной документации на строительство объекта приступить к занятию зем. участка; осуществить строительство объекта в сроки, определенные ПСД

Аукционы проводятся в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. Для участия в аукционе приглашаются граждане, негосударственные юр. лица, консолидированные участники (двое и более граждан, негосударственных юр. лиц Республики Беларусь). По заявлению покупателя Витебским горисполкомом может предоставляться рассрочка оплаты земельного участка. **Для участия в аукционе** граждане РБ, представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц подают заявление об участии в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с/чет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юр. лица – доверенность, выданная юр. лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих гос. регистрацию юр. лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юр. лица; консолидированными участниками – оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт гражданина РБ, представители граждан, уполномоченные лица (представители) – документ, удостоверяющий личность, и доверенность, выданные в установленном законодательством порядке. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY14AKBB36423020002802000000 ф-л № 200 ВОУ ОАО «АСБ»Беларусбанк», БИК АКBBВY2100, УНП 300200386, получатель платежа: Витебский горисполком. **Условия аукциона: победитель аукциона, единственный участник несостоявшегося аукциона обязан:** в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за зем. участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; обратиться за гос. регистрацией права на зем.участок в двухмесячный срок со дня проведения аукциона (утверждения протокола о результатах аукциона). Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Назначение зем. участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 02 – зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Аукцион состоит при наличии не менее 2 участников. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности зем.участка. **Конт. тел.:** (0212) 47-20-56, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ По объекту: «Реконструкция жилого дома № 31 по ул. Я. Мавра с надстройкой мансардного этажа»

Общество с ограниченной ответственностью «Мансарды Столицы» информирует юридических и физических лиц о создании объекта долевого строительства.

Заказчик-Застройщик – ООО «Мансарды Столицы» зарегистрировано Минским горисполкомом решением от 25 ноября 2014 года в едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 192382932. Юридический адрес: 220004, г. Минск, пр. Победителей, 11, офис 1211.

Режим работы: понедельник – четверг с 9.00 до 17.30, пятница с 9.00 до 17.00, обед с 12.00 до 12.30, выходные дни – суббота, воскресенье.

В течение предыдущих трех лет ООО «Мансарды Столицы» получено решение МГИ от 29 октября 2015 г. на ПИР по объекту «Реконструкция жилого дома № 29, 31, 33 по ул. Я. Мавра с надстройкой мансардного этажа». Жилой дом № 33 по ул. Я. Мавра находится в стадии реализации. Окончание строительства – второй квартал 2018 г.

Функции заказчика осуществляются собственными силами.

Информация о проекте строительства:
Цель строительства – реализация проекта по договору № ЯМ-31 от 11 марта 2015 г. на реализацию права проектирования и реконструкции жилого дома № 31 по ул. Я. Мавра с надстройкой мансардного этажа с УП «ЖРЭО № 1 Фрунзенского района г. Минска».

Объект долевого строительства – надстройка мансардного этажа с квартирами типовых потребительских качеств общей площадью – 1081,42 кв. м. Нормативная продолжительность строительства 13,5 мес. Проект реконструкции жилого дома с надстройкой мансардного этажа разработан с учетом проекта капитального ремонта жилого дома. Все архитектурные, конструктивные и инженерные решения для всего сооружения в целом.

Реконструкция осуществляется за счет средств физических и юридических лиц.

Начало строительства объекта – 1-й квартал 2018 года. Окончание строительства – 1-й квартал 2019 года.

Месторасположение объекта – Фрунзенский район г. Минска, ул. Я. Мавра, дом № 31.

Состав общего имущества: Межквартирные лестничные клетки, лестницы, крыши, несущие, ограждающие не несущие конструкции, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых помещений, элементы озеленения и благоустройства.

Для привлечения физических лиц и юридических лиц к строительству по договорам создания объекта долевого строительства в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 06.06.2013 г. № 263, по состоянию на дату опубликования проектной декларации, предлагается 24 (двадцать четыре) квартиры, в т. ч.:

– двухкомнатных — общей площадью 39,53; 40,39; 42,12; 43,53; 43,55; 45,99 кв. м – 20 квартир;

– трехкомнатных — общей площадью 57,59; 59,85 кв. м – 4 квартиры.

Стоимость строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, – 2-комн. – 2200 белорусских рублей 00 копеек за 1 кв. м, что эквивалентно 1100 долларам США; 3-комн. – 2200 белорусских рублей 00 копеек за 1 кв. м, что эквивалентно 1100 долларам США. Цена объекта долевого строительства является неизменной в долларовом эквиваленте на весь период строительства. Оплата взносов в долевое строительство производится по курсу Национального банка Республики Беларусь на день платежа.

Отделка квартир не выполняется.

Указанная в настоящей проектной декларации цена за 1 кв. м общей площади квартир и их количество считается действительной до момента опубликования новой проектной декларации.

Застройщиком получены:

– заключение РУП «Госстройэкспертиза по г. Минску» № 2-208А-005/18 от 18.01.2018 г.;

– решение МГИ от 29 октября 2015 г. № 2930 о разрешении строительства.

Сведения о договорах подряда:
Договор строительного подряда от 11.12.2017 г. № ЯМ-31/17, заключенный с ЧСУП «БелоирСтрой».

Информация по объекту долевого строительства и условиям заключения договоров можно получить по адресу: г. Минск, пр. Победителей, 11, офис 1211, тел./факс: (017) 360-61-86, 8 (029) 329-05-09.

ОАО «Гомельоблреклама», филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Республиканского дочернего унитарного предприятия по обеспечению нефтепродуктами «Белоруснефть-Гомельоблнефтепродукт» (продавец) извещает о проведении 16 февраля 2018 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в г. Гомеле по ул. Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
--------	-------------------------------	---	--

Местонахождение имущества: лот № 1, 2, 3 – Гомельская область, Гомельский р-н, г. п. Тереховка, АЗС № 76; лот № 4 – Гомельская область, Жлобинский р-н, г. п. Лявдевка, АЗС № 8.
Лот 4 – снижение начальной цены на 20 %

1	Витрина холодильная «Kentucky Gold» (инв. № 1857335 по бух. учету)	5 871,62	587,16
2	Печь конвекционная 43 P-UMI (инв. № 1857337 по бух. учету)	771,95	77,20
3	Вытяжка кухонная (инв. № 1857744 по бух. учету)	498,18	49,82
4	Светофорное регулирование (инв. № 1856556 по бух. учету)	3 738,02	373,80

Продавец: Республиканское дочернее унитарное предприятие по обеспечению нефтепродуктами «Белоруснефть-Гомельоблнефтепродукт», 247012, пос. Янтарный, 12, Поклобичский с/с. Контактный тел. 8 (0232) 99-33-87 – Лариса Ивановна. **Шаг аукциона – 5 %.** Для участия в аукционе необходимо: 1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (РДУП по обеспечению нефтепродуктами «Белоруснефть-Гомельоблнефтепродукт»): р/с: BY82 BLBB 3012 0490 3217 3000 1001 в ОАО «Белинвестбанк», БИК BLBBVY2X, УНП 490321730. Назначение платежа – задаток за участие в аукционе (задаток участника торгов на аукционе перечисляется до подачи заявления). 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 16 января 2018 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00 от даты опубликования настоящего извещения. **Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается в 16.00 по 14 февраля 2018 г. включительно. ПРИМЕЧАНИЕ:** имущество реализуется с учетом НДС 20% (в соответствии с пп. 2.3 ст. 93 НК РБ, при условии выполнения п. 6.11. Указа РБ № 294 от 04.07.2012 г.). В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Организатором торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 20 (двадцати) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи и возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части)». **Дополнительная информация – по контактному телефону Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8(029) 126-66-62. Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора торгов – www.gomelobltreklama.by, раздел «Аукционы».**

ЗАЛАТОНЕ лісце пад нагамі і яго ціхі шоргат у ап'яняльнай цішыні. Я іду, набіраючы поўныя грудзі ляснога паветра. Заўважаю нешта краем вока і каршуном кідаюся туды. Ёсць! З-пад ліста выглядае прыгажун-масляк, а навокал — цэлы россып яго сяброў, не заўважаных дагэтуль. І ўсе моцныя, чыстыя. Падрэзаўшы ножку апошняга, з асалодай разгінаю спіну і глыбока дыхаю. Як жа добра! Вельмі добра. Занадта добра.

Наляцелы вецер жорстка вырывае з рукі кошык. Бяссьліна назіраю за паламанымі грыбамі, што рассяпаліся па палыне. Вецер мацнее, і вакол мяне ўздымаецца рудое падгнілае лісце, шалёны скрыгат галін раздзірае вушы. Побач зрывае з дрэва вялізны сук. Адзін, другі. Старая бяроза валіцца амаль на мяне, абдзіраючы пруткамі руку і бок да крыві. Я бачу, што ствол толькі выглядае здравым і даўно струхлеў знутры. Вецер не сціхае, і дрэвы з падманлівай маруднасцю кладуцца на зямлю, пакуль мінаючы мяне. Аслупянеўшы, гляджу ў гушчар, што з кожным імгненнем робіцца цяжнейшы. І ў ім запальваюцца вочы.

Абуджаны ўласным крыкам, я пачуў толькі сіплы стогн. Сапрэлы сяннік пад спінай узмок ад ліпкага поту. Цяжка і хутка дыхаючы, я намацаў вільготны камень сцяны і сеў, скрываўшыся ад болю. Рука і бок. Глыбокія драпіны яшчэ крывавілі.

Ліхтар за кратамі варухнуўся. — Гляджу, табе спадабалася, — твар наглядчыка расплыўся ў агіднай усмешцы. Ён павольна аблізаў вусны доўгім, як у каровы, языком, прагна назіраючы за кроплямі маёй крыві. Я сам ледзьве бачыў уласныя рукі ў гэтым паўзроку, але яго вялізныя зрэнка глядзелі скрозь цемру. Ліхтар тут быў патрэбны толькі мне. Каб бачыў. — Што трэба сказаць, ёлупень?

— Шчыра дзякую пану кату за навуку, — завучана прахрыпеў я.

— Ой, ну што ты, не трэба падзякі! — ненатуральна засаромеўся кат. — Не турбуйся, Вырадак, я яшчэ зраблю з цябе добрага раба. Яшчэ з паўгода навучання — і дурныя думкі цалкам цябе пакінуць. Будеш яшчэ паслухмяным падданым. Ну, што такое добра?

Я заспяшаўся ўзняцца на ногі, не трымаючыся (нельга! А так хочацца!) за сцяну. На мой жах, боль усё адно замарудзіў рухі. На шчасце, сёння ў ката быў добры настрой, і ён не пакараў мяне. Я хутчэй схіліў галаву ў знак пакоры, паклаў рукі на патыліцу ў знак добраахвотнага паслушэнства і адказаў:

— Добра — значыць у адпаведнасці з пажаданнем гаспадара.

— Што такое блага?

— Блага — значыць не выканаць пажаданне гаспадара.

— Што такое шчасце?

— Шчасце — значыць прынесці задавальненне гаспадару.

Пытанніў было шмат, яны паўтараліся ў розных варыянтах і вярталі да адной думкі: мары аб добрым для сябе прыносець толькі боль. Калі табе занадта добра, боль будзе найбольшы — у прыкладах кат быў майстрам. І толькі мары аб добрым для гаспадара робяць шчаслівымі абодвух. Я добра вывучыў штодзённы абрад і дазваляў думкам крыху пабыць у спакоі, адказваючы хутка, бясстрасна і, галоўнае, правільна.

Задаволена хмыкнуўшы, наглядчык бразнуў міскай, прасунутай праз пруты, і пайшоў далей. Я хутчэй кінуўся да крат, пакуль ліхтар не схаваўся за выгібам калідора. Паспеў! Міска была ў маіх далонях, і, калі абрынулася цемра, пацукі толькі незадаволена заскавыталі з куту.

У камеры насупраць нехта заварочаўся на сённіку і застагнаў. Яшчэ адзін выхаванец. Чамусьці мой сусед ніколі не прачынаўся, і я бачыў у святле ліхтара толькі доў-

гія збылітаныя валасы, ці то цёмна-русыя, ці то чорныя. Спачатку здавалася, што ён не працягне і тыдня, але мінуў ужо добры месяц, а насупраць нічога не змянілася. Кат нават не заходзіў туды, нібыта чакаў, калі сусед прачнецца сам.

Намацаўшы ў цемры свой нічэжны ложка, я асцярожна лёг на здаровы бок і хутчэй выцягнуў паўразмоклы сухар з ледзьве цёплай размазні. Лыжкі не было, і я вымацаў кашу гэтым кавалкам. Можна, і добра, што святла не пакідалі: калі б яшчэ і бачыў гэтую агідную, страўнік пэўна б узбурыўся.

— Як жа я стамілася ад усяго гэтага... Можна, пайсці да лекара? — ціхі жаночы голас у маёй галаве прагучаў выразна, быццам яго ўладальніца была зусім побач. Сэрца закалацілася. Новая пакута? Не падобна, тыя пачыналіся ў самых розных месцах, але заўсёды прыгожых і шчаслівых. Не тут. Баючыся выдаць сябе, я стрымаў

меры, а я крадуся па калідорах турмы. За яе межамі мне рабіць няма чаго, трэба вярнуцца ў свой сусвет. Таму я не іду да выхада, а шукаю — і знаходжу! — партал, праз які мяне і выцягнулі сюды. Кідаюся ў яго пад тупат вяртавых, за мной пралятае ненавісны кат — і калі толькі апытомнеў! — і партал закрываецца ўжо ў нашым сусвеце.

Я ўцякаю з усіх ног, а кат страляе з пістолі. На маё шчасце, тут іншасветная куля ляціць зусім па іншых законах і ў мяне не трапляе. Кату хапае розуму прызычыцца да новай траекторыі, і цяпер ён цэліць зусім у іншы бок, а кулі лятуць у мой. Я ледзьве ратуюся раз, другі, і раптам пераследнік накіроўвае рулю на сябе. Ён усё добра разлічыў: па новых законах куля паляцела б у мяне; але на яго, як на жыхара таго ж сусвету, дзейнічаюць старыя законы. Гучыць стрэл — і кат завальваецца набок з чорнай дзіркай у лбе. Усё. Няўжо ж усё?!

Марыя ШЭБАНЕЦ

дыханне і вярнуў міску на месца — у яе адрасу ўлез самы шустры пацук. Не звяртаючы на яго ўвагі, я адпоўз да ложка і сеў, паказваючы магчымым назіральнікам, што не сплю. Прыслухаўся да сябе.

— Але ці ж я вар'ятка? Жыву, працую, плачу падаткі. А ўсё гэта проста на краі зроку. Загоняць яшчэ ў дурку, ім абы план выканаць.

Я набраўся духу і паспрабаваў даслаць невядомай жанчыне сваю думку:

— Ты не вар'ятка. Ты бачыш іншы сусвет краем вока. Не ўглядайся! Ні ў якім разе не ўглядайся! Не выдавай сябе! Або ён і цябе зацягне!

Голас спуджана сціх. Але я адчуваў, што сувязь захавалася, і працягваў:

— Не шукай мяне побач. Ты чужы не голас, а думкі.

— Х-хто ты?

— Падобны на цябе, я таксама бачыў нешта іншае на краі зроку. Але я неяк выдаў сябе і трапіў у турму. Цяпер мяне тут перавыхоўваюць, каб я мог зрабіцца жыхаром іх сусвету. Іх работ.

Яна сапраўды была падобная на мяне. Не адмежавалася, пераадолела жах цікаўнасцю, засыпала пытаннямі і думкамі. Пра сусвет на краі зроку і тых нешчаслівых людзей, што звяртаючы на яго занадта шмат увагі. Пра навучанне пакутамі. Пра нашу незвычайную сувязь...

Кволая, няўмелая надзея падымаецца ў маім сэрцы. І яна спраўджаецца! Разам мы ствараем складаны, але хітры план — і вось, кат ляжыць непрытомны ў маёй ка-

У сваім лісце, дасланым у «Звязду», Марыя прызналася: «Пішу з 12 гадоў. Шмат чытаю з дзяцінства, кнігі натхнялі пісаць сваё, апошнім штуршком стала прапанова школьнага псіхолага працягнуць першы радок верша. Пішу вершы, пазмы, праязічныя замалёўкі і апавяданні, раблю пераклады. У планах напісанне рамана».

Што ж, можа, якраз сённяшня публікацыя апавядання «Краем вока» ў «Звяздзе» і стане «апошнім штуршком», каб пачаць гэты самы раман? Пакуль жа ў творчым асяроддзі Марыя больш вядома як паэтка. Летась у яе выйшла дэбютная кніга вершаў «Таямніца». Праўда, на вокладцы прозвішча аўтара — Бельская, менавіта ім Марыя да нядаўняга часу падпісвала свае творы. Змена прозвішча — як пачатак новага этапу, у дадзеным выпадку, вядома, гаворка ідзе пра заняцце літаратурнай справай. І вершы Марыі Бельскай сваім светабачаннем, мяккай лірычнасцю, сапраўды, вельмі не падобныя на фантастычную, сюжэтна напружаную прозу Марыі Шэбанец. Застаецца пажадаць маладой пісьменніцы, каб гэты этап для яе стаў плённым.

Алесь БАДАК.

здольныя быць ціхімі і самотнымі. Мой сусед насупраць ізноў застагнаў і заварочаўся, упершыню перакруціўшыся ў мой бок. Па сцяне калідора чыркануў водбліск святла. — Хутчэй, ён вяртаецца. Каб ізноў змяніць сусвет, трэба зрабіць тое самае! Гэта цяжэй, бо ў нашым свеце табе было нудна і нецікава, а іншы прыцягваў увагу, пакуль не авалодаў ёй. Але ты па-ранейшаму можаш глядзець краем вока! І аддаць увагу роднаму сусвету, разумееш?

Я змаўчаў, баючыся, што кат можа зблізу пачуць і думкі. Не тое што краем вока, я і цэлым вокам даўно нічога дакладна не бачыў. Але... Белы росчырк па каменні сцяны. Яшчэ адзін. Так, калі глядзець краем вока, сцены белыя, быццам тут ёсць іншая крыніца святла, акрамя клятага ліхтара. Край ложка — чыстага! Лямпа. Тут ёсць столь!

Крокі набліжаліся, і я засяродзіўся на новых адчуваннях, заклінаючы сябе не слухаць шаркання ў калідоры. Кропельніца ў руцэ. Нейкая брыдота ў носе. Я пачуў шалёны роў з-за вугла, і святло ліхтара заліло калідор, крыху асвятліўшы абедзве камеры. Краем вока я паспеў заўважыць, што насупраць ляжаў не сусед. Суседка. Чорнавалосая дзяўчына.

Я выцягнуў з носа празрыстую трубку і сеў на ложку. Звычайны пакой шпітала. Нешта невзрачна пад азадкам. Падгузак?!

Ніколі. Ніколі яшчэ я так не рагатаў.

— Ведаеш, яны збегліся на мой голас усім аддзяленнем. Лапаталі «Нэ-нэ» ды «Ё-Ё!», пыталі пра нейкія патравіны. Потым знайшоўся лекар, які размаўляў па-англійску, і мы нарэшце зразумелі адзін аднаго. Я падзякаваў за добрае лекаванне і растлумачыў, што вельмі добра сябе адчуваю. Ні слова пра турму. Яшчэ два тыдні — і я быў настолькі здаровы і разумны з пункту гледжання любога медыка, што мяне з палёгкай выпусцілі. Да апошняга чакаў падвоху, жудасна было выхадзіць. Дзякуй, што сустрэла!

Ціхі завулак старой Прагі. Невялічкая кавярня з парай столікаў каля ўвахода. За адным ужо засе- лена сям'я з мурзатым дзіцем, і мы хутчэй занялі другі. Ганна адмовілася ад брумбаракаў і заказала вправа калена. А я абраў сырнае асарці (з гермелінам!) і вырашыў нарэшце пакаштаваць бехераўку. Даўно збіраўся.

Вецер нёс па бруку непрыбраныя паперкі, на сцяне старога дома чарнеў незразумелы (здаецца, не надта прыстойны) надпіс. Нас разпораз міналі турысты — завулак хоць і ціхі, але не бязлюдны, такіх не бывае ў старым горадзе. Было добра. Вельмі добра.

На краі зроку лупаты кат знясілена лупіў кулакамі па кратах. Нашы двайнікі задавалена прыцмокнулі праз сон і шчасліва ўсміхаліся ў адкас.

КРАЕМ ВОКА

Ціхі завулак старой Прагі. Маленькая кавярня з адзіным столікам каля ўвахода. Мы сядзім з маёй чорнавалосай збавіцелькай і прагна разглядаем адзін аднаго і наваколле. Ніводнага чалавека. Чысцюткі брук. Старыя дамы. Шыкоўнае піва з уласнай піваварні і брумбаракі — чэшскія драпікі. Смаката! Аж не верыцца, што ўсё так добра. Вельмі добра. Занадта добра.

З абодвух бакоў вуліцы выбягаюць агідныя істоты з нечалавечымі рыламі і зрэнкамі амаль на ўсё вока. Бліжні ўмомант далятае да дзяўчыны і паласуе ёй па горле жудасным вышчарбленым лязом. Мой крык абрываецца разам з другім лязом, што ўваходзіць у маё сэрца.

У вуснах застаўся толькі сіплы стогн. У грудзях булькатыла, па рэбрах сцякала кроў.

— О, сёння я пераўзышоў самога сябе! — шчасліва данеслася ад ліхтара. — Дзе твая падзяка, Вырадак?

— Шчыра дзякую пану кату за навуку, — я адказаў самым гучным шэптам, на які быў здольны мой голас.

— Вось і цудоўна. Што такое добра, раб?

— Я ўсё чула. Ён перахапіў тваю ўвагу, калі я паспрабавала знайсці сэнс у нашай сувязі.

— Знікі, здань! Добра — значыць у адпаведнасці... Блага — значыць не выканаць... Шчасце — значыць прынесці...

— Маўчы! Слухай! Пакуль... пакуль яно адбывалася, я шукала звесткі пра нашу хваробу ці што

гэта там яшчэ. І знайшла! Гэта сіндром Стэфана. Хворыя на яго бачаць нешта незразумелае краем вока, потым пачынаюць углядацца і цалкам трапляюць у сусвет сваёй хваробы, каб пакутаваць ад кашмараў да сону. Хвароба рэдкая, ёй прафесійна займаюцца толькі ў адным шпіталі ў Гаўлічквым Бродзе ў Чэхіі. І я знайшла цябе ў спісе хворых, Данік.

Данік. Данііл Верас. Я зарабіў на лячэнне, звольніўся, атрымаў візу і паехаў у Чэхію. І ў першую ж ноч апытомнеў у камеры. Я памятаю!

— Чаму я тут? Я звяр'яцеў ад лекаў?

— Горш. Ты выдаў сябе. Зрабіў тое, што забараніў рабіць мне. Угледзеўся ў іншы сусвет, калі вырасыў, што ў шпіталі цябе абароняць. Там гэта лічаць хваробай, клапоцяцца аб тваім целе, але больш нічога зрабіць не могуць. Табе трэба ратавацца самастойна.

— Здзекуешся? Я больш не рызыкну нічога рабіць! Прэч, дурныя думкі! Добра — значыць у адпаведнасці...

— Воля твая, Данік. Я толькі растлумачу, што кажуць на форуме такіх, як мы. Тых, хто не пажадаў ехаць у дурку. Прыпадкі знаходзіць, калі зацікавіцца. Тое, што было на краі зроку, паступова пашыраецца і займае ўсё жыццё. Таму трэба стрымліваць сябе і не ўгілдацца.

Я хрыпела засмяяўся, амаль адразу захаркаў і адчуў у паднесенай да рота руцэ нешта цёплае і вільготнае.

— Мне ўжо позна пра гэта раскаваць, дзяўчо.

— Ганна. Маё імя — Ганна, — я не чуў голасу, але нават думкі

■ У закрытай прасторы

ШАГАЛЫ ЛЯЛЕЧНАГА МАСТАЦТВА

Выстава, якую складана глядзець без усмешкі

Пакуль у галовах трымаецца акадэмічная сістэма мастацтваў, а пра некаторыя віды — як кіно — дагэтуль не існуе агульнага меркавання, што гэта такое і наколькі сур'ёзна, пра сябе гучна заяўляе аўтарская лялька. У паўсядзённым жыцці мы прызвычаліся бачыць у ёй ужытковы характар, а тым часам мастацтва лялькі распаўсюджваецца, збіраецца ў калекцыі і таксама прычыняецца да слоў «талент» і «чуд». Ацаніць гэты кірунак цяпер можна ў Цэнтры сучасных мастацтваў на праспекце Незалежнасці: да 27 студзеня тут працуе выстава Панны Doll'я, што ўмясціла ў сябе эксклюзіўныя работы з васьмі краін. Некаторыя ствараліся спецыяльна для экспазіцыі ў Мінску.

Шчыра кажучы, менавіта гэтай інтрыгай — што сабой уяўляе мастацтва лялькі? — Панна Doll'я і прываблівае. Хоць экспанатамі тут выступаюць і жывапісныя работы: у кампазіцыю выставы ўключана серыя Пятра Фралова «Азбука» — на кожным з палотнаў трэба пашукаць словы на адпаведную літару; тут жа выстаўлены праект небезьведомых сталым наведвальнікам галерэй Ганны Сілівончык і Васіля Пешкуна.

Але дзіўны разнастайны свет, які паказвае ўмелыя рукі і багатую фантазію майстроў, людзей, жывёл і персанажаў, розныя тэхнікі і матэрыялы, у большай ступені ўвасобіўся менавіта ў той частцы выставы, дзе размясціліся выкшталцёныя лялькі. Дарэчы, выставу ўжо наведалі калекцыянеры з Карэі, Амерыкі, Францыі, Германіі і Вялікабрытаніі, больш за тое — шмат выстаўленых работ ужо выкуплены і чакае заканчэння працы экспазіцыі, каб паехаць у новы дом.

Куратар праекта Надзея Цыгановская ўжо пяты год арганізуе ў Мінску выставу лялек і дзве з іх — у Цэнтры сучасных мастацтваў. Аўтарская лялька трапляе сюды ў выніку пільнага адбору (падрыхтоўка займае больш за паўгода), сёлета гэты ад-

тэкстылю), гарачага і самазастывальнага пластыку, плюшу, спецыяльнага футра для тэдзі-кірунку, фарфару, дрэва, пацерак, скуры. Лялька з самазастывальнага пластыку, які вырабляецца ў Японіі, напрыклад, пражыве не менш за 350 гадоў.

«Сёння мастацтва лялькі можа паспрачацца нават з жывапісам: ужо каля трыццаці гадоў яно заяўляе пра сябе па ўсім свеце, — кажа Надзея Цыгановская. — Лялечны свет прыйшоў

Фота Сяргея Нікішова

да нас з Японіі, дзе гэтаму кірунку некалькі сотняў гадоў. Тут кожны багаты дом лічыць за гонар мець лялек, а падчас спецыяльнага свята гаспадары іх «выпускаюць»: выстаўляюць на вуліцы, каб маглі ўбачыць і іншыя. Лялька — інтэр'ернае мастацтва, яе цікава калекцыянаваць, бо кожны аўтар стварае нешта непаўторнае. Я ведаю, што рэдка хто з майстроў пагодзіцца зрабіць нешта паўторна. Па-першае, таму што гэта ўжо не цікава, па-другое, таму што ідэнтычнай лялька ўсё роўна не атрымаецца. Кожная работа на гэтай выставе — унікальная».

На Панне Doll'е ў Цэнтры сучасных мастацтваў прадстаўлена серыя работ майстра з Расіі Ірыны Гаруновой «Каралевы і блазны». «Ірына — вельмі паспяхова аўтар, які добра прадаецца. Палова выстаўленых тут лялек ужо выкуплены», — каментуе куратарка выставы. Па матывах жывапіснай серыі Пятра Фралова «Азбука» створаны лялькі Марыны Жаваранка-

вай, складаную тэхніку з халоднага фарфару з выкарыстаннем пацерак прадстаўляе ўкраінскі аўтар Ірына Бажэчанка. Калядуючыя дзеці, анёлы, лісьці, готыка і рок — сярод паўтары сотні адзінкавых лялек можна знайсці розныя кірункі, культурныя ўплывы і персанажаў нават з інтэрнэт-мемаў.

Што датычыцца лялечнага мастацтва ў Беларусі, Надзея Цыгановская адзначае яго ўпэўненае развіццё. Яна сама рэгулярна праводзіць майстар-класы, запрашае сюды майстроў высо-

кага ўзроўню. «З-за здаровай канкурэнцыі — у якой сваю ролю адыгрывае і наша штогадовая выстава — беларускія аўтары пачалі расці і развівацца. Сярод іх ёсць майстры, роўных якім можна налічыць толькі дваццаць у свеце. За творами Сяргея Драздова — ён робіць лялек у стылі стым-панк — чарга, ён не паспявае нават сабраць уласную калекцыю. Чаго варты Юрый Шароў з яго механічнымі работамі. Ёсць такія аўтары Вольга Егупец, якую мы можам назваць Маркам Шагалам, дык вось беларуская Вольга Егупец — гэта Таццяна Палякова, у яе свой асаблівы кірунак».

Дарэчы, на выставе можна толькі глядзець — не дакранацца, хоць памацаць часам хочацца нясцерпна. Кожны экспанат, апроч тых, што ўжо забраніраваны, можна набыць для ўласнай калекцыі. Да 27 студзеня яшчэ ёсць час працягнуць знаёмства з аўтарскай лялькай альбо адкрыць яе для сябе як новы від мастацтва.

■ Уласны погляд

ВЕЧАРЫНА З ПРЭТЭНЗІЯЙ,

альбо Сучасная трансфармацыя балю

У стары Новы год, 13 студзеня, адбыўся традыцыйны Навагодні бал у Вялікім тэатры оперы і балета. Ужо дзевяты па ліку. Гэта адна з нямногіх імпрэз, дзе можна паказаваць у бальнай сукенцы, праку на старадаўні манер і станцаваць вальс і польку. Праўда, бал, вобраз якога трымаецца ў нашай свядомасці, значна адрозніваецца ад яго трансфармаванага пад сучаснасць фармату. Калі раней бал — гэта высакароднае мерапрыемства для танцаў і камунікацыі, то Навагодні бал у Вялікім тэатры — камерцыйная забавляльная імпрэза. Праўда, на такі тавар знаходзіцца шмат купцоў.

Цудоўна, што менавіта Вялікі тэатр дзевяць гадоў таму падхапіў ідэю арганізацыі сапраўднага балю і ўвасобіў яе ў жыццё. Яго калоны, ляпныя асобы, жырандолі і нарэшце статус установы, якая трымаецца ідэалаў высокага мастацтва, выдатна падыходзіць для мерапрыемства такога кшталту. Бо гэты антураж можа надаць асаблівае адчуванне, недасяжнае ў звычайным жыцці артысты Вялікага могуць спець і станцаваць, а бальныя сукенкі прыходзяцца тут на рэдкасць дарэчы.

На ўбранні ў гэты вечар сапраўды было цікава глядзець: пышныя сукенкі, бліскучыя тканіны, глыбокія дэкальтэ, вееры і спецыяльныя прыдумкі накіраваны на жаночай

шляпцы. Былі і абцягваючыя міні-сукенкі, пэўна з-за нейкага збою ў сістэме.

Але арганізатары падышлі да мерапрыемства ўсё ж з пазіцыі патрабавання сучаснай публікі, а не аднаўленні традыцый, таму прастора тэатра разбілася на некалькі зон, сярод якіх гасць мог выбраць нешта на свой густ. Да астралагаў і майстроў карт таро выстраілася доўгая чарга, можна было звярнуцца да мастака-гримёра і майстра мехэндзі, шмат хто аказаўся задзейнічаны ў чатырохэтапным арт-квэсце, публіка разышлася па шматлікіх дэкарацыях, каб зрабіць фотаздымкі.

На танцавальнай пляцоўцы ў суправаджэнні падказак гасці балю

Фота Таццяны Ткачовай

кружыліся ў старадаўніх танцах, а паверхам ніжэй артысты тэатра, сярод гулу і звону бакалаў, выконвалі вакальныя партыі і танцавальныя нумары. Прафесіяналы ў сваёй справе праводзілі майстар-класы, а гасці гучна размаўлялі і смяяліся за зарэзерваванымі столікамі з ежай і пітвам.

Пасля канцэрта-сюрпрызу, дзе былі адзначаны найлепшыя артысты тэатра, для гасцей былі арганізаваны «Навагодняе караоке» і бармен-шоу. Канешне, на працягу ўсяго вечара тут гучала музыка розных калектываў, а гасці мелі магчымасць станцаваць. Але нароўні з

азартам перад такой колькасцю варыянтаў баўлення часу адчувалася і разгубленасць перад фарматам: ці то мы на бал прыйшлі, ці то на нейкі балаган. Шмат у чым да такога

кшталту мерапрыемстваў не гатова сама публіка: дзёрзкая, гучная і часам у кароткіх сукенках, якой бал у яго традыцыйным значэнні не патрэбны — патрэбна назва.

Толькі назва засталася і ў багатай праграме саміх арганізатараў: свой івэнт яны, канешне, называюць высакародна, але высакароднай атмасферы стварыць не здолелі. Калі ісці за эксклюзівам, то Вялікі навагодні бал, магчыма, сапраўды нешта здольны даць: магчымасць

«выгуляць» доўгую сукенку і пакрыжыцца ў вальсе. Па ўсіх іншых прыкметах мерапрыемства, аказалася вечарынай з прэтэнзіяй, а старадаўнія танцы не дапамаглі перакрыць адчуванне нашчырасці.

Ты быццам аказваешся перад багатым выбарам: паслухаць музыку, выпіць шампанскага, станцаваць, запытацца пра сваю будучыню ў астралага, схадзіць на канцэрт-сюрпрыз, але няма галоўнага, чаго ты чакаў. Спіна сама сабой не выпростваецца, і ты не спыслеш французскімі словамі: на Навагоднім балі ў Вялікім тэатры ты ўсё ж такі знаходзішся на звычайнай вечарыне

Матэрыялы падрыхтавала Сафія ПАЛЯНСКАЯ.

Таццяна ПЯТРЭНЯ:

«Я ЗНАЙШЛА СІЛЫ, ПЕРААДОЛЕЛА СЯБЕ»

Спартсменка года —
аб тым, чаму сезон
пасля няўдалай Алімпіяды стаў настолькі важным
і паспяховым у яе кар'еры

Штогадовае галасаванне спартыўных журналістаў вызначыла батутыстку Таццяну Пятрэню ў найлепшай спартсменкі года. Нездарма! У свае 36 яна стала чэмпіёнкай свету ў індывідуальных скачках, поспех прыйшоў праз 19 гадоў пасля дэбюту. За плячыма спартсменкі чатыры Алімпіяды, якія, па прызнанні самой Таццяны, прынеслі ёй толькі горыч расчараванняў. Аднак думкі аб п'ярых Гульнях у Токіа раз-пораз круццяцца ў галаве, сёння пра іх Пятрэня кажа вельмі асцярожна, але свайго жадання зноў пазмагацца за самае галоўнае званне — алімпійскай чэмпіёнкі — не хавае. Чаго каштуе перажыць правал на галоўных стартах чатырохгоддзя і што матывуе раз за разам пераадолюваць сябе, Таццяна расказала ў сваім інтэрв'ю.

— Вас прызналі найлепшай спартсменкай краіны ўпершыню?

— Так. І гэта стала для мяне нечаканасцю. Прыемна, што людзі хварэюць за наш від спорту, цэняць спартсменаў. Удвая прыемна, што ганаровае прызнанне атрымала не толькі я, але і наша жаночая каманда па скачках на батуте, можна сказаць, што адбыўся дваіны сюрпрыз. Дзякую журналістам, што выбралі мяне.

— Дарэчы, як складваюцца вашыя адносіны з прадстаўнікамі сродкаў масавай інфармацыі?

— Шчыра кажучы, я вельмі рэдка даю інтэрв'ю, таму што не лічу сябе публічным чалавекам, але з павагай стаўлюся да журналістаў і да іх працы.

— Як самі для сябе ацэньваеце 2017 год?

— Ён атрымаўся досыць прадуктыўным, прынес мне шмат станоўчых эмоцый. Вядома, гэта перш за ўсё перамога на чэмпіянаце свету, але былі таксама і іншыя медалі, на этапах Кубка свету напрыклад. Таксама давялося выкласціся і ў камандных, і ў сінхронных скачках, таму я яшчэ вельмі рада і за нашу каманду і ганаруся нашымі агульнымі дасягненнямі. Было і шмат цяжкасцяў, якія давялося пераадолець. Шмат расчараванняў прынесла Алімпіяда ў Рыа (5-е месца), не хацелася заканчваць кар'е-

дакладна. Вядома, раней не думала, што змагу стаць чэмпіёнкай свету ў 36 гадоў, пасля няўдалай Алімпіяды ў Бразіліі гэтая перамога мяне вельмі падтрымала.

— Калі б тады, у 2016-м, усё склалася па-іншаму і вы падняліся на алімпійскі п'едэстал, сталі б працягваць сваю кар'еру?

— Цяжка сказаць. Сапраўды, не ведаю. — Што тады матывавала вас заставацца ў спорце?

— Па-першае, я не дасягнула сваёй мэты, па-другое, ад спорту я атрымліваю велізарнае задавальненне, можна сказаць, што спорт — гэта сэнс майго жыцця. Напэўна, менавіта мэта дае сілы рухацца далей, як кажучы: пакуль чалавек не здаецца, ён мацнейшы за свой лёс. Я не люблю здавацца, хочацца ўсё ж такі сказаць сваё апошняе слова і паспрабаваць яшчэ на адной Алімпіядзе ў Токіа.

— Пакуль вы кажаце пра гэта вельмі акуратна.

— Так, бо не ведаю, ці хопіць мне сіл.

— Вы пабывалі на чатырох Алімпіядых, кожная з іх запамілася па-свойму?

— Я стараюся наогул пра іх не думаць і не ўспамінаць, перагарнула гэтую старонку, таму што ўсе яны прынеслі мне шмат расчараванняў. Няўдачы на Алімпійскіх гульнях павіслі нада мной нібы дамоклаў

— Як такіх узроставак абмежаванняў у батутным спорце няма, але мала хто даскоквае да майго ўзросту. Усё залежыць ад самога спартсмена. Бываюць людзі, якія заканчваюць вельмі рана, часцей за ўсё гэта адбываецца з-за траўмаў, або спартсмен ужо не можа спраўляцца з вялікімі нагрукамі. Каму дазваляе здароўе, той можа скакаць і да 35—40 гадоў, вядома, такіх людзей у нас можна пералічыць па пальцах. Напрыклад, Ганна Даганадзэ выступала да 40 гадоў, выйграла Алімпіяду, калі ёй быў 31 год.

— Некаторыя дзяўчаты ў беларускай зборнай маладзейшыя за вас на 10, а то і больш гадоў. У сувязі з гэтым не ўзнікае праблем?

— У нас склаліся вельмі добрыя адносіны, мы ўсе — адна вялікая сям'я. Абсалютна нескладана знаходзіць агульны інтарэс, я магу лёгка падладзіцца. А калі ўзнікаюць нейкія пытанні, заўсёды падтрымаю, падкажу. Бывае, што дзяўчаты звяртаюцца па параду, і я вельмі рада, што яны прыслухваюцца да мяне.

— Наколькі важная псіхалогія ў вашым відзе спорту?

— Калі параўноўваць яе з фізічнай падрыхтоўкай, то гэта прыкладна 50 на 50. Вельмі важна быць псіхалагічна ўстойлівым. Спартсмен можа быць у вельмі добрай фізічнай форме, але калі псіхалагічна не гатовы, то на спаборніцтвах ён нічога не пакажа.

— А вышні ўжо не баіцеся?

— Бываюць моманты, калі страх прысутнічае, але трэба пераадолюваць сябе. З гэтым нам дапамагае псіхолог. З камандай батутыстаў ужо даўно працуе Ірына Конан, разбіраем выступленні, трэніроўкі, працуем па розных метадах, вучымся расслабляцца, бо ў нас ідзе вялікае напружанне на галаву, спартсмены пастаянна вельмі сканцэнтраваныя.

— Што для вас самае складанае ў спорце?

— Зараз я атрымліваю асалоду ад таго, што раблю. Натуральна, у 36 мне нялёгка, дзесьці прыходзіцца прымушаць сябе трэніравацца, вылазяць старыя траўмы, але я ўсё роўна задаволена сваёй працай. Заўсёды самыя складаныя моманты — гэта тыя, калі ў цябе правалы на самых важных стартах, бо ўсё трэба пачынаць спачатку.

— У нейкі момант вам прыйшлося зрабіць выбар і дзеля спорту ахвяраваць асабістым жыццём...

— Гэта было свядома. Часта не хапае часу, каб удзяліць увагу сябрам, родным, каханаму чалавеку, таму што мы ўвесь час у раз'ездах, на зборах, спаборніцтвах. Многія спартсмены з гэтым сутыкаюцца, заўсёды даводзіцца чымсьці ахвяраваць дзеля дасягнення мэты.

— Ёсць рэчы ў вашай кар'еры, якія хацелася б змяніць?

— Не, мне хапае характару — зацятасці, працавітасці, — дзякуючы, якому я да гэтага часу выступаю. Гэтыя якасці і любоў да спорту прывялі мяне мой першы трэнер Вера Іванаўна Круцікава.

— Вы строга ў дачыненні да сябе?

— Так, вельмі. Хоць у дачыненні да іншых я не такая жорсткая, нават наадварот — мяккая. У звычайным жыцці я досыць ураўнаважаны чалавек, а вось у спорце больш эмацыянальная, паказваю свой характар, дзесьці нават, бывае, спрачаемся з трэнерам.

— Як вы бачыце сябе праз 5-10 гадоў?

— Мне б хацелася заняцца трэнерскай дзейнасцю, падзяліцца сваімі ведамі і вопытам з дзецьмі, можа нават выхаваць чэмпіёнаў. Не магу на сто працэнтаў сцвярджаць, што ў мяне гэта добра атрымаецца, але цяпер бачу сябе менавіта ў гэтай прафесіі.

3 такім характарам мы можам змагацца

У штотыднёвым спартыўным аглядзе «Звядзі» расказваем пра старт чэмпіянату Еўропы па гандболе, трэці тытул мінскага «Юнацтва» ў Кантынентальным кубку і пра вынікі чарговага этапу Кубка свету па біятлоне.

1. **Зборная Беларусі па гандболе з перамогай стартвала на чэмпіянаце Еўропы ў харвацкім Порэчы.** Першымі сапернікамі для гульцоў Юрыя Шаўцова сталі аўстрыйцы, якіх нашы хлопцы абыгралі з лікам 27:26. Найлепшым гульцом і бамбардзірам сустрэчы стаў Уладзіслаў Кулеш, на яго рахунку 7 закінутых мячоў. У варотах беларусаў у першым, як і ў другім матчы з нарвежцамі, усю гульні правёў Вячаслаў Салдаценка.

— Трэнеры больш за ўсё асцерагаюцца менавіта за стартавыя паядынкі чэмпіянатаў. Такія сустрэчы заўсёды непрадказальныя — адбыцца можа ўсё што заўгодна, — каментуе сустрэчу галоўны трэнер Юрыя Шаўцоў. — Таму я і люблю пачынаць барацьбу на падобных турнірах з матчаў супраць заведана моцных сапернікаў. Калі так пойдзе далей, з такім характарам мы можам змагацца з любімымі камандамі. Зразумела, я задаволены вынікам, было відаць, што гандбалісты абедзвюх камандаў нерваліся. Мы вельмі добра дзейнічалі ў атацы — хлопцы выконвалі ўсе тактычныя задумы. І абарона, і Салдаценка адыгралі так, як гэта было ў перыяд падрыхтоўкі зборнай. Цяпер абарона — моцнае месца беларускай каманды. І я рады, што ў нас атрымалася гэтага дамагчыся.

У другім паядынку групавой стадыі ЕўРА беларусы сустракаліся з віцэ-чэмпіёнамі свету нарвежцамі і як роўныя змаглі змагацца толькі першы тайм, у канцоўцы сустрэчы пройгрыш вырас да пяці мячоў — 28:33. Сёння нашы хлопцы сустрэнуцца з яшчэ больш знакамітымі сапернікамі — французамі.

Нагадаем, у наступны этап выходзяць тры каманды з групы.

2. **Хакеісты мінскага «Юнацтва» перамаглі казахстанскі «Намад» 5:2 і трэці раз у гісторыі заваявалі Кантынентальны кубак.** Да гэтага падпечныя Міхаіла Захарова перайгралі «Рытэн Спорт» і «Шэфілд».

— Вельмі хацелася выйграць. У тым ліку і дзеля таго, каб у нашым актыве стала тры трафеі. Ні адзін клуб яшчэ тройчы не перамагаву ў гісторыі Кантынентальнага кубка. У Расіі дзве перамогі ў гэтым спаборніцтве — у «Ак Барса» і «Лады». А ў нас ужо тры трыумфы. Быў вар'яцкі настрой, згулялі добра, выдатна, — адзначыў Міхаіл Захараў.

Такім чынам «Юнацтва» заваявала права згуляць у наступным сезоне ў Лізе чэмпіёнаў.

3. **Мас-стартамі завяршыўся чарговы этап Кубка свету па біятлоне ў нямецкім Рупольдынгу.** Дар'я Домрачова заняла шостае месца, хоць першую частку гонкі правяла ў ролі лідара. Перамогу атрымала Кайса Мякярйнен, другой стала Лаура Дальмаер, «бронза» ў Веранікі Віткавай.

Ірына Крыўко размясцілася на 14-й пазіцыі вынікавага пратакола, Надзея Скардзіна заняла 16-е месца.

Ніхто з беларускіх спартсменаў не трапіў у лік удзельнікаў мужчынскай гонкі з масавым стартам.

Наступны этап Кубка свету пройдзе ў італьянскім Антхольцы з 18 па 21 студзеня.

Матэрыялы падрыхтавала
Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. lobazhevich@zviazda.by

ру на гэтай мінорнай ночце, таму я знайшла сілы, паверыла ў сябе і змагла працягнуць свае выступленні. Многія дапамаглі мне ў гэтым — галоўны трэнер нацыянальнай зборнай, мой асабісты трэнер, урач каманды, масажыст, псіхолог. Дзякую за падтрымку Міністэрству спорту і Беларускай асацыяцыі гімнастыкі, маёй сям'і, родным, сябрам і балельшчыкам.

— Каб заваяваць «золата» чэмпіянату свету, вам спатрэбілася 19 гадоў...

— Так, я дэбютавала на чэмпіянаце свету ў 1998 годзе, але да 2017-га так і не магла яго выйграць. А зараз было прадчуванне, што нарэшце змагу. Была ў добрай форме, таму разлічвала на медаль, можа быць, не на залаты, але на п'едэстал

меч. Вырасла пакінуць гэта ўсё і пачаць з чыстага ліста. Было складана зрабіць гэта, але хачу сказаць, што заўсёды ёсць шанец ажыццявіць тое, пра што марыш усё жыццё. Галоўнае — задацца мэтай і рэалізаваць свае магчымасці. Пакуль я адчуваю, што ў мяне ёсць сілы, буду імкнуцца да сваіх мэт.

Калі ўсё ж такі вылучаць самую яркую для мяне Алімпіяду, то гэта, напэўна, першая, у Афінх. Незабўны вопыт, нават не ўяўляла, якога маштабу могуць быць гэтыя спаборніцтвы, мне было вельмі цікава ўпершыню выступаць на самым высокім узроўні.

— У зліце вашага віду спорту ёсць яшчэ настолькі вопытныя спартсменкі?

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении аукциона 21 февраля 2018 года по продаже в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов в Лыццком сельском Совете Брестского района

№ п/п	Местоположение земельного участка	Площадь, га	Начальная (стартовая) стоимость земельного участка, руб.	Целевое назначение земельного участка и его кадастровый номер
1	Брестская область, Брестский район, д. Новые Лыццы, пер. Молодежный, 8	0,1654	5 000,00	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома 121282004601000519
	750,0			
2	Брестская область, Брестский район, аг. Остромечево, ул. Раковая, 7	0,1502	7 000,00	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома 12128200560100641
	1 050,00			
расходы на изготовление земельно-кадастровой документации, руб.			1 314,19	
расходы на объявление в средствах массовой информации, руб.			согласно акту выполненных работ	
расходы на изготовление земельно-кадастровой документации, руб.			согласно акту выполненных работ	
расходы на объявление в средствах массовой информации, руб.			согласно акту выполненных работ	

Земельный участок, расположенный по пер. Молодежному, 8, сформирован на землях н. п. Новые Лыццы в квартале индивидуальной жилой застройки.

Имеются ограничения в использовании земельного участка в связи с его расположением в охранной зоне сетей и сооружений водоснабжения на площади 0,0066 га; в охранной зоне объектов газораспределительной системы (газопровод среднего давления) на площади 0,0093 га.

Подъезд к земельному участку осуществляется по существующей уличной сети д. Новые Лыццы.

Земельный участок, расположенный по ул. Раковой, 7, сформирован на землях н. п. Остромечево в квартале индивидуальной жилой застройки.

Имеются ограничения в использовании земельного участка в связи с его расположением в охранной зоне сетей и сооружений водоснабжения на площади 0,0050 га; в охранной зоне сетей и сооружений канализации на площади 0,0045 га.

Подъезд к земельному участку осуществляется по существующей уличной сети аг. Остромечево.

Аукцион будет проводиться 21.02.2018 в 10.00 по адресу: Брестский район, д. Новые Лыццы, ул. Юбилейная, д. 6а (здание сельисполкома). Для проведения аукциона необходимо наличие не менее двух участников.

Для участия в аукционе необходимо подать заявление об участии в аукционе, копии платежного поручения, подтверждающего внесение на расчетный счет Лыццкого сельисполкома № ВУ11АКВВ3641000002331000000 в филиале № 100 Брестского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Бреста, код 246, УНП 200036604, назначение платежа 04901 в виде залога в размере 15 % от начальной цены земельного участка, документ, подтверждающий личность покупателя.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: Брестский район, д. Новые Лыццы, ул. Юбилейная, д. 6а (здание сельисполкома) с 8.00 до 13.00, с 14.00 до 17.00 в рабочие дни. Последний срок подачи заявлений – 16 февраля 2018 года.

Контактные телефоны: 8 (0162) 95 31 50, 8 (0162) 95 31 53, 8 (0162) 95 31 56, 8 (0162) 95 31 57.

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец РУП «Белстройцентр», г. Минск, ул. Р. Люксембург, 101, (017) 208 78 32

Предмет аукциона

Инв. №	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %	Месторасположение
725	Грузовой специальный автобетононасос 58153С на базе шасси КамАЗ 6540-62, 2008 г.	172 032,00 бел. руб.	г. Минск, ул. Казинца, 24а

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на счет **BY60BLBV30120191021390001001** в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390

Срок подписания договора купли-продажи 10 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения торгов, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также информация о порядке и сроках возмещения затрат на организацию и проведение торгов указаны в условиях проведения торгов, определенных в Положении о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12 июля 2013 г. № 609, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by. Организатор торгов имеет право отказать от их проведения в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты проведения аукциона

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты проведения аукциона

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» 30.11.2017 г.

Дата и время проведения аукциона 02.02.2018 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Дата и время окончания приема документов 31.01.2018 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны +375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by

ОАО «Нафтан» реализует на конкурсной основе (с повышением начальной цены) бывшее в употреблении неиспользуемое имущество

Наименование	Год ввода в эксплуатацию	Начальная цена без НДС за шт., руб. РБ	Начальная цена с НДС за шт., руб. РБ
Танк-контейнер двадцатифутовый наливной – 3 штуки (инв. № 166945, 166932, 166939)	1987	6875,00	8250,00

Состояние удовлетворительное.

Предложения принимаются по адресу: 211441, г. Новополоцк-1, ОАО «Нафтан», заводоуправление, каб. 101, до 9.30 по местному времени 25 января 2018 года с пометкой на конверте: «Реализация неликвидов, танк-контейнера, 25.01.2018».

Извещение о проведении конкурса размещено на сайте www.naftan.by.

Контактные телефоны: 8 (0214) 59-87-83, 8 (0214) 59-88-42, 8 (0214) 59-88-01. УНП 300042199

ОБЪЯВЛЕНИЕ о повторных торгах

Отдел принудительного исполнения Оршанского района и г. Орши объявляет о проведении торгов по продаже имущества, принадлежащего Жерносекову Сергею Вячеславовичу.

Номер лота, вид выставляемого на торги имущества: Лот № 1, автомобиль грузопассажирский вагон, марки «IVECO» 35С13V, 1999 года выпуска.

Наименование, начальная цена, местонахождение: автомобиль грузопассажирский вагон, марки «IVECO» 35С13V, 1999 года выпуска в количестве 1 шт., начальная цена – 9648,00 рублей, местонахождение – Оршанский район, п. Дачный, штрафстоянка «Оршанский райагросервис».

Имеющиеся обременения в отношении имущества – без обременений.

Место, дата и время проведения торгов: г. Орша, ул. А. Островского, 36, каб. 7; 5 февраля 2018 г. в 11.00.

Справочная информация: Кириллова Элина Эдуардовна, судебный исполнитель, тел.: 8 (0216) 543217, 8 (033) 3998325, отдел принудительного исполнения Оршанского района и г. Орши, адрес: ул. А. Островского, 36, г. Орша, адрес электронной почты orp217@minjust.by.

Задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (лота) должен быть зачислен в срок до 01 февраля 2018 г. на депозитный счет отдела принудительного исполнения Оршанского района и г. Орши №ВУ22АКВВ36429030007942200000, УНН 300002505, филиал №215 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Орша, код АКВВВУ21215.

Величина первого шага составляет 5 процентов от начальной стоимости выставленного на торги имущества (лота).

В соответствии со статьей 97 Закона Республики Беларусь «Об исполнительном производстве» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги (покупателем).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ГРАЖДАН РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ОДНОКВАРТИРНЫХ ЖИЛЫХ ДОМОВ. ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА – ИВЕНЕЦКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ВОЛОЖИНСКОГО РАЙОНА МИНСКОЙ ОБЛАСТИ

№ п/п	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка, га	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Расходы по документации (бел. руб.)
1	д. Врублевщина, кадастровый номер 622084302901000031	0,2500	Вблизи подъездные пути, ЛЭП	4121,32	824	1233,85
2	д. Новиковщина, уч-к № 22А, кадастровый номер 622084360601000025	0,2285	Вблизи подъездные пути, рядом лес	2848,13	570	1266,09
3	аг. Сивица, ул. Ивенецкая, 15А, кадастровый номер 622084320101000172	0,1686	Вблизи подъездные пути, рядом лес, ЛЭП, газ, водопровод	3501,39	700	82,04
4	д. Прянькино, кадастровый номер 622084607601000131	0,2485	Вблизи подъездные пути, рядом лес, ЛЭП, газ, водопровод, земельный участок имеет ограничения прав в использовании земель: водоохранная зона	3009,21	602	82,04
5	д. Макасичи, кадастровый номер 622084604601000063	0,2000	Вблизи ЛЭП, водопровод, земельный участок имеет ограничения прав в использовании земель: водоохранная зона	3522,21	704	82,04

Задаток перечисляется на р/счет № ВУ34АКВВ36006140305010000000 в ГУ МФ РБ по Минской области ОАО АСБ «Беларусбанк» г. Минск, код АКВВВУ2Х, УНП 600537220, Ивенецкий сельский исполнительный комитет. Код платежа – 04901.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации и объявления в газету. Аукцион состоится 21 февраля 2018 года в 10.00 по адресу: Воложинский район, г. п. Ивенец, пл. Свободы, 2.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 17.02.2018 г. до 17.00 по адресу: Воложинский район, г. п. Ивенец, пл. Свободы, 2. Контактные телефоны: (8 01772) 53388, 51843

Ликвидатор УП «Брестская мебельная фабрика» – ООО «Центр правовых услуг» проводит третий повторный аукцион по продаже недвижимого имущества Унитарного предприятия «Брестская мебельная фабрика»

Третий повторный аукцион

№ лота	Наименование	Ед. изм.	Кол-во	Начальная стоимость предмета торгов без НДС, бел. руб.	Ставка НДС, %	Сумма НДС, бел. руб.	Цена предмета торгов с НДС, бел. руб.	Сумма шага аукциона в размере 5 %, бел. руб.	Размер задатка за участие в аукционе 10%, бел. руб.
1	Капитальное строение с инвентарным номером 100/С78148, площадью 12070,2 кв. м, наименование – главный корпус, назначение – здание неустановленного назначения; находящееся на земельном участке с кадастровым номером 140100000001029350 площадью 0,8928 га по адресу: г. Брест, ул. Краснознаменная, 4. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель – земельные участки, находящиеся: в водоохранной зоне водного объекта, код 4,1, площадь 0,8928 га; в охранной зоне линий электропередачи, код 13,2, площадь – 0,0168 га; в охранной зоне сетей и сооружений водоснабжения, код 13,4, площадь – 0,2047 га; в охранной зоне сетей и сооружений канализации, код 13,5, площадь 0,1721 га; в охранной зоне сетей и сооружений теплоснабжения, код 13,6, площадь – 0,0140 га	шт.	1	487 740,54	20	97 548,11	585 288,64	29 264,43	58 528,86
2	Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-78151, площадью 1671,7 кв. м, наименование – ремонтно-механический цех, назначение – здание неустановленного назначения; находящееся на земельном участке с кадастровым номером 140100000001029344 площадью 0,3886 га по адресу: г. Брест, ул. Краснознаменная, 6. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель – земельные участки, находящиеся: в водоохранной зоне водного объекта, код 4,1, площадь 0,3886 га; в охранной зоне сетей и сооружений водоснабжения, код 13,4, площадь – 0,1390 га; в охранной зоне сетей и сооружений канализации, код 13,5, площадь 0,1350 га; в охранной зоне сетей и сооружений теплоснабжения, код 13,6, площадь – 0,0750 га	шт.	1	170 386,45	20	34 077,29	204 463,73	10 223,19	20 446,37
3	Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-78152, площадью 5604,4 кв. м, наименование – вспомогательный корпус и тепловой пункт, назначение – здание неустановленного назначения; находящееся на земельных участках с кадастровыми номерами 140100000001029351 и 140100000001029352 общей площадью 0,676 га по адресу: г. Брест, ул. Краснознаменная, 4В. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель – земельные участки, находящиеся: в водоохранной зоне водного объекта, код 4,1, площадь 0,676 га; в охранной зоне линии связи и радиодифракции, код 13,1, площадь – 0,0035 га; в охранной зоне линий электропередачи, код 13,2, площадь – 0,0316 га; в охранной зоне сетей и сооружений водоснабжения, код 13,4, площадь – 0,1585 га; в охранной зоне сетей и сооружений канализации, код 13,5, площадь 0,2308 га; в охранной зоне сетей и сооружений теплоснабжения, код 13,6, площадь – 0,2125 га	шт.	1	229 471,25	20	45 894,25	275 365,50	13 768,28	27 536,55
Итого:			3	887 598,23		177 519,65	1 065 117,88	53 255,89	106 511,79

Согласно решениям действующего проекта градостроительного развития «Генеральный план г. Бреста», утвержденного Указом Президента Республики Беларусь от 28.07.2003 № 332, и информации Брестского городского исполнительного комитета исх. № 11/130-10 от 31.07.2017 года, функциональное назначение данной территории предусматривается под производственную функцию, последующее использование данных капитальных строений может быть следующим:

- использование под производственно-складскую функцию – без проведения строительно-монтажных работ (кроме ремонта и модернизации) и при отсутствии санитарно-защитной зоны;
- при изменении целевого назначения (под административно-торговую функцию) – при условии сохранения существующих технико-экономических показателей объектов;
- при изменении целевого назначения и изменении технико-экономических показателей объектов необходима разработка и утверждение градостроительного проекта детального планирования (детального плана) данного района застройки

Третий повторный аукцион состоится 29 января 2018 года в 10.00 по адресу: г. Брест, ул. Ясенева, 20А, офис 203.
Предыдущие объявления о проведении аукционов опубликованы в газете «Звезда» № 218 за 11.11.2017, № 241 за 14.12.2017, № 250 за 28.12.2017

Заявления на участие в аукционе с приложением копий свидетельств о государственной регистрации, доверенностей, выданных представителю (для юридических лиц и ИП), или копий паспортов (для физических лиц), заверенных банком документов, подтверждающих внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет УП «Брестская мебельная фабрика», принимаются с момента опубликования настоящего извещения по **26 января 2018 года** до 16.30 по адресу: г. Брест, ул. Ясенева, 20А, офис 203.

Шаг аукциона равен пяти процентам от начальной цены имущества. Договор купли-продажи между Продавцом и Покупателем заключается в течение 10 (десяти) дней с даты проведения торгов. Победитель аукциона обязан оплатить предмет торгов в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее пятнадцати банковских дней с момента заключения договора. Победитель аукциона возмещает расходы, связанные с проведением торгов в части оплаты объявления о проведении торгов и оценки предмета торгов в течение 5 дней с даты проведения торгов.

Размер задатка для участия в аукционе составляет 10 % от начальной цены имущества и перечисляется на расчетный счет УП «Брестская мебельная фабрика» ВУ72BLBV30120200274176001003 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Брестской области г. Брест, ул. Советская, 50 МФО BLBBBY2X, УНН 200274176 в срок до 26 января 2018 года.

Победителем аукциона признается лицо, предложившее наиболее высокую цену за лот. В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Результаты по проведению торгов оформляются протоколами. Сведения об организаторе торгов: ООО «Центр правовых услуг», адрес: 224022 г. Брест, ул. Ясенева, 20А, офис 203, контактный телефон 8 0162 33-93-88.

Сведения о продавце: Унитарное производственное предприятие «Брестская мебельная фабрика», юридический адрес: г. Брест, ул. Краснознаменная, 2, контактный телефон 8 0162 33-93-88.

Организатор открытых торгов после опубликования извещения о проведении торгов вправе отказаться от их проведения при продаже имущества должника на аукционе – в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты его проведения.

Иную информацию о порядке и условиях проведения торгов, ознакомлении с предметом торгов можно получить в рабочие дни с 9.00 до 16.30 по адресу: 224022 г. Брест, ул. Ясенева, 20А, офис 203, тел./факс 8 0162 33-93-88.

29 января 2018 года в 14.00 в актовом зале ОАО «Вишневка-2010» состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Вишневка-2010» с повесткой дня

1. «О предоставлении структурному подразделению облисполкома, уполномоченному на проведение анализа эффективности деятельности организаций, сведений и документов хозяйственного общества в 2018–2019 годах».

2. «О продаже через аукцион не используемого в хозяйственных целях имущества ОАО «Вишневка-2010».

Регистрация участников общего собрания акционеров будет осуществляться 29 января 2018 года с 13.00 до 13.45 по месту проведения собрания. Для регистрации необходимо иметь при себе: акционеру – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по месту нахождения общества (Минский район, а. г. Вишневка, ул. Центральная, д. 1А) с 8.00 до 17.00 с 18 января по 28 января 2018 года.

УНП 600041880

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению ОАО «Борисовская швейная фабрика» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже:

Лот № 1. Производственный цех, общ. пл. 1462,1 кв. м, инв. № 610/D-61785, по адресу: г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9/2-3, имущество согласно перечню (с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов).

Начальная цена с НДС – 92 328,42 бел. руб. Стоимость снижена на 75 %. Задаток 10 % (9 232,00 бел. руб.).

Лот № 2. Изолированное помещение общ. пл. 3 992,4 кв. м, инв. № 610/D-65612 по адресу: г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9/1-3.

Начальная цена с НДС (20 %) – 264 405,60 бел. руб. Стоимость снижена на 55 %. Задаток 10 % (26 440,00 бел. руб.).

Задатки в размере 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBYY2X, г. Минск, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16. Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель). Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 08.12.2017. Аукцион состоится **31.01.2018 в 14.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **30.01.2018 до 16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

Утерянная св-во о гос. регистрации индивидуального предпринимателя **Томаш Галины Милентьевны, УНП 190281566, считать недействительным**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ УП «Могилевское отделение БелТПП» 22 февраля 2018 г. в 14.00 проводит торги по продаже следующего объекта

Лот № 1: гараж, капитальное строение с инв. № 712/С-39606, расположенное по адресу: Могилевская обл., Кировский р-н, Любоничский с/с, д. 2, площадью 70,6 кв. м.

Начальная цена продажи без учета НДС: 3 100,00 (Три тысячи сто белорусских рублей 00 копеек), задаток – 31,00 (Тридцать один белорусский рубль 00 копеек).

Собственник имущества: Открытое акционерное общество «Кировский райагропромтехснаб», 213931, Могилевская область, г. Кировск, ул. Гагарина, 1.

Организатор торгов: Унитарное предприятие по оказанию услуг «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты», г. Могилев, ул. Циолковского, 1, сайт: www.mogilevccci.by.

Место проведения торгов: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, каб. 203.

Лот № 1 продается без условий на торгах в форме открытого аукциона с применением метода повышения начальной цены, с шагом 2 (два) процента от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену.

Условия регистрации, участия в торгах размещены на интернет-сайте продавца по адресу: www.mogilevccci.by.

Срок заключения договора купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) – в течение 15 рабочих дней после проведения аукциона.

Торги состоятся 22 февраля 2018 г. в 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, каб. 203, УП «Могилевское отделение БелТПП».

Срок подачи заявления: с момента выхода публикации настоящего извещения в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 104. Последний срок подачи заявления – 21.02.2018 до 12.00.

Регистрация участников торгов 22 февраля 2018 г. с 13.00 до 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, каб. 203.

Телефоны для справок: (0222) 778042, +375 033 6276659 (МТС), + 375 0296927492 (Velcom).

Дополнительная информация размещена на сайте организатора в разделе «Торги» по адресу: www.mogilevccci.by.

Открытое акционерное общество «Сантехэлектромонтаж», расположенное по адресу: 246007, г. Гомель, ул. Тролейбусная, 8-А, настоящим информирует, что на основании решения наблюдательного совета от 15 января 2018 года протокол № 14 осуществляется формирование реестра акционеров общества по состоянию на 15 января 2018 года для проведения внеочередного общего собрания акционеров 29 января 2018 года.

УНП 400052115

Информация о выплате дивидендов по акциям

Открытое акционерное общество «Гомельская мебельная фабрика «Прогресс» (Республика Беларусь, 246008, г. Гомель, ул. Лещинская, 49) сообщает, что внеочередным общим собранием акционеров данного общества, состоявшимся 12.01.2018, принято решение о выплате дивидендов за 3-й квартал 2017 года из расчета 00 рублей 35 копеек на одну простую (обыкновенную) акцию.

Выплата дивидендов по акциям за 3-й квартал 2017 года будет производиться с **15.01.2018 по 30.06.2018** года.

Порядок выплаты дивидендов акционерам:

- юридическим лицам – путем зачисления на их расчетные счета,
- физическим лицам дивиденды выплачиваются через кассу ОАО «Гомельская мебельная фабрика «Прогресс» или высылаются почтовым переводом (в пределах Республики Беларусь).

УНП 400078768

Информационное сообщение о проведении аукциона по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в г. Смолевичи

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	г. Смолевичи, ул. Советская, 125. Смолевичский райисполком, зал заседаний, 20.02.2018 г. в 15.00
3	Продавец и его адрес	г. Смолевичи, ул. Советская, 125, Смолевичский райисполком
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – площадь 0,1416 га, кадастровый номер 624850100008000059, г. Смолевичи, ул. Е. Полоцкой, 11. Лот № 2 – площадь 0,1435 га, кадастровый номер 624850100004000073, г. Смолевичи, ул. Машерова (участок № 1). Лот № 3 – площадь 0,0977 га, кадастровый номер 624850100004000072, г. Смолевичи, ул. Машерова (участок № 2). Лот № 4 – площадь 0,1363 га, кадастровый номер 624850100002001209, г. Смолевичи, ул. Е. Полоцкой, 12. Лот № 5 – площадь 0,1500 га, кадастровый номер 624850100008000214, г. Смолевичи, ул. Ф. Скорины, 25. Лот № 6 – площадь 0,0993 га, кадастровый номер 624850100004000071, г. Смолевичи, ул. Машерова (участок № 3). Лот № 7 – площадь 0,1008 га, кадастровый номер 624850100001001010, г. Смолевичи, ул. Николаевская, 2. Лот № 8 – площадь 0,1500 га, кадастровый номер 624850100008000220, г. Смолевичи, ул. В. Быкова, 4. Лот № 9 – площадь 0,1500 га, кадастровый номер 624850100008000105, г. Смолевичи, ул. М. Богдановича, 3. Лот № 10 – площадь 0,1422 га, кадастровый номер 624850100007000039, г. Смолевичи, ул. Радужная, 11. Лот № 11 – площадь 0,0927 га, кадастровый номер 624850100004000074, г. Смолевичи, ул. Парковая, 31. Лот № 12 – площадь 0,1500 га, кадастровый номер 624850100008000041, г. Смолевичи, ул. И. Шамякина, 23
5	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6	Целевое назначение земельных участков	Целевое назначение и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома))
7	Начальная стартовая цена	Лот № 1 – 15 000 рублей. Лот № 2 – 27 000 рублей. Лот № 3 – 18 000 рублей. Лот № 4 – 15 000 рублей. Лот № 5 – 15 000 рублей. Лот № 6 – 19 000 рублей. Лот № 7 – 22 000 рублей. Лот № 8 – 15 000 рублей. Лот № 9 – 15 000 рублей. Лот № 10 – 24 000 рублей. Лот № 11 – 18 000 рублей. Лот № 12 – 15 000 рублей

21 февраля 2018 г. ИЗВЕЩЕНИЕ №1-А/2018 о проведении открытого аукциона на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Гомеле

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь, га	Целевое назначение	Наличие ограничений	Срок аренды, (лет)	Начальная стоимость, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы на подготовку докум-ции, руб.
1	по пер. Луговому 2-му (участок № 1)	340100000008005092	0,1500	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома.	Водоохранная зона рек и водоемов. Формирование проезда общего пользования совместно с владельцем смежного участка по пер. Луговому 2-му (участок № 2)	99	19 192,05	400,00	2 601,83
2	по пер. Луговому 2-му (участок № 2)	340100000008005093	0,1045	Проведение комплекса противопаводковых мероприятий (защита территории от 1 % затопления паводковыми водами)	Водоохранная зона рек и водоемов. Формирование проезда общего пользования совместно с владельцами смежных участков по пер. Луговому 2-му (участки № 1 и № 3)	99	13 370,46	400,00	2 560,06
3	по пер. Луговому 2-му (участок № 5)	340100000007072255	0,1500		Водоохранная зона рек и водоемов, охранная зона сетей и сооружений газоснабжения	99	19 192,05	400,00	2 496,35
4	в микрорайоне № 21 (район ул. Чечерской, 70а)	340100000007072255	0,0268	для размещения сезонного летнего кофе	Охранная зона сетей и сооружений теплоснабжения, водоснабжения, линий связи и радиодификации, электрических сетей, водоохранная зона рек и водоемов	5	3 419,95	200,00	3 059,14
5	в районе пр-та Речицкого и ул. Косарева (район торгового центра «ГИППО»)	340100000006005447	0,2244	для строительства и обслуживания объекта общественного питания (в формате «быстрого питания»)	Охранная зона сетей и сооружений теплоснабжения, водоснабжения, линий связи и радиодификации, электрических сетей, водоохранная зона рек и водоемов	5	24 712,66	500,00	3 054,12
6	по ул. Пенязькова Д. Н.	340100000006005407	0,2460	для строительства и обслуживания объекта общественного питания с системой МакДрайв	Охранная зона сетей и сооружений теплоснабжения, водоснабжения, линий связи и радиодификации, электрических сетей, водоохранная зона рек и водоемов	5	30 341,80	600,00	2 961,32

1. Организатор аукциона – Коммунальное топографо-геодезическое унитарное предприятие «Гомельгеодезцентр» (далее – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр»).

2. Аукцион проводится комиссией, созданной Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр», в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462. Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории осуществляется согласно техническим условиям, выданным эксплуатирующими и согласующими организациями на стадии производства проектно-изыскательских работ. Желаящим предварительно ознакомиться с документами и характеристиками расположенных на участке инженерных коммуникаций, строений, сооружений, инженерно-технических условий необходимо обращаться в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» (г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 3-й этаж, каб. № 3–6).

3. **Аукцион состоится 21 февраля 2018 г. в 15.00 в Гомельском городском исполнительном комитете по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, каб. 115**, при наличии не менее двух участников на каждый лот. Если заявление на участие подано только одним гражданином, юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем, право аренды земельного участка предоставляется этому лицу при его согласии с внесением платы за право аренды в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

4. К участию в аукционе допускаются граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, подавшие в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» в указанные в извещении сроки следующие документы: заявление по установленной форме; документ, подтверждающий внесение суммы задатка за каждый лот в размере, указанном в извещении с отметкой банка, на р/с **BY74 ВАРВ 3012 2030 8001 3000 0000 в филиале ГОУ ОАО «Белагропромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30, УНП 400230163, БИК ВАРВВУ23912. Получатель платежа – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр». Наименование платежа – оплата задатка за участие в аукционе. Кроме того НЕОБХОДИМО открыть текущий расчетный счет (с указанием транзитного счета) в филиале ГОУ ОАО «Белагропромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30 – для возврата задатка за участие в аукционе (в случае неподачи на аукционных торгах).**

Необходимые документы:

1. граждане – копию документа, содержащего их идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;
2. представители или уполномоченные должностные лица юридических лиц Республики Беларусь – доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
3. индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о государственной регистрации без нотариального засвидетельствования;
4. представители гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенную доверенность;
5. представители или уполномоченные должностные лица иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;
6. представители иностранного гражданина – легализованную в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или другой кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;
7. при подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность и его копию.

5. **Кроме стоимости предмета аукциона и затрат на подготовку документации, победитель обязан возместить организатору торгов затраты на подготовку и проведение аукциона.** Оплата стоимости предмета аукциона и возмещение расходов, связанных с проведением аукциона, подготовкой документации осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

6. Гомельским городским исполнительным комитетом в установленном законодательством порядке может быть предоставлена рассрочка внесения оплаты стоимости предмета аукциона в соответствии с решением Гомельского городского исполнительного комитета от 04.02.2009 г. № 83 «Об утверждении Инструкции о порядке предоставления рассрочки по внесению платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».

7. **Заявления для участия в аукционных торгах принимаются Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр» с 16 января по 19 февраля 2018 г. включительно. Дни приема: понедельник, среда, пятница с 08.00 до 16.30 (обед 12.00 – 13.00) по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 3-й этаж, каб. 3–6**

Контактный телефон 41-97-86. Информация размещена на сайте: www.gomel.gov.by либо geodezcentr.by

8	Условия аукциона	А) продажа по цене не ниже начальной Б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь В) наличие не менее двух участников Г) без права предоставления рассрочки Д) получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство одноквартирного жилого дома; Е) приступить к занятию (освоению) земельного участка в течение одного года со дня получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения прав на него
9	Наличие инженерной инфраструктуры	Лот № 1, 4, 5, 12 – возможность подключения электроснабжения, газоснабжения
10	Условия оплаты	За безналичный расчет в течение 10 рабочих дней со дня подписания протокола по результатам проведения аукциона
11	Сумма задатка и реквизиты продавца	10% от начальной стартовой цены на р/с BY98 АКВВ3641000006696200000, БИК АКВВВУ21612 ЦБУ 621 г. Смолевичи, филиала 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» , г. Борисов, пр-т. Революции, 47, УНП 600014139, ОКПО 04064735 (с пометкой «задаток за земельный участок»)

Расходы по организации и проведению аукциона: лот № 1 – 169,34, лот № 2 – 1663,36, лот № 3 – 1655,42, № 4 – 169,34, № 5 – 154,35, № 6 – 1666,84, № 7 – 1774,35, лот № 8 – 178,45, лот № 9 – 351,46, лот № 10 – 1661,58, лот № 11 – 1657,80, лот № 12 – 257,45, затраты на публикацию и размещение в сети интернет информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Порядок предварительного ознакомления на местности с продаваемым земельным участком – каждый четверг с 9.00 до 13.00.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни по адресу: г. Смолевичи, ул. Советская, д. 119

Окончательный срок приема заявлений – 14.02.2018 г. 17.00. Контактный телефон (8 01776) 2-73-42.

Для участия в аукционе в адрес продавца необходимо представить:

- заявление на участие в аукционе по установленной форме;
- документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков);
- физическим лицам – документ, удостоверяющий личность (паспорт) покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае, если интересы покупателя представляет это лицо).

	Італьянскія пельмені				Просты радавы
	Драпежная рыба з вусамі	Кіруючая ручка	Крывяносны сасуд	1	
		Частка малекулы	Вялікі цяжкі малаток		
Футбольны шар	Рака ў Расіі				
		Тое, што і бацька	Глядзі фота № 1		Буйная драпежная птушка
Цяжар прадмета	Глядзі фота № 2		Мінерал для прысыпак	Частка п'есы	
«Пад'ёмнік» у шафэра	Старая жанчына	Пасудзіна для таўчэння			Рэдкая сятчатая тканіна
		Птушка сям. крумкачовых	Пасудзіна для смецця		
	...боты пара		Званне, чын		Тонка ссуканая пража
		Моцны вецер	Французскі кампазітар		
			Месца рамонту судоў	2	
	«Ваза» ў якасці прыза	Газ у час навалініцы			
			Задняя частка тулава		
	Тое, што і аўтамабіль	Пакрывава на падушкі			

СКАНВОРД

Правярце, калі ласка, адказы на гарызанталі: Равіілі, Мян, Атам, Вага, Сад, Талык, Баба, Акт, Ступа, Два, Ранг, Буран, Адан, Кубак, Зад, Аўго, Накідка, Па вертыкалі: Сом, Рычаг, Вена, Салдат, Тага, Молат, Ака, Скапа, Баабаб, Канаа, Сарока, Урна, Дамкрат, Нітка, Азон, Док.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Склаў **Юрый ФАЛІНСКІ**, г. Мінск.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	9.19	17.20	8.01
Віцебск	9.15	17.03	7.48
Магілёў	9.09	17.10	8.01
Гомель	8.59	17.14	8.15
Гродна	9.33	17.37	8.04
Брэст	9.26	17.45	8.19

Месяц

Апошняя квадра
9 студзеня.
Месяц у сузор'і Казярога.

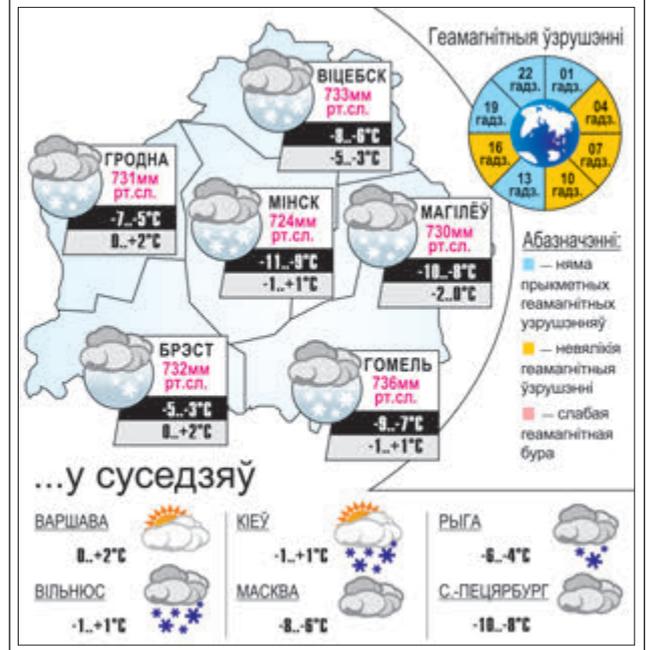
Імяніны

Пр. Гардзея, Малахіі, К. Валерыі, Вальдэмара, Ганараты, Уладзіміра.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

16 СТУДЗЕНЯ

1905 год — нарадзіўся (в. Прусінава, цяпер Уздзенскі раён) Аляксандр Пальчэўскі, беларускі пісьменнік. У 1931 годзе скончыў БДУ. Першыя яго вершы і апавяданні былі надрукаваныя ў 1925 г. Аўтар п'ес «3 чырвоным сцягам», «Суседка», зборнікаў апавяданняў і апавесцяў «Жнівеньская раніца», «Дым над лесам» і іншых. Быў двойчы рэпрэсаваны (1936, 1949), высланы ў Краснаярскі край. Пасля рэабілітацыі (1954) жывіў у Мінску. Працаваў у газеце «Зорька», быў рэдактарам у Дзяржвыдавецтве БССР, адказным сакратаром часопіса «Вясёлка». Памёр у 1979 годзе.

1943 год — нарадзіўся (в. Буда-Люшаўская Буда-Кашалёўскага раёна) Мікола Чарняўскі, беларускі пісьменнік. Аўтар паэтычных зборнікаў «Дзе лета канчаецца», «Сонца ў хованкі гуляе», «Парад», «Навечна з сонцам» і многіх іншых.

1948 год — нарадзіўся (в. Брылі Барысаўскага раёна) Станіслаў Феліксавіч Ліпніцкі, беларускі вучоны ў галіне інфарматыкі і камп'ютарнай лінгвістыкі, доктар тэхнічных навук. Аўтар навуковых прац па інфармацыйным забеспячэнні інжынернай дзейнасці. Прапанаваў матэматычныя мадэлі сінтаксічнага і семантычнага аналізу і сінтэзу тэкставай інфармацыі.

27 год да н. э. — Актавіян атрымаў тытул Аўгуста. Пасля забойства прыхільнікамі рэспубліканскага ладу пажыццёвага дыктатара Рыма Гая Юлія Цэзара ўлада перайшла да трох рымскіх военачальнікаў — Актавіяна, Антонія і Лепіда. Сапернічаючы паміж сабой, яны

развязаў грамадзянскую вайну. Пасля шматгадовай барацьбы Актавіян удалося разграміць легіёны Антонія разам з войскам егіпецкай царыцы Клеопатры. Скончыўшы грамадзянскую вайну, Гай Актавіян з трыумфам вярнуўся ў Рым. Памятаючы горкі вопыт Цэзара, ён дыпламатычна заявіў, што перадае кіраўніцкія паўнамоцтвы сенату. Сенат у сваю чаргу абвясціў Актавіяна Цэзарам, і яму быў прысвоены тытул Аўгуста, што ў перакладзе з латыні азначае «боскі».

1920 год — сухі закон у ЗША замацаваны Канстытуцыяй. Яшчэ ў 1917 годзе Кангрэс ЗША прыняў і накіраваў на зацвярджэнне штатам праект 18-й папраўкі да Канстытуцыі аб увядзенні «сухога закона». У верасні 1917 года ў краіне была спынена вытворчасць віскі, а ў маі 1919-га такая ж доля спасцігла і вытворчасць піва. З 1 ліпеня 1919 года на тэрыторыі ЗША быў цалкам забаронены продаж спіртных напояў. 16 студзеня 1920 года прынята 18-я папраўка да Канстытуцыі ЗША. Закон пазбаўляў ліцэнзіі на бізнес вінаробаў, пастаўшчыкоў алкаголю і гандляроў спіртнога. Супраць ратыфікацыі «сухога закона» выступілі штаты Канектыкут, Ілінойс, Род-Айленд і Вісконсін. Менавіта адтуль у іншыя штаты ішла кантрабанда алкаголю. На барацьбу з парушальнікамі было выдаткавана больш за 12 мільёнаў долараў. Адмена «сухога закона» адбылася 5 снежня 1933 года пасля прыняцця Кангрэсам ЗША 21-й папраўкі.

У краіне

У свеце

УСМІХНЕМСЯ

Чай — добрая рэч. У яго можна ўліць каньяк, і ніхто нічога не заўважыць.

Жанчына тэлефануе сяброўцы:
— Я сёння на працу не пайду.
— Чаму?
— Муж згубіў 100 рублёў, шукае...
— А ты тут пры чым?
— А я на іх стаю...

Джардана Бруна не гарэў жаданнем сустрэцца з інквізіцыяй.

Спачатку жонка зладзіла мне істэрыку з-за таго, што я назваў салату з памідораў агароднінай, бо памідор — гэта ягада. Праз нейкі час яна папрасіла мяне засмочыць з працы ў краму і купіць ёй што-небудзь з ягадамі. **Натуральна, я купіў ёй таматнай пасты.**

Прыходзіць муж пасля працы дадому. На парозе яго сустракае жонка ў чорнай карункавай бялізне і млявым голасам кажа:
— Маляня, я выканаю любое тваё жаданне...
— Хм-м-м... Якой-небудзь салаты, пельмені і ўзвар!

